

TÜRKİYE TEKSTİL SANAYİİ İŞVERENLERİ SENDİKASI AYLIK DERGİSİ

SAYI: 455 - TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL 2022

TEKSTİL İŞVEREN

İPLİKTE

dalgalanma
devam ediyor

Adana'da bir ilk:

FASHION WEEK

Dünyaya örnek,

Türkiye'ye ölçek: **OPF**

SLCP'deki son gelişmeleri
Janet Mensink anlattı

Kuraklığa ve iklim
krizine karşı
"İYİ PAMUK"

TİSK 60. yaşını kutladı

Sürdürülebilirlik
EKOTEKS'İN
ana teması oldu

Avrupalı üreticiler de
İSYANDA!

Geçmişle bugün arasında ip
cambazı: **BERLİN**

Cumhuriyetimizin ikinci yüz yılında da ülkemize gururla hizmet edeceğiz!

Değerli Okuyucumuz,

Bir önceki sayımıza, sektörümüzde 2021 yılı ve 2022'nin ilk yarısında gerçekleşen üretim ve ihracat rakamlarını ihtiyatla değerlendirmek gerektiğini, küresel düzeydeki risklerin bu durumu etkileyebileceğini paylaşarak başlamıştık. 2022 yılını kapatırken, bunların sektörümüzün hemen hemen tüm paydaşlarınca tecrübe edildiğini söyleyebiliriz. Enerji krizi, küresel düzeyde artan enflasyon, talepteki düşüş ve kısa vadedeki pek çok belirsizlik karanlık bir tablo çizse de, Cumhuriyetimizin 100. yılını kutlayacağımız 2023'e umutla giriyor ve her anlamda güzel bir yıl geçirmek için çalışmaya devam ediyoruz. 2022'nin ikinci yarısı Sendikamız için bol faaliyetli ve hareketli bir dönem oldu. Üyelerimiz arasında işbirliğini arttırmak ve üyelerimizin kapasitesini daha iyi tanımak amacıyla, toplu olarak üye işyeri ziyaretlerine başladık. Tüm katılımcıların memnun kaldığı bu tür toplantılara, şartlar el verdiğince devam etmeyi planlıyoruz. Üyesi bulunduğumuz TİSK'in 28. Olağan Genel Kurulu, Aralık ayında yapıldı. Sendikamızın aktif yer aldığı ve işverenlerin taleplerini karar alıcı mekanizmalara iletmek için her yıl daha kritik bir rol oynayan Konfederasyonumuzun bu buluşmasına, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Vedat Bilgin de katılarak TİSK'in artan itibarını teyit ederek iş dünyası ve hükümet arasında oluşturduğu köprü için takdirlerini ilettiler. TİSK'in gerek pandemiyle mücadelede gerekse çalışma hayatında iş barışının tesis edilmesinde oynadığı rol nedeniyle biz de Sendika olarak gururlanıyor, bu oluşumun bir parçası olduğumuz için memnuniyet duyuyoruz.

Sektörümüzün en büyük ihracat pazarı olan Avrupa Birliği'nde sürdürülebilirlik gündemi hız kesmeden devam ediyor. Sürdürülebilir Tekstil Stratejisi ve Asgari Ücret Direktifi ile ilgili son gelişmeleri bu sayıda sizler için derledik. Türk üreticiler olarak bizleri de yakından ilgilendiren bu gündemi takip etmeye devam ediyoruz. Sektörümüzün en önemli sorunlarından biri olan "denetim yorgunluğu"nu ve bununla mücadelede eden girişimlerden biri olan SLCP'yi tekrar sayfalarımıza taşıdık. Ülkemizde hızla yaygınlaşmaya devam eden bu ortak denetim girişiminde son gelişmeler umut verici. Bu ve birçok ilgi çekici konuyu içeren bu yılın son sayısını ilgiyle okumanızı dileriz. Cumhuriyetimizin 100 yaşını tamamlayacağı ve bizim sektör olarak ülkemize gururla hizmet etmeye devam edeceğimiz 2023 yılının ilk sayısında buluşmak dileğiyle...

Av. Başar AY
Genel Sekreter

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr

Tekstil İşveren Dergisi

Temmuz - Ağustos - Eylül 2022 Sayı: 455

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Ahmet Hamdi Topbaş

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Levent Oğuz, Av. Çiğdem Ayvazoğluyüksel,
Av. Yaşar Mert Babayiğit, Av. Buse Elmas, Tuba Kobaş Huvaj, İbrahim Kurtulan,
İrem Yılmaz, Gamze Ustabaş, Güray Kılınç

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

JODOMO

Yayına Hazırlayan
JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş.

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, JODOMO Bilgi Teknolojileri ve Danışmanlık A.Ş. tarafından,
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita,
illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.
Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

İşbu yayındaki bilgi ve veriler, genel bilgi edinilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu yayında yer alan bilgilerin doğruluğu konusunda gerekli özen gösterilmiş olmasına rağmen, bilgi ve verilerdeki olası hatalardan ya da alınacak yatırım kararları ile bunların sonuçlarından TTSIS sorumlu değildir. Zira buradaki bilgiler yatırım amaçlı bir tavsiye amacını taşımamaktadır. Makale yazarlarının ya da görüş alınan kişilerin beyanları ise şahsi niteliktedir.

06 Aklımızda Kalanlar
10 Dünyada Çalışma Hayatı
14 Danışma Kurulu Toplantıları

Üyeler arasında işbirliğini artırmayı amaçlayan Danışma Kurulu Toplantıları, yüz yüze olarak yeniden yapılmaya başlandı.

16 Ekoteks'in teması sürdürülebilirlik oldu

Uluslararası Ekoteks Sempozyumu'nda tekstil sektöründe sürdürülebilirliği sağlayacak konular ele alındı.

20 Sosyal uygunlukta ortak denetim programı: SLCP

SLCP'deki son gelişmeleri organizasyonun Direktörü Janet Mensink anlattı.

32 İplikte dalgalanma devam ediyor

Pandemi sonrasında oldukça yoğun rağbet görsen de, son 6 ayda tekstil sektöründeki talep daralması artarak devam ediyor.

40 ITMA için hazırlıklar tüm hızıyla sürüyor

"Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri Fuarı (ITMA)", 8-14 Haziran 2023 tarihlerinde Milano'da düzenlenecek. Fuarın bu yılki teması, "Tekstil Dünyasını Dönüştürmek" olarak belirlendi.

46 Enerji krizi üzerine bir değerlendirme

Dr. Mefule Fındıkçı Erdoğan, dergimiz için kaleme aldığı makalesinde başta enerji olmak üzere birçok krizle karşı karşıya kalan dünyanın durumunu değerlendiriyor.

52 Kuraklığa ve iklim krizine karşı İyi Pamuk

Şanlıurfa'da düzenlenen İyi Pamuk Projesi Panel ve Tarla Günü etkinliğinde, konuyla ilgili olarak şimdiye kadar yapılan uygulamalar ve bundan sonraki projeler değerlendirildi.

58 Avrupalı üreticiler isyanda

Euratex'in Yıllık Konferansı'nın gündeminde enerji krizinin yanı sıra AB'deki üretime yeni kurallar getiren sürdürülebilirlik düzenlemeleri vardı.

66 Geçmişle bugün arasında bir ip cambazı: Berlin

Haraketli gece hayatı, havalı mekânları ve elbette müzeleriyle Berlin, yılın her mevsiminde ziyaretçilerine kucak açan bir kent.

Bukalemun kumaş üretildi!

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi (NKÜ) Çorlu Mühendislik Fakültesi Tekstil Mühendisliği Bölümü, büyük bir başarıya imza attı. Bölüm Başkanı Prof. Dr. Rıza Atav, TÜBİTAK'ın desteklediği projede ilk kez üç etkiye tepki veren kumaş ürettiklerini açıkladı. Atav, "Bu projede özgün olarak başaran husus; hem pH hem sıcaklık hem de UV ile renk değiştiren boyaların tek adımda kumaşa applike edilmesiyle multikromik özellikte, sensör giysilerin üretilmiş olmasıdır. Sensör kumaşa 'bukalemun' adını verdik" dedi. "Bukalemun" kumaşlarla ilgili elde edilen bulgular, uluslararası alanda yayın yapan SCI indeksli Cellulose dergisinde yayınlandı. Atav, "İki yıl önce başladığımız çalışma sonucu elde ettiğimiz kumaş, ortam koşullarına bağlı olarak çok farklı renkler olarak potansiyel tehlikelere karşı haber verebiliyor" dedi.

Smartex'e, 24,7 milyon dolar yatırım

Kumaş üretim sürecindeki kusurları tespit edebilmek için yapay zekâ ve makine öğrenimi temelli bir çözüm sunan Smartex, yeni bir yatırım aldığını duyurdu. Smartex'in 24,7 milyon dolarlık A serisi yatırım turu, Lightspeed Venture Partners ve Build Collective'in ortak liderliğiyle birlikte gerçekleşti. Smartex, bu yatırımı şirketin yeni bölgelere açılmasının yanı sıra ekibini genişletmek için de kullanılacak. 2018 yılında Antonio Rocha, Gilberto Loureiro ve Paulo Ribeiro tarafından San Francisco'da kurulan Smartex, sunduğu yapay zekâ odaklı teknolojiyle birlikte üretim tesislerini ve fabrikaları daha akıllı bir hale getirmeyi amaçlıyor. Tekstil odaklı üretim tesislerinin hem daha az hata hem de daha az atıkla çalışmasını sağlamayı hedefleyen şirket, odağına tekstil üretiminin yoğunlukta olduğu Asya pazarını almış durumda. Smartex'in partnerleri arasında ise Gucci, H&M, Tommy Hilfiger, Balenciaga ve ülkemizden Ekoten gibi markalar bulunuyor.

Atık plastiklerden tekstil ürünü

Sun Tekstil, içerisinde yer aldığı Plastice projesi kapsamında, atıklardan geri dönüşüm yoluyla elde edilen iplikleri tekstilde tekrar kullanmaya başlıyor. Proje, Avrupa Komisyonu tarafından yürütülen Horizon Europe Programı kapsamında destekleniyor. Sekiz ülkedeki 23 kuruluşun oluşan konsorsiyumun imzasını taşıyan proje, dört yıllık bir sürede hayata geçecek. Sun Tekstil Yönetim Kurulu Başkanı Elvan Ünlütürk, plastiklerin gündelik hayatta oldukça fazla kullanıldığını ve en büyük atık kalemlerinden biri haline geldiğini belirterek, şunları söyledi: "Plastik içeren ürünlerin kullanım ömrü sonunda çöpe atılmak yerine geri dönüştürülmeleri ve mümkünse farklı kullanım alanlarında değerlendirilmeleri gerekiyor. Plastice projesini 23 ortakla 48 aylık bir sürede hayata geçireceğiz. Geri dönüşümle elde edilen iplikleri tekrar tekstil üretiminde kullanacağız."

Kenevirden pil üretildi

Birçok sektörde hammadde olarak kullanılan kenevirden bu kez de enerji üretildi. Bemp Research Corp'daki araştırmacılar, kenevirden lityum-iyon pillerden daha az maliyetli, daha yüksek performansa sahip ve dönüştürülebilir bir lityum-kükürt pil geliştirdiler. Şirket, pilleri hafif ve dayanıklı hale getiren kobalt veya nikel gibi ağır metaller yerine, karbonize kenevir kullanıyor. Testler, pillerin sadece 20 dakikada şarj olabileceğini gösteriyor. 2026'ya kadar seri üretime geçilmesi planlanan piller, özellikle elektrikli kamyonlar ve elektrikli uçaklar için uygun olacak. Grand View Research raporuna göre, 36 ülkede üretilen endüstriyel kenevirin parasal büyüklüğünün 2025 yılında 11 milyar dolara çıkması bekleniyor. Dünyanın en büyük kenevir üreticileri ise ABD, Kanada, Çin, Hindistan, Japonya, Brezilya, Almanya, Fransa ve İngiltere. Türkiye'de de 2019 yılında alınan bir kararla sanayide kullanılacak keneviri bitkisinin 19 ilde kontrollü şekilde üretilmesine izin verilmişti.

Kadın istihdamını artıran 2'nci şirket

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), TOBB Kadın Girişimciler Kurulu (KGK) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen "Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü Yarışması Ödülleri" sahiplerini buldu. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile TOBB Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Nurten Öztürk'ün açılış konuşmalarıyla başlayan törende ödülleri, "Kadın İstihdamını En Çok Artıran Şirket" ve "Girişimci Kadın Gücü" olmak üzere iki ana kategoride verildi. Aslı Tekstil, "Kadın İstihdamını En Çok Artıran Şirket" kategorisinde 2'nci oldu. Aslı Tekstil Genel Müdürü Selim Kasapoğlu, "Toplumsal cinsiyet eşitliği kapsamında istihdamın artırılmasını, kadın ve erkek çalışanların kurumda eşit ölçüde güçlendirilmesini, sorumluluk almasını ve katılımını önemsiyoruz. Kurum bünyesinde bu amaçlara hizmet eden bir eşitlik komisyonu kuruldu. Amacımız ASLITEKS-CEP (Cinsiyet Eşitliği Planı) ve CEP-B (Cinsiyet Eşitliği Politika Belgesi) hakkında farkındalık yaratarak sadece şirketimizde değil, ilimizde de ve bağlı tüm paydaşlarımızda toplumsal cinsiyet eşitliği bilincini oluşturmaktır" dedi.

Çin menşeli bazı tekstil ürünleri için damping

Çin menşeli, suni veya sentetik liflerden üretilen belirli mensucat veya tekstil ürünleri için yeni kararlar alındı. Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, suni veya sentetik liflerden belirli mensucat veya tekstil ürünü için yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması tamamlandı. Soruşturma sonucu, mevcut önlemin yürürlükten kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu saptandı. Söz konusu ürün için yürürlükte bulunan dampinge karşı önlemin kilogram başına azami 5 dolar olarak uygulanmasına karar verildi.

Şile Bezi Üretim Tesisleri 2023'de tamamlanacak

İstanbul'un ilk coğrafi işaretli ürünü Şile Bezi, 1450 metrekarelik alan üzerinde kurulacak Şile Bezi Üretim Tesisleri ile daha fazla üretim yaparak, adını dünyaya duyurmaya ve kapasitesini artırmaya hazırlanıyor. Üretim tesisinin toplam inşaat alanı 1160 metrekare olup mimari proje içerisinde teknik ofis, rezerve atölye, asma kat olacak. Proje kapsamında ayrıca 58 metrekare satış, 99 metrekare dikiş-nakış, 97 metrekare çözgü alanlarıyla 33 metrekare ofis, 18 metrekare toplantı odası, 39 metrekare yemekhane, 196 metrekare atölye ve sergi alanı bulunuyor. Şile'nin kültüründe ve ekonomisinde önemli bir yer tutan Şile Bezi'nin üretim kapasitesini daha üst seviyeye taşıyacak olan projeye özellikle kadın istihdamı desteklenerek ilçe ekonomisine katkı sağlanacak.

Sürdürülebilir gelecek, İstanbul'da konuşuldu

Tekstil sektöründe sürdürülebilirlik konusunda farkındalığı artırmak amacıyla bu yıl üçüncüsü düzenlenen Sustainability Talks İstanbul, Orbit Consulting ve Kipaş Textiles işbirliğiyle gerçekleşti. Türkiye'deki tekstil sektöründe sürdürülebilirliğin kapsamlı olarak konuşulduğu ilk etkinlik olma özelliği taşıyan konferans, inovasyon ve şeffaflığa vurgu yaparak iklim krizinden izlenebilirliğe, hammaddelerin sorumlu bir şekilde tedariğinden minimum kaynak kullanımına kadar, endüstrinin karşılaştığı zorluklara sürdürülebilir çözümler geliştirmeyi hedefliyor. Sürdürülebilirlik yönetişi, yeni nesil hammaddeler, yenilikçi üretim çözümleri, karbon nötr olmak, döngüsellik, izlenebilirlik ve şeffaflık konularının konuşulduğu konferansın kapanışında, Textile Exchange de 20. yaşını kutladı. 40'tan fazla ulusal ve uluslararası konuşmacının önemli çıktılar sunduğu etkinliğe, 1800'den fazla kişi katıldı.

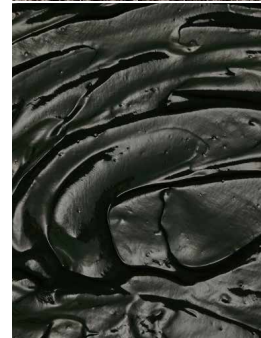
Bangladeş tekstil sektörü zor günler geçiriyor

Bangladeş tekstil endüstrisi, devam eden Rusya ve Ukrayna savaşından dolayı artan doğalgaz fiyatları nedeniyle üretimde daralma yaşıyor. Uluslararası Enerji Ajansı'na (IEA) göre Rusya'nın Avrupa'ya doğalgaz ihracatı, 2022'nin ilk sekiz ayında yıllık bazda yüzde 40 (veya 45 milyar metreküpün üzerinde) düşerek, küresel çapta bir arz sorunu yaşanmasına neden oldu. Bangladeş Tekstil Fabrikaları Derneği (BTMA) Başkanı Mohammad Ali Khokon, enerji krizinin tedarik zincirleri üzerinde ciddi etkileri olduğunu ve sözleşmelerin toptan iptaline yol açtığını söyledi. Gaz krizi nedeniyle tekstil fabrikalarının yüzde 60'ının kapanma riskiyle karşı karşıya olduğunu vurgulayan Khokon, üretim kapasitesinin ise yüzde 40'lara kadar düştüğünü ve 1 milyon kişinin işsizlikle karşı karşıya kalabileceğini belirtti.

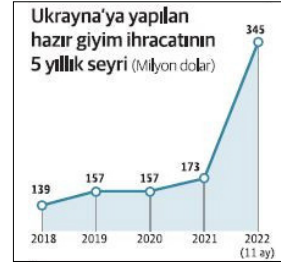
Beş yıllık çalışma sonuç verdi

Hazır giyim markası Vollebak, Living Ink ile yaptıkları işbirliği çerçevesinde siyah alglerle boyanan ilk ürünlerini piyasaya sürdüğünü açıkladı. Şirket, geleneksel karbon-siyah bazlı boyalara göre bu apre işleminin daha sürdürülebilir ve daha düşük karbon salınlı olduğunu belirtti. Siyah alg parçacıklarının boyutunu ortalama bir mikrona kadar düşürerek lifler tarafından daha iyi emilebilmesi için beş yıl çalıştıklarını belirten Living Ink, kullandığı alglerin güneş ışığı, karbondioksit, su ve besin maddeleriyle beslenerek büyüdüğünü söyledi. Şirket, bu metodolojinin ömrü boyunca algler tarafından emilen karbondioksiti absorbe ederek yeniden salınmasını önlediğini de iddia etti.

Ukrayna'ya rekor düzeyde askeri kamuflej ihracatı

24 Şubat'tan bu yana savaş halinde olan Ukrayna'ya yapılan genel ihracat, 11 ayda yüzde 15 gerileyerek 1,9 milyar dolara kadar düştü. Hazır giyim ihracatı ise askeri kamuflej satışının etkisiyle aynı dönemde yüzde 116 artarak 345 milyon dolar ile rekor kırdı. Söz konusu rakam 2021'in tamamında 173 milyon dolar, 2020'de 157

milyon dolar ve 2019'da da yine 157 milyon dolar olarak gerçekleşmişti. Kasım ayı özelinde bakıldığında ise sektör ihracatında artış oranı yüzde 620'yi buldu ve 11 milyon dolardan 81 milyon dolara kadar yükseldi.

Sürdürülebilirlik için potansiyeli yüksek proses

Çin'in Chongqing şehrinde bulunan Southwest Üniversitesi'nin Biyomateriyal Elyaf ve Modern Tekstiller Mühendislik Araştırma Merkezi, cilt bakımı endüstrisinin atık ürünü olan aloe vera kabuklarından elde edilen antrakininonların, apre işlemleri sırasında ipek elyaflara uygulanmasıyla ilgili bir araştırma ortaya koydu. Atık kabuklardan çıkarılan antrakininonları, bir siklodekstrin "köprüsü" yoluyla ipek elyaflara uygulayarak antibakteriyel özelliklere sahip bir tekstil ürünü üretebileceklerini kanıtlayan bilim insanları, atıkların azaltılmasına katkıda bulunan bu sürecin, daha sürdürülebilir bir tekstil endüstrisi için potansiyeli yüksek bir proses olduğunu belirttiler.

Suwen, Ürdün'de mağaza açıyor

İç giyim markası Suwen, bundan böyle Ürdün'de de faaliyet gösterecek. Kamuyu Aydınlatma Platformu'na (KAP) açıklamada bulunan şirket, yurtdışı pazarlardaki büyüme planları çerçevesinde, Ürdün'de faaliyete geçmek üzere münhasır bayilik sözleşmesi imzaladıklarını ve söz konusu sözleşmeye göre, 2023-2027 yılları arasında toplam 5 mağaza açacaklarını duyurdu.

Bcomp'un iki yeni ürününe inovasyon ödülü

İsviçreli şirket Bcomp, karbon fiberler yerine keten liflerden geliştirdiği yeni bir kompozitle BMW Group'tan 2022 Tedarikçi Inovasyon Ödülü'nü aldı. Bcomp'un yapraklardaki damarlardan ilham alarak geliştirdiği powerRibs güçlendirme teknolojisinin, uygulanan yüzeye 3 boyutlu bir yapı oluşturarak ürüne minimum ağırlıkta maksimum sertlik kazandırdığı iddia ediliyor. Bu teknolojiyle üretimde kullanılan ana ve sarf malzemenin miktarı azalarak, maliyetleri düşürüyor. İkinci bir Bcomp ürünü olan AmpliTex™, geleneksel kaplama malzemelerinin yerine keten elyafı kullanarak karbon nötr bir katman oluşturuyor. İki teknolojinin birlikte değerlendirilmesiyle, iç kaplamada kullanılan plastik miktarının yüzde 70'e kadar azaltıldığını belirten şirket yöneticileri, yaptıkları CO₂ salınımını düşürerek daha sürdürülebilir bir proses geliştirdiklerini ifade ediyor.

New Balance hem üretim hem de istihdam kapasitesini artıracak

Spor giyim markası New Balance, Amerika Birleşik Devletleri'nin Maine eyaletinde yer alan Skowhegan kasabasında bulunan üretim tesisini genişletmeyi planlıyor. Pandemiden sonra ABD firmaları reshoring furçasına kapılmış durumda. Şirket, mevcut sahaya 120 bin metrekare genişliğinde bir tesis kurmak için 65 milyon ABD doları değerinde yatırım yapmaya hazırlandığını belirtti. New Balance'ın Kurumsal Hizmetler Kıdemli Direktörü John Campbell, genişlemenin yıllık üretim kapasitesini iki katına çıkararak 1 milyon çift ayakkabıya ulaşacağını ve şu anda 250 kişiyi istihdam eden merkeze 200 yeni iş istihdamı yaratacağını söyledi. Şirket yetkilileri, yeni fabrikanın inşaatına Mayıs 2023'te başlayacaklarını ve 2024'ün Ağustos ayına kadar taşınmayı bitireceklerini söylüyorlar.

Şiddete sıfır tolerans

Kadın Liderlik Platformu (KLP) ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) işbirliğiyle organize edilen “Çalışma Yaşamında Şiddete Sıfır Tolerans Yuvarlak Masa Toplantısı”, İstanbul’da yapıldı. Toplantıda ILO’nun 190 Sayılı Şiddet ve Tacizin Önlenmesi Sözleşmesi kapsamında çalışma hayatında şiddetin ve tacizin önlenmesine ilişkin yapılan çalışmalar, çözüm önerileri ve örnek uygulamalar üzerinde duruldu. 190 Sayılı Sözleşme henüz onaylanmasa da ILO birçok aracı hayata geçiriyor. Sözleşmeyle şiddet ve tacizin olmadığı bir çalışma hayatı mümkün görünüyor. Bu dönüşümün gerçekleşmesi için çalışma hayatı aktörlerinin; işçi-işveren örgütlerinin, kadın liderlerin katkıları ve işbirlikleri çok önemli.

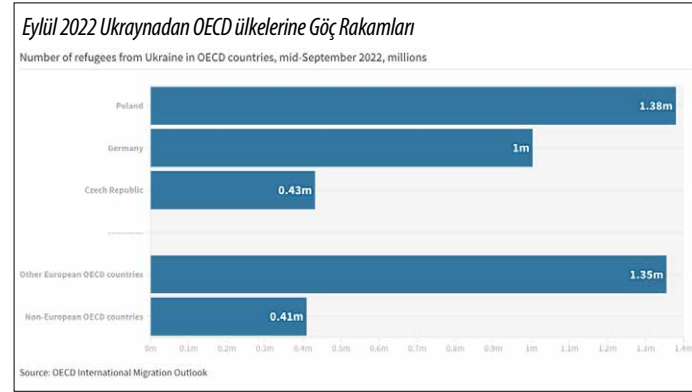

Güçlü bir sosyal Avrupa için ilkelerden eyleme

2017’deki Göteborg Zirvesi’nde Avrupa Sosyal Haklar Sütunu’nun ilan edilmesinin üzerinden 5 yıl geçti. AB Komisyonu bu süre zarfında, Sütunu uygulamak; adil, kapsayıcı ve fırsatlarla dolu sosyal bir Avrupa sunmak için 130’dan fazla girişim ortaya koydu. COVID-19 salgınından sonra güçlü bir sosyo-ekonomik iyileşmenin ardından, Sütun ilkeleri, Rusya’nın Ukrayna’yı işgaliyle daha da artan bir yaşam maliyeti kriziyle karşı karşıya kalan birçok hanenin geçinebilmek için mücadele ettiği mevcut durumda, geçerli olmaya devam ediyor. İşgücü piyasası, çalışma koşulları ve sosyal içermeye ilişkin üç ana bölüm etrafında yapılandırılan Sütunu uygulamak için gerçekleştirilen girişimlere verilebilecek örnekler şunlar: Beceriler Anlaşması, AB Cinsiyet Eşitliği Stratejisi, Engelli Kişilerin Haklarına İlişkin Strateji, Avrupa Erişilebilirlik Yasası, Genç İstihdamı, AB’de Yeterli Asgari Ücret Yönergesi, çalışma şartlarının iyileştirilmesine yönelik bir direktif için Komisyon önerisi, İş Sağlığı ve Güvenliği Çerçeve Direktifi, yeterli asgari gelire ilişkin Konsey önerisi, Avrupa Bakım Stratejisi, Avrupa Çocuk Garantisi.

Rusya-Ukrayna savaşı göç akını yaratıyor

OECD Uluslararası Göç Görünümü 2022 raporu, Rusya-Ukrayna savaşının büyük bir göçe neden olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Rapora göre Eylül ortasına kadar, AB ve diğer OECD ülkelerinde Ukrayna’dan gelen, çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluşan 5 milyona yakın mülteci kaydedildi. COVID-19 salgını sırasında tanık olunan uluslararası göçteki yavaşlama, güçlü bir ekonomik toparlanma, artan işgücü ihtiyaçları ve vize işlemlerinin yeniden başlaması nedeniyle 2021’de yüzde 22 oranında geriledi. Ancak savaş nedeniyle İkinci Dünya Savaşı’ndan bu yana Avrupa’da öngörülemeyen ölçekte bir mülteci akını oldu.

Güneydoğu Asya’daki sendikalar toplandı

Güneydoğu Asya’daki sendikalar, işçileri tehlikeli bir çalışma ortamından korumanın yanı sıra onların örgütlenmesi ve güçlü sendikalar kurması amacıyla stratejik bir araç olan iş sağlığı ve güvenliğinin (İSG) nasıl kullanılacağını tartışmak üzere bir araya geldi. Kamboçya, Endonezya, Japonya, Malezya, Moğolistan, Myanmar ve Filipinler’den 65 sendikacının katıldığı toplantıda, sektörler arası bölgesel bir İSG platformu kurulması konusunda anlaşmaya varıldı. Katılımcılar, ILO’nun sağlık ve güvenliği işyerinde temel bir ilke olarak ilan etmesinin kritik parçası olan C176, C155 ve C187 gibi ILO İSG Sözleşmeleri’nin onaylanması, uygulanması ve izlenmesini tartıştı. IndustriALL’un sağlık ve güvenlik aktivistleri için el kitabı niteliğindeki “Kendimizi Kurtarıyoruz”, başta işe yeni girenler olmak üzere sendikal sağlık ve güvenlik için bir kaynak. Kılavuz, çalışanların daha güvenli ve sağlıklı iş yerleri için mücadele ederken anlamaları gereken temel unsurlara ve programlara genel bir bakış sunuyor.

Avrupa’daki gençler okulda mı, işte mi?

Eurostat verilerine göre, Avrupa’da her 100 öğrenciden 23’ü okurken aynı zamanda çalışıyor. Milli gelirin yüksek olduğu Avrupa ülkelerinde öğrencilerin işgücüne katılımı, yüzde 70’e kadar ulaşıyor. Türkiye’de ise bu oran yüzde 36. Yüzde 70 ile en yüksek öğrenci istidamı olan Avrupa ülkesi Hollanda’yı sırasıyla yüzde 63 ile İzlanda, yüzde 60 ile İsviçre, yüzde 49 ile Danimarka, yüzde 47 ile Norveç, yüzde 42 ile Almanya, yüzde 41 ile Avusturya takip ediyor. En düşük öğrenci istihdam eden Avrupa ülkesi olan Romanya’yı (yüzde 2) ise yüzde 4’le Slovakya, yüzde 5 ile Bulgaristan ve Macaristan, yüzde 6 ile Yunanistan takip ediyor.

Kısa aralıklarla çıkan iki yangın Hindistan’ı sarstı

Hindistan’ın Delhi kentindeki iki ayakkabı fabrikasında aynı hafta içinde yangın çıktı; yangında iki işçi yaşamını yitirirken 18 kişi de yaralandı. Basında çıkan haberlere göre, yangına ayakkabı tabanlarını üretmek için kullanılan poliüretan (PU) makinesindeki patlama neden oldu. Yangın esnasında fabrikada çalışan yaklaşık 300 işçi, hayatını kurtarmak için binadan atladı. Patlamadan önce işçiler arızalı olan PU makinesinin değiştirilmesini talep etmiş, ancak fabrika sahibi herhangi bir işlem yapmamıştı. İtfaiyeden gerekli sertifikaları almadan üretim yapan fabrikada yangınla mücadele ekipman da yoktu. Bu olaydan dört gün sonra ise aynı sanayi bölgesindeki başka bir ayakkabı fabrikasında bir yangın daha çıktı; şans eseri bu yangında can kaybı olmadı.

Krizlerin ve savaşın işgücü piyasasına olumsuz etkisi

ILO Monitor World of Work’ün son sayısına göre, devam eden ekonomik ve siyasi krizler nedeniyle işsizlik ve eşitsizlik artıyor ve bu durum işgücü piyasalarının toparlanmasını engelliyor. Rapor, küresel işgücü piyasalarının görünümünün son aylarda kötüleştiğini ve küresel istihdam büyümesinin 2022’nin son çeyreğinde önemli ölçüde gerileyeceğini de gösteriyor. Artan enflasyon birçok ülkede reel ücretlerin düşmesine neden olurken COVID-19 salgınının en çok etkilediği düşük gelir gruplarının geçinmesi daha da zorlaşıyor. Raporda, Ukrayna’nın savaş öncesi toplam işgücünün yüzde 10,4’ünün diğer ülkelere göç ettiği, 1,6 milyonluk bu grubun ezici çoğunluğu kadınlardan oluştuğu ve birçoğunun daha önce eğitim, sağlık ve sosyal bakım sektörlerinde çalıştığı da vurgulanıyor. Rapor, işgücü piyasasındaki gerilemeye karşı gerekli politikaları oluşturmak için sosyal diyalogun kullanılması çağrısında bulunuyor.

Kadına yönelik şiddet ve tacize dur demek için ortak mücadele

Madagaskar’da süreci IndustriALL tarafından yönetilen, iş dünyasında şiddet ve tacizi elen alan 190 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü sözleşmesine ilişkin bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantının bir amacı da tekstil ve hazır giyim işçilerinin, kendi fabrikalarında toplumsal cinsiyete dayalı şiddet ve tacizle (GBVH) başa çıkmanın yollarını oluşturmaya idi. 7-8 Kasım tarihlerinde yapılan toplantıda IndustriALL’un Madagaskar’dan üyeleri SEKRIMA, SEMPIZOF ve SVS’den 22’si kadın 30 katılımcı yer aldı. Madagaskarlı katılımcılar, işletme komitelerini GBVH konusunda görevlendirdiklerini ve işçileri işyerinde temel haklar konusunda duyarlı hale getirmek için bilinçlendirme kampanyaları yürüttüklerini söylediler. İşçiler, kampanyalarında sosyal diyalogu 190 sayılı sözleşmenin Madagaskar tarafından onaylanması için önemli bir platform olarak görüyorlar.

2023 yılı asgari ücreti belirlendi

Ücretli kesimin merakla beklediği 2023 yılı asgari ücreti, 22 Aralık günü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuna duyuruldu. Yapılan zamlarla birlikte asgari ücret, 2022'nin Temmuz ayına göre yüzde 54,66, Ocak ayına göre yüzde 100 artmış oldu.

2023 yılı asgari ücreti, aylık brüt 10 bin 008 TL, net ise 8 bin 506,8 TL olarak belirlendi. 2022 yılında asgari ücrete Ocak ayında yapılan yüzde 50 zammın ardından Temmuz ayından geçerli olmak üzere yüzde 29,32 oranında ikinci bir zam daha yapıldı. Böylece asgari ücret, 2023 yılında, 2022'nin Temmuz ayına

Cumhurbaşkanı Erdoğan, asgari ücreti açıklarken yaptığı konuşmada ülkemiz ve milletimiz için en doğru, en hakkaniyetli ve en sürdürülebilir sonucun ortaya çıkmasını sağlamak istediklerini; ne emekçilerin haklarının yenmesine ne de işverenlerin üzerine altından kalkamayacağı bir yükün bindirilerek istihdamın zarar görmesine müsaade edeceklerini belirtti.

göre yüzde 54,66, Ocak ayına göre yüzde 100 artırılmış oldu. Geçen yıl tüm çalışanların ücret gelirlerinin asgari ücret kadar olan kısmından gelir ve damga vergisi alınmaması kararı bu sene de devam edecek. Ayrıca, 2022 senesinde 100 TL olarak verilen işveren desteği, 2023 yılı için 250 TL'ye çıkarıldı. Çalışma hayatının üçlü sac ayağı olan işçi, işveren ve devletin ortak mutabakatıyla belirlenen 2022 yılı asgari ücreti için Asgari Ücret Tespit Komisyonu açılış toplantısı 7 Aralık'ta, ikinci toplantı 14 Aralık'ta, üçüncü toplantısı da 20 Aralık'ta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı evsahipliğinde gerçekleşti. TİSK, Türk-İş ve Kamu temsilcilerinden oluşan Asgari Ücret Tespit Komisyonu, bu yıl ilk kez dört yerine üç toplantı yaparak asgari ücreti belirledi.

Artışı Cumhurbaşkanı duyurdu

İstihdamın korunması ve üretimin devamlılığı açısından önemli bir gösterge oluşturan asgari ücret, 22 Aralık 2022

tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında ülkemiz ve milletimiz için en doğru, en hakkaniyetli ve en sürdürülebilir sonucun ortaya çıkmasını sağlamak istediklerini, ne emekçilerin haklarının yenmesine ne de işverenlerin üzerine altından kalkamayacağı bir yükün bindirilerek istihdamın zarar görmesine müsaade edeceklerini belirtti.

Devlet, işçi, işveren ayrımına karşı olduklarını her fırsatta ifade eden TİSK Başkanı Özgür Burak Akkol'da, burada bir aile felsefesi olduğunu belirtti. Bazen anlaşmazlıklar çıksa da günün sonunda esas olanın birlik beraberlik olduğuna inandıklarını belirtti.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, Türkiye'de

asgari ücret, ücretlerin yaklaşık yüzde 37'sini oluşturduğunu ve bununla sınırlı kalmayıp tüm ücretleri yapılarını düzenlediğini belirterek açıklanan bu rakamın tüm çalışanları yeni bir ücret skalasına ulaştıracağını dile getirdi.

	2022		"Temmuz 2022'den Ocak 2022'ye"	2023	"Temmuz 2022'ye göre"	Ocak 2022'ye göre
Brüt/Net Asgari Ücret Hesabı (TL/ay):	Ocak	Temmuz	6 aylık artış oranı %	2023	6 aylık artış oranı %	Yıllık artış oranı %
Brüt Asgari Ücret	5.004,00	6.471,00	29,32%	10.008,00	54,66%	100,00%
SGK Primi İşçi Payı %14	700,56	905,94		1.401,12		
İşsizlik Sigortası Fonu İşçi Payı %1	50,04	64,71		100,08		
Gelir Vergisi %15	0,00	0,00		0,00		
Damga Vergisi %0,759	0,00	0,00		0,00		
Net Asgari Ücret	4.253,40	5.500,35	29,32%	8.506,80	54,66%	100,00%
Asgari Ücretin İşverene Maliyeti Hesabı (TL/ay):						
Brüt Asgari Ücret	5.004,00	6.471,00	29,32%	10.008,00	54,66%	100,00%
SGK Primi İşveren Payı %15,5 (*)	775,62	1.003,01		1.551,24		
İşsizlik Sigortası Fonu İşveren Payı %2	100,08	129,42		200,16		
İşverene Maliyet	5.879,70	7.603,43	29,32%	11.759,40	54,66%	100,00%

Hedef, üyeler arasındaki işbirliğini artırmak

Metal Sanayii İşverenleri Sendikası'nın girişimi olan MEXT Dijital Dönüşüm Merkezi'ni ziyaret eden ve Model Fabrika'yı gezen TTSİS üyeleri, Spot adlı robot köpekle de tanıştı.

TTSİS üyelerinin temsil edildiği en önemli yapılanmalardan Danışma Kurulu, uzun bir aradan sonra tekrar yüz yüze toplanmaya başladı. Eylül ayından itibaren bir araya gelen üyeler, deneyimlerini paylaşıp güçlü bir işbirliği kuruyorlar.

TTSİS Genel Sekreteri Av. Başar Ay, MEXT Dijital Dönüşüm Merkezi ziyaretinde üyelere yönelik bir konuşma yaptı.

Danışma Kurulu toplantılarında üye ziyaretleri yaparak üyeler arasında iletişimi ve işbirliğini artırmayı hedefleyen Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSİS), 2020'nin ilk yarısından itibaren tüm hayatımızı etkileyen COVID-19 pandemisi nedeniyle bu toplantıları dijital ortama taşımak zorunda kalmıştı. Salgının etkilerinin azalmasıyla birlikte söz konusu toplantılar Eylül ayından itibaren yüz yüze yapılmaya başlandı. İlk toplantı, 29 Eylül tarihinde Metal Sanayii İşverenleri Sendikası'nın bir girişimi olan MEXT Dijital Dönüşüm Merkezi'ne gerçekleştirildi.

Sendikamızın üyelerinin dijital olgunluk seviyelerinin ölçüldüğü, dijitalleşmenin yol haritalarının çıkarıldığı Smart Industrial Readiness Index (SIRI) çalışmasının sonuçlarının paylaşıldığı toplantıda, Karsu Tekstil Teknik Müdürü Volkan Seyok, SIRI tecrübelerini ve sonucunda çıkan verilere göre MEXT uzmanlarıyla gerçekleştirdikleri makine akıllandırması projelerini paylaştı. Üyelerimizin MEXT bünyesindeki Model Fabrika'yı gezerek, sanayide kullanılan dijital çözümleri yerinde gördükleri ziyaretin en çok ilgi çeken anı, Boston Dynamics'ten alınan Spot adlı robot köpekle tanışılması oldu.

Danışma Kurulu toplantılarında TTSİS üyeleri şirketlerin üretim merkezlerini ziyaret ediyorlar. Üyeler böylece birbirlerinin iş yerleri ve üretim süreçleri hakkında fikir sahibi olabiliyorlar.

Bu yıl üretim alanları da ziyaret ediliyor

Bu dönem, her ay alanında uzman bir ismin güncel bir konu hakkında bilgi verdiği Danışma Kurulu toplantılarına üye ziyaretleriyle yeni bir soluk getirildi. Bazı toplantıların üyelerimizin işletmelerinde gerçekleştirilmesi ve üyelerin birbirlerinin üretim alanlarını daha iyi bilerek işbirliklerinin kuvvetlenmesini amaçlayan bu yenilik kapsamında ilk ziyaret, 27 Ekim'de Yünsa'nın Çerkezköy'deki (Tekirdağ) tesislerinde gerçekleşti. Yünsa Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Sürmegöz'ün ev sahipliğindeki ziyarette; yünlü tekstiller, yün elyafının kumaş haline getirilmesindeki işlemler ve şirketin zaman içindeki gelişip büyümesinin anlatıldığı sunumdan sonra fabrika ziyareti yapıldı. Ziyaret sırasında Operasyon Müdürü Engin Sarıbüyük, fabrikadaki tekstil işlemlerinin

Danışma Kurulu üyeleri, Kasım ayında Adana'ya gitti. Üyeler önce SASA Polyester'in tesislerini ardından da Adana Sanayi Odası'nı (altta) ziyaret etti.

yanı sıra, iş yönetiminde kullanılan dijital çözümler ve yazılımlar hakkında da bilgi verdi. Kasım ayı Danışma Kurulu toplantısı ise; son dönemde tekstil ve hammaddeleri alanında yaptığı yatırımlarla adından söz ettiren SASA Polyester'in Adana'daki tesislerinde gerçekleşti. 24 Kasım tarihindeki ziyarette, SASA Genel Müdür Vekili Güven Kaya tarafından şirketin 1966'daki kuruluşundan bu yana atılan önemli adımlar, dünya elyaf tedarikindeki önemli yeri ve gelecek planları aktarıldı. Kaya, SASA'nın dikey entegrasyon modelini benimsediğinden ve polyester elyaf üretiminde, hammaddede ithalata bağımlılığı ve tedarik

riskini azaltmak için girişilen PTA yatırımından da bahsetti. Fabrika ziyaretinden sonra Danışma Kurulumuz, Adana Sanayi Odası Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Kıvanç ev sahipliğinde Adana Sanayi Odası'nın girişimi olan Model Fabrika ve Yenilik Merkezi'ni gezerek verilen hizmetler hakkında bilgi aldı.

Ekim ayı Danışma Kurulu toplantısı, Yünsa'nın Çerkezköy'de bulunan fabrikasında yapıldı.

Ekoteks'in ana teması Sürdürülebilirlik oldu

Bu yıl 14'üncü kez düzenlenen Uluslararası Ekoteks Sempozyumu'nda, tekstil sektöründe sürdürülebilirliği sağlayacak konular tüm boyutlarıyla ele alındı. İklim krizinden adil ve insani çalışma koşullarına kadar geniş bir çerçevede değerlendirmelerin yapıldığı organizasyonda, aralarında Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Araştırma Müdürü Tuba Kobaş Huvaj'ın da bulunduğu 25 konuşmacı yer aldı.
Yazı: Tuba Kobaş Huvaj

Her yıl tekstil dünyasının en güncel konularının ele alındığı Ekoteks sempozyumlarının 14'üncüsü, 10 Ekim'de Türkiye İhracatçılar Meclisi Dış Ticaret Kompleksi'nde yapıldı. "2030'a Doğru Dijitalleşen Tekstil Dünyasında Sürdürülebilirlik" başlığı altında "Sorumlu Üretim, Sorumlu

Sempozyumdaki otumlardan birinde konuşmacı olarak bulunan TTSİS Araştırma Müdürü Tuba Kobaş Huvaj, sektörde adil ve insani çalışma koşullarının ancak üretici-tüketici-marka paydaşlarının ortak adımlar atmasıyla sağlanabileceğini söyledi.

Tüketim” sloganıyla düzenlenen Sempozyum’da ülkemizden ve yurtdışından, özel sektör ve kamu kurumlarından 25’ten fazla konuşmacı yer aldı. Sendikamız Araştırma Müdürü Tuba Kobaş Huvaj, “Hazır Giyimde Sosyal Uygunluğun Tedarik Zincirinde Rekabetçiliğe Etkisi” başlıklı sunum gerçekleştirdi. Etkinliğin açılış konuşmasını yapan Ekoteks Yönetim Kurulu Başkanı Nilgün Özdemir, Ekoteks laboratuvarlarının verdiği test ve belgelendirme hizmetlerinden bahsettikten sonra, tüketicinin bilinçlenmesinin sektördeki değişikliklerin temelini oluşturduğunu, tüketicinin bu talebine cevap verirken markaların “yeşil yalan”a da başvurabildiğini ve sektörün bununla da mücadele etmesi gerektiğini belirtti. Yine açılış oturumunda söz alan İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı

Moda Tasarımcısı Arzu Kaprol, verdiği mesajda, sıfır atık ve faydalı tasarım kavramlarının, Anadolu’nun kadim anlayışı olduğunun ve sürdürülebilirlik için özümüze dönmenin yeterli olacağını altını çizdi.

Ahmet Öksüz’ün ana mesajı ise, dünyada talebin giderek arttığı organik pamuk sertifikasının artık ülkemizde yetkilendirilmiş kuruluşlarca verilmesi gerektiği oldu.

Sürdürülebilirliğin ilk şartı “biz” olabilmek!

İlgi çekici konuşmalardan birini, moda tasarımcısı Arzu Kaprol yaptı. “Ben” anlayışından “biz” anlayışına geçmenin sürdürülebilirliğin ilk şartı olduğunu belirten Kaprol, sıfır atık ve faydalı tasarım kavramlarının,

bugün bizim yaşadığımız topraklar olan Anadolu’nun kadim anlayışı olduğunu ve sürdürülebilirlik için özümüze dönmenin yeterli olacağını hatırlattı. Toplumlari “tüketici” olarak etiketleyerek onları “tüketmeye” ittiğimizi belirten Arzu Kaprol, bu tanımın kökünden değişmesi gerektiğini söyledi.

“Sürdürülebilirlik İlkeleri ile Uyum: Kamu Politikaları, Destekleri ve Avrupa Yeşil Mutabakatı” adlı oturumundan öne çıkan notlarsa şöyle: Tekstil sektörü; gıda, barınma, ulaştırmadan sonra çevre kirliliği ve iklim değişikliğine en çok etki eden dördüncü, su ve arazi kullanımında üçüncü ve hammadde tüketiminde beşinci sektör olarak dönüşümü acil olan sanayilerden biri. Sadece Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde yılda 5,8 milyon ton tekstil atığı çıkıyor ve 2030’a kadar hazır giyim tüketiminde yüzde 14 ila 18 arasında artış bekleniyor. Tekstil atığının geri dönüşümü konusunda çok ciddi tedbirler alınıyor. Fakat endüstri şimdiye dek, daha kolay olan tüketici öncesi (pre-consumer) atığa odaklandı. Toplam atık içinde bunun oranı sadece yüzde 5 ila 10 arasında. Oysa atığın çoğunluğunu oluşturan tüketici sonrasına (post-consumer) odaklanılmalı. Avrupa Birliği, Yeşil Mutabakat adını verdiği geniş kapsamlı eylem planıyla 2050 yılında ilk “Yeşil Kıta” olma hedefini koydu. Bu kapsamdaki tekstil hedefi ise 2030 yılına kadar tüm tekstil ürünlerinin uzun ömürlü, tamir edilebilir, belli ölçüde geri dönüştürülmüş malzemeden üretilmiş, zararlı kimyasal içermeyen, sosyal uygunluk kriterlerini taşıyan

“Sorumlu Üretim, Sorumlu Tüketim” sloganıyla düzenlenen 14’üncü Uluslararası Ekoteks Sempozyumu’nda toplam beş oturum gerçekleştirildi. Sempozyumda tekstil sektörünün üst düzey yöneticilerinin yanı sıra akademisyenler de konuşmacı olarak yer aldı.

özelliklere sahip olmasına yönelik. Ayrıca markaların yıllık koleksiyon sayılarını azaltarak hızlı moda anlayışından uzaklaşması, müşterilerine ikinci el ve tamir hizmetleri vermeleri de teşvik ediliyor. AB pazarına sadece temiz ürünlerin kabul edilmesi hedefine uygun olarak, Türkiye’nin de bu pazarda payını koruması ve artırması için bu dönüşüme ayak uydurması gerekiyor.

İklim krizi birçok şeyi değiştirebilir

“İklim Değişikliği ve Çevresel Etkileri” isimli ve konuşmacılar arasında akademisyenlerin ağırlıkta olduğu oturum şöyle özetlenebilir: İlk olarak 1859 yılında su buharı ve karbondioksit gibi

bazı gaz konsantrasyonlarındaki değişimin iklim değişikliğine yol açacağı görüşü ortaya atılmıştı. 1977 yılında ise bilim insanları gelecek yüzyılın en önemli probleminin küresel iklim krizi olacağını belirtmişti ki şu an iklim krizini gerçekten de yaşıyoruz. Yapılan bir araştırmaya göre Türkiye imalat sektörleri karbon ayak izine göre şöyle sıralanıyor: Tarım, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık (yüzde 17,6), Gıda, İçecekler ve Tütün (yüzde 13,5), Tekstil ve Tekstil Ürünleri (yüzde 12,9), Diğer Metal Olmayan Mineraller (yüzde 10,8), Temel Metaller ve Fabrikasyon Metali (yüzde 10,3), Kimyasallar ve Kimyasal Ürünler (yüzde 6,9), Kok ve Rafine Petrol ve Nükleer Yakıt (yüzde 6,8). AB’de yürürlüğe girmekte olan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi doğrultusunda AB pazarına yapılan ihracatta salınan karbon ton başına 30 Euro olarak düşünülen vergi planının gerçekleşmesi durumunda, Türk tekstil sektörü 135 milyon Euro’ya yakın bir maliyetle karşı karşıya kalacak. Döngüsel Ekonomi, Üretim ve Sürdürülebilirlik oturumunda ise

Sendikamız üyesi Söktaş, dünyaca ünlü tasarımcı Stella McCartney ile gerçekleştirdiği ve Glasgow 2021 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı’na konu olan “Rejeneratif Pamuk” projesini paylaştı. Söktaş, toprak sağlığı ve biyoçeşitliliğe odaklanan rejeneratif tarımla, endüstriyel tarımın toprak üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldırmaya çalışıyor. Stella McCartney ile ortak projesinde ise blockchain teknolojisini kullanarak pamukta tarladan mağazaya kadar şeffaf ve izlenebilir tedarik zinciri oluşturmayı hedefliyor.

Adil ve insani çalışma koşulları işbirliğiyle sağlanır!

“Hazır Giyimde Sosyal Uygunluğun Tedarik Zincirinde Rekabetçiliğe Etkisi” başlıklı bir sunum yapan Sendikamız Araştırma Müdürü Tuba Kobaş Huvaj, Sendika’nın her zaman savunduğu örgütlü çalışma ve adil çalışma koşullarının, tedarikçiler için iş etiğinin yanı sıra, rekabet gücünü artıran faktörler olduğunu da ifade etti. Moda sektöründe sosyal uygunluk konularının Rana Plaza gibi küresel düzeyde ses getiren facialar sonucunda düzenlendiğini hatırlatan Huvaj, sektörde adil ve insani çalışma koşullarının ancak üretici-tüketici-marka paydaşlarının bir araya gelerek ortak adımlar atmasıyla sağlanabileceğini söyledi. Huvaj aynı zamanda, İHKİB’in yürüttüğü AB destekli “Tasarımdan Üretime: Hazır Giyim Sektörünün Dijital Dönüşümü için Teknik Yardım Projesi” kapsamında sosyal uygunluk konusunda eğitim içerikleri hazırlayarak sektöre katkı sağlayacaklarını belirtti.

Sosyal uygunlukta ortak denetim programı: SLCP

Kısa adı SLCP olan "Social and Labor Convergence Program", küresel tedarik zincirlerindeki çalışma koşulları hakkında doğru verileri yakalamaya yönelik araçlar sağlıyor. Çok paydaşlı bu girişim, veri paylaşımını kolaylaştırarak tekrarlayan sosyal denetimlere harcanan kaynağın önüne geçiyor. Programdaki son gelişmeleri, organizasyonun Direktörü Janet Mensink anlatıyor.

Sektörümüzdeki üretim standartları, birkaç on yıldır çevresel ve sosyal uygunluk şartları etrafında şekilleniyor. Önce tüketicilerin tercihleri ve dolayısıyla markaların satın alma pratikleri arasına giren uygunluk şartları; gitgide yasal zorunluluk haline gelerek uluslararası ticaretin bir parçası oluyor. Tekstil ve hazır giyim üreticilerimizin en büyük pazarı Avrupa Birliği'nde Tedarik Zinciri Direktifi olarak da bilinen ve

“Sosyal denetimlerin olumlu niyetine rağmen, silolar halinde veri toplayan ve bulgularını paylaşmayan organizasyonlar, sektörün çalışma koşullarını iyileştirmek için kolektif kapasitesini kısıtlayan uygulamalara yol açtı. Social and Labor Convergence Program, bu sistemik sorunu çözmek için kuruldu.”

AB pazarında dolaşıma giren tüm ürünlerin tedarik zinciri boyunca sosyal uygunluğu şart koşan Due Dilligence Direktifi, bunun en güncel örneklerinden biri. Oldukça kompleks ve uzun bir tedarikçi listesine sahip olan sektörümüzde, markalar ve satın alma grupları, üreticilerin bu şartları yerine getirdiğini garanti altına almak için çeşitli denetim mekanizmaları kullanıyorlar. Fakat her markanın yıl içinde

tedarikçilerine bazen birden fazla kez denetim yapması, benzer şartların farklı denetçilerce tekrar tekrar denetlenmesi, farklı markalara üretim yapan üreticilerin benzer denetimlerden defalarca geçmesi, hem markalar hem de üreticiler için bir soruna dönüşmeye başladı. Tekrar eden denetimlerin yol açtığı işgücü ve finansal maliyet, sektörde “denetim yorgunluğu” olarak anılan problemi doğurdu.

Buna çözüm olarak, bazı markaları ve üreticileri bir araya getiren girişimler oluşmaya başladı. Sosyal uygunluk denetimlerinin, sektörde adil bir çalışma hayatı için önemini yadsımayan, fakat tekrar eden denetimler için harcanan kaynakların boşa gitmesini önlemeyi amaçlayan bu girişimlerden biri, “Social and Labor Convergence Program (SLCP)”. Sendikamızın 2019 yılından beri imzacısı olduğu ve desteklediği, o tarihten bu yana Türkiye’de bilinirliği ve yaygınlığı git gide artan SLCP’deki son gelişmeleri organizasyonun Direktörü Janet Mensink ile konuştuk.

Denetim yorgunluğuyla mücadelede SLCP nasıl bir rol oynuyor?

Son yirmi ila otuz yılda sosyal uyumluluğa yönelik ilginin fazlaşması, küresel tedarik zincirlerindeki çalışma koşulları hakkında farkındalığı da önemli ölçüde artırdı. Ancak bu uyum odaklı yaklaşım, sosyal denetimlerin, protokollerin,

SLCP Direktörü Janet Mensink, tesislerin SLCP değerlendirme sürecini başlatmasına ve tamamlamasına yardımcı olmak için Türkçe olarak yüz yüze ve sanal eğitim seçenekleri sunulduğunu belirtiyor.

standartların ve kuralların büyük ölçüde çoğalmasına neden olarak kaynakların tükenmesine ve birçok paydaş için denetim yorgunluğuna neden oldu. Bu durum en çok da denetim verileri veya sonuçları üzerinde hiçbir mülkiyete sahip olmayan, yılda birden çok kez tekrarlayan ve gereksiz denetimlere tabi tutulan üretim tesislerini zorlamaktadır. Sosyal denetimlerin olumlu niyetine rağmen,

silolar halinde veri toplayan ve bulgularını paylaşmayan organizasyonlar, sektörün çalışma koşullarını iyileştirmek için kolektif kapasitesini kısıtlayan uygulamalara yol açtı. Social and Labor Convergence Program, bu sistemik sorunu çözmek için kuruldu. SLCP, sosyal ve çalışma verilerini toplamak ve doğrulamak için tüm tescilli sosyal denetim programlarını tek bir değerlendirmeyle değiştirmek üzere tasarlanmış Birleşik Değerlendirme Çerçevesini (CAF) geliştiren ve uygulayan çok paydaşlı bir girişimdir. Birleşik Değerlendirme Çerçevesi, puanlama veya yargılama olmaksızın yüksek kaliteli doğrulanmış bir veri setiyle

Üreticiler SLCP'ye nasıl katılabilir?

Daha fazla paydaş değerlendirmeyi benimsedikçe, endüstrinin birleşmesine giden yolda daha da ilerliyoruz ve çalışma koşullarında iyileştirmeler sağlamak için ortak çabalarımızdan daha iyi faydalanıyoruz. Türkiye, SLCP'nin odak ülkelerinden biridir. Halihazırda SLCP onaylı Doğrulayıcı Kuruluşları'nda çalışan 59 Doğrulayıcı mevcuttur. SLCP, tesislerin SLCP değerlendirme sürecini başlatmasına ve tamamlamasına yardımcı olmak için Türkçe olarak yüz yüze ve sanal eğitim seçenekleri sunmaktadır. Tesisinizin nasıl kayıt olabileceği hakkında daha fazla bilgi edinmek için SLCP Yardım Masası'nı ziyaret edebilirsiniz:

<http://slconvergence.org/helpdesk>

<https://slcp.zendesk.com/hc/tr/categories/360000972694-Tesisler>

“2019'daki lansmanından bu yana hızla büyüyen SLCP, şu anda 60'tan fazla ülke ve bölgede faaliyet gösteriyor ve dünya çapında SLCP'ye kayıt olan tesis sayısı 9 bin 500'ü aştı. Türkiye'den ise 1000'den fazla tesis SLCP'ye kaydoldu.”

sonuçlanan ve paydaşlar arasında veri paylaşımını kolaylaştıran bir veri toplama aracı ve doğrulama metodolojisini içerir. Tek bir değerlendirme çerçevesi, mevcut denetim çabalarının yapısal zorluklarını ortadan kaldırır. SLCP, tesislerin doğrulanmış sosyal ve işgücü verilerini birden çok iş ortağıyla paylaşmasına olanak tanıyarak, her bir alıcının kendi tedarikçi denetimini gerçekleştirme ihtiyacını ortadan kaldırmaya yardımcı olur; hem alıcı hem de tedarikçi denetim yorgunluğu maliyetlerini azaltır ve kullanıcıların şu anda denetimlere harcanan kaynakları çalışma koşullarının iyileştirilmesine aktarabilmelerine imkân sağlar.

SLCP nasıl büyüdü ve sektöre etkileri neler oldu?

2019'daki lansmanından bu yana hızla büyüyen SLCP, şu anda 60'tan fazla ülke ve bölgede faaliyet gösteriyor ve dünya çapında SLCP'ye kayıt olan tesis sayısı 9 bin 500'ü aştı, Türkiye'den ise 1000'den fazla tesis SLCP'ye kaydoldu. 2020 yılında dünyada 1500, 2021 yılında 4 bin 500 tesis SLCP sürecini tamalarken, 2022 yılı sonunda 7 bin tesis SLCP sürecini bitirmiş olacak. Türkiye'deyse 2021'de 570 tesis doğrulanmış değerlendirmesini tamalarken, 2022 yılı Kasım ayında bu sayı 750'yi aşarak istikrarlı bir büyüme kaydetti. SLCP'yi uygulamaya başlayan tesisler, uygulamaya başladıktan sonra geçirdikleri denetim sayısının ve denetimlere harcanan sürenin önemli ölçüde azaldığını, yeni alıcılarla (markalarla) çalışmaya başlamalarının kolaylaştığını bildiriyorlar. Örneğin bir Türk üretici, 2021 yılında denetimlere harcanan sürenin 32 gün daha az olduğunu hesapladı.

SLCP'yi uygulayan şirketler denetim sayısından ve denetimde geçen süreden tasarruf ediyorlar. Mensink, bir Türk üreticinin 2021 yılında denetimlere harcanan sürenin 32 gün daha az olduğunu hesapladığının altını çiziyor.

Tesisler tek veri setini tüm müşterileriyle nasıl paylaşabilir?

Tesis sahipliği ve hesap verebilirlik vizyonu doğrultusunda, doğrulanmış SLCP veri setini kiminle paylaşmak istedikleri tesislerin elindedir. Doğrulanmış veri seti, farklı standartlar veya davranış kurallarıyla uyumlu olacak şekilde tasarlanmıştır; böylece markalar ve diğer paydaşların verileri puanlamasına veya yorumlamasına imkân sağlar. Bu sayede verileri zaman içinde, farklı tesis türleri ve bölgelere göre karşılaştırmak için muazzam bir

potansiyel yaratır. Doğrulanmış SLCP verilerinin artan kabulü, bu faydaları doğrulamaktadır. 60'tan fazla marka, perakendeci ve standart sahibi (Inditex, H&M, C&A ve PVH dâhil), kendi özel araçları yerine SLCP'yi kabul etmeyi halka açık olarak taahhüt etti. SLCP verilerini kabul eden

paydaşların artması, bir tesisin doğrulanmış veri setini çok sayıda alıcı, müşteri ve ortakla paylaşma konusundaki büyük potansiyelini gösteriyor. Bir diğer Türk üretici ise, 2021'de SLCP onaylı verilerini üretim hacimlerinin yüzde 80'ini oluşturan müşterilerle paylaşılabildiklerini bildirdi.

TİSK 60 yaşında

Üyesi bulunduğumuz Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun (TİSK) 28. Olağan Genel Kurulu, 6 Aralık'ta Ankara'da yapıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'in de katıldığı etkinlikte, TİSK'in 60. yılı da kutlandı.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun (TİSK) 28. Genel Kurulu ve 60. Kuruluş Yıldönümü etkinliği, 6 Aralık'ta Ankara'da yapıldı. Sendikamızın 41 delegesiyle katıldığı Genel Kurul'da önümüzdeki üç yıl görev yapacak Yönetim Kurulu ve diğer organ seçimleri de gerçekleşti. Genel Kurul'un açılış konuşmasını yapan Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, Türkiye Cumhuriyeti'nin yaklaşan 100. yılına vurgu yaparak, "TİSK üyeleri olarak Türkiye'nin ilk yüzyılına olduğu gibi, yeni yüzyılına da katkı yapmaya devam edeceğiz" dedi. "Her Gün Yarını Üretmeye Devam Edeceğiz" mottosuyla başlayan sunumunda Akkol, bir önceki Genel Kurul'dan bu yana yaşanan gelişmeleri paylaştı. "2019 Aralık'ta gerçekleşen

Genel Kurul'da Yeni Nesil Sendikacılık'tan bahsetmiştim. Müzakere masasında sadece ücret merkezli tartışmalardan çıkıp, çalışanlarımıza gerçekten katkı sağlayacak gündem oluşturmayı hedeflediğimizi söylemiştim. Bugün geldiğimiz noktada bunu başardığımızı gururla paylaşıyorum" diyen Akkol, Genel Kurul'un hemen arkasından başlayan pandemi döneminde Kısa Çalışma Ödeneği'nin çıkarılması ve gerekli görülerek yedi kez uzatılması başta olmak üzere işverenleri ve çalışanları maddi olarak rahatlatacak pek çok tedbirin hayata geçirilmesinde Hükümet ile birlikte omuz omuza çalıştıklarını hatırlattı. Akyol, maske ve dezenfektan gibi salgınla mücadelede elzem olan malzemelerin piyasada bulunamazken, TİSK ekosistemi içinde bu malzemelerin

Genel Kurul'un kapanış konuşmasını yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan, çalışma hayatını iyileştiren düzenlemelerin oluşturulmasında ve hayata geçirilmesinde TİSK'in oynadığı kritik rolü takdirle karşıladıklarını, özellikle pandemi sürecinde devletle el ele, omuz omuza çalışmalarından memnuniyet duyduklarını belirtti.

üretilecek başta Sağlık Bakanlığının olmak üzere kamu kurumları ve üretimini devam ettiren üyelerle paylaştıklarını da ifade etti. Çalışma yaşamında kritik bir rol oynayan ve kamu nezdinde yeniden aktif bir kurum olan TİSK'in gelenek haline getirdiği Ortak Paylaşım Forumu etkinlikleriyle üçlü sosyal diyalogun güçlendirdiğini hatırlayan Akkol, bu etkinliklerin ILO başta olmak üzere pek çok ulusal ve uluslararası kurumca takdir gördüğünü paylaştı. Çalışma yaşamıyla ilgili diğer önemli kazanımları asgari ücretten vergi alınmaması ve işverenlerin çalışanlarına verdiği sosyal yardım desteğinin vergiden muaf tutulması olarak sayan Akkol, bu ortak kazanımları elde edebilmek için birlikte çalıştıkları işçi sendikaları ve Hükümet kanadına

da teşekkür etti. Gerçekleştirdikleri bu gibi çalışmaların en önemli uluslararası yansıması olarak, Türkiye'nin son iki yıldır ILO'nun kara listesinde olmamasını gösterdi. TİSK ve TİSK'e bağlı Mikro Cerrahi Vakfı'nın sosyal hizmetlerinin de paylaşıldığı toplantıda maddi desteğe ihtiyacı olan tıp fakültesi öğrencilerine sağlanan "Yarının Sağlıkçıları Bursu", katılımcılar tarafından coşku ve takdirle karşılandı. Akkol son olarak, TİSK'in önümüzdeki dönem odaklanacağı gündemi; esnek çalışma modelinin önündeki engellerin kaldırılması, kayıtdışı istihdamla mücadele, işverenler ve çalışanlar üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesi olarak sıraladı. Genel Kurul'da söz alan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, konuşmasına sosyal barışta işveren ve işçi sendikalarının önemini tarihsel perspektifini çizerek başladı ve sosyal devletlerin sosyal politikalarını bu iki faktörden yararlanarak geliştirdiğini ifade etti. Türkiye'de de sendikaların gelişiminin, ülkemizin demokratikleşmesiyle paralel seyrettiğini hatırlatan Bilgin, TİSK'in çalışma hayatına yaptığı katkıları takdirle

TİSK Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, TİSK'in önümüzdeki dönem odaklanacağı gündem maddelerini; esnek çalışma modelinin önündeki engellerin kaldırılması, kayıtdışı istihdamla mücadele, işverenler ve çalışanlar üzerindeki vergi yükünün hafifletilmesi olarak sıraladı.

karşıladıklarını ve uyum içinde ve güçlü bir sosyal diyalog temelinde çalıştıklarını belirtti. Genel Kurul'un kapanış konuşmasını yapan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise sözlerine ülkemizin ve sanayimizin kalkınmasına katkılar sunan TİSK ve üyelerine teşekkür ederek başladı. TİSK Başkanı Özgür Burak Akkol'un belirttiği gibi "TİSK'in rapor değil, icraat sunan bir kurum" olduğunun altını çizen Erdoğan, TİSK'in yükselen itibarıyla gurur duyduklarını belirtti. Erdoğan ayrıca çalışma hayatını iyileştiren düzenlemelerin yapılması ve hayata geçirilmesinde TİSK'in oynadığı kritik rolü takdirle karşıladıklarını, özellikle pandemi sürecinde devletle el ele, omuz omuza çalışmalarından memnuniyet duyduklarını belirtti.

Genel Kurul çalışmalarının tamamlanmasının ardından organ seçimlerine geçildi. Özgür Burak Akkol'un yeniden Başkanlığa seçildiği Yönetim Kurulu'nda Başkan Vekilleri Suat Çalbıyık, Celal Koloğlu ve aynı zamanda Sendikamızın İkinci Başkanı olan Nevzat Seyok oldu. Yönetim Kurulu'na ise Sendikamızdan Nevzat Seyok, Mustafa Sürmegöz, Tansel Özenbay ve Nadir Yürüktümen asil ve M. Orhan Harmancı, Mehmet Erdemoğlu, Kaan Boyner ve Mustafa Emir Öztekin yedek üyeler olarak seçildi. Denetleme Kurulu'nda Sendikamız Nevzat Seyrek (yedek üye Hayati Kürdeşoğlu) ile temsil edilirken, Disiplin Kurulu'na da Sendikamıza temsilen Murat Akgün (yedek üye Ertuğrul Kaya) seçildi.

Dünyaya örnek, Türkiye'ye ölçek olan forum: OPF

“Çalışma Hayatında Sürdürülebilirlik” temasıyla bu yıl dördüncü kez düzenlenen Ortak Paylaşım Forumu'nda öne çıkan başlıklar; yeni nesil çalışma modelleri, ikiz dönüşüm, enerji ve iklim değişikliği oldu. TİSK tarafından düzenlenen organizasyonda, alanının önde gelen temsilcilerinin ve çeşitli bakanlıklardan yetkili isimlerin yanı sıra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin de bir konuşma yaptı.

Mess Genel Sekreteri Fatih Ay, TTSİS Başkanı Ahmet Hamdi Topbaş, Türk-İş Mali Genel Sekreteri Ramazan Ağıar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, TİSK Başkanı Özgür Burak Akkol, Türk-İş Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Eyüp Alemdar, TİSK Başkan Vekili Nevzat Seyoğlu, TİSK Genel Sekreteri Akansel Koç (soldan sağa).

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) tarafından düzenlenen ve çalışma hayatının Davos'u olarak adlandırılan Ortak Paylaşım Forumu (OPF), 13 Ekim'de Kuruçeşme Divan'da yapıldı. Bu yıl 4'üncüsü düzenlenen; kamu, ulusal ve uluslararası işçi ve işveren temsilcilerini bir araya getiren OPF'de, "Çalışma Hayatında Sürdürülebilirlik" ana teması altında "ikiz dönüşüm (dijital ve yeşil dönüşüm)" ve "işgücünün sürekliliği" konularına odaklanıldı. Forumun açılış konuşmasını TİSK Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol yaptı. OPF'nin "Dünyaya örnek, Türkiye'ye ölçek" olan bir forum olduğunu belirten Akkol, bu organizasyonun ülkemiz çalışma hayatına birlik ve beraberlik ruhu kattığını söyledi. Akkol, işgücünün sürekliliği, dijital dönüşümde çalışanların geleceğe hazırlanması, dijital dönüşümün gerektirdiği yetkinliklerin

geliştirilmesi ve istihdamın bu yolda artırılmasının yanı sıra yeşil dönüşüm ve yeşil dönüşümün getirdiği yeni iş alanları gibi konulardan ve bu alana yönelik projelerinden bahsetti. Akkol'un ardından konuşan Türk-İş Mali Genel Sekreteri Ramazan Açar, ikiz dönüşüm, enerji, iklim krizi, işgücünde sürdürülebilirlik başlıklarını gündeme getirdi. İkiz dönüşümde ülkemizin ekonomik koşullarını da gözeten orta ve uzun vadeli politikalar oluşturulması gerektiğini belirten Açar, her zaman emeğin tarafında olduklarını söyledi. Açılış oturumunun son konuşmasını Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin yaptı. Sürdürülebilirliği sağlamak için insan ilişkilerinin, tabiat ilişkisinin ve toplumların birbiriyle ilişkilerinin doğru kurulması gerektiğini belirten Bilgin, Bakanlığın istihdamda devamlılık ve kayıt dışı çalışmaya

yönelik hazırladığı Beyaz Bayrak projesinden söz etti. Vedat Bilgin ayrıca, Bakanlık olarak yeni nesil çalışma hayatında esnek çalışma modelleri üzerine projeler ürettiklerini belirtti.

Uluslararası Örgütler Oturumu

OPF'nin Uluslararası Örgütler Oturumu'nda ILO, IOE, ITUC, BIAC, BM Türkiye ve UNDP gibi önemli örgütlerden başkan ve yöneticilerin küresel arenada sürdürülebilirlik ve iş gücü alanlarındaki güncel görüşleri paylaşıldı. BIAC Yönetim Kurulu Başkanı Charles Rick Johnston, ülkelerin yeşil ve dijital dönüşüme ayak uydurabilmesi için Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü'nün (OECD) katkıda bulunması gerekliliğine vurgu yaptı. İklim krizinin tahmin edilenden çok daha çabuk ilerlediğini, ekonominin bu durumdan etkilendiğini söyleyen Birleşmiş Milletler Mukim Koordinatörü Alvaro Rodriguez ise toprağın ve suyun önemine vurgu yaparak karbon ayak izinin azaltılması gerektiğine dikkat çekti.

Sürdürülebilirlik Liderleri Oturumu

İTÜ Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Burcu Özsoy, BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne 24 Mayıs

OPF, kamu temsilcileriyle işçi ve işveren temsilcilerinin bir araya gelerek daha iyi çalışma koşullarının ve dolayısıyla daha yaşanılabilir bir ülke için atılması gereken adımların ele alındığı bir forum.

2004'te 189. taraf olarak katılan Türkiye'nin eşitlik, ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar, ihtiyatlılık, sürdürülebilir kalkınmayı destekleme hakkı ve hükümlülüğü, tarafların işbirliği gibi temel ilkelere göre hareket ettiğini belirtirken aynı oturumda konuşan Anadolu Grubu Kurumsal İletişim Müdürü Çiğdem Keskin, vizyoner hedeflerle doğanın, işin, insanın yarını için bugünü iyileştiriyoruz başlığı altında toplandıklarına değindi. Oturumda doğanın yarını olan 2030'a kadar, kapsam 1 ve 2'de sera gazı salınımının 2020'ye oranla yüzde 50 azaltmak, 2050 yılına kadar (net sıfır) şirket olmak gibi çalışma modellerini benimsendiği ifade edildi. İnsanın yarını fikriyle kadın yönetici oranının 2030 yılına kadar yüzde 35'e, 2050 yılına kadar da yüzde 50'ye çıkarılmak hedefinde olduğu da paylaşıldı. Abdi İbrahim Kamu İlişkileri Müdürü Megi Erpardo ise ilaç sektöründeki geri dönüşümün daha zor olduğunu, bu nedenle daha az malzeme kullanımına gittiklerini söyledi.

Yeşil Dönüşüm Zorluklar ve Fırsatlar Paneli

Türkiye Yatırım Platformu hakkında bilgilendirme yaparak konuşmasına başlayan Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Mali İş Birliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Bülent Özcan, üniversitelerin ve Sanayi Bakanlığı'nın sitesindeki projelerin varlığından, Türkiye-Avrupa Birliği Mali İşbirliği fırsatlarını tek bir adreste toplayan ipa.gov.tr sitesinden ve ufukavrupa.org.tr üzerinden sağlanan TÜBİTAK desteklerinden söz etti.

Aynı oturumdaki konuşan EBRD Türkiye Başkan Vekili, Ankara Ofis Başkanı Mehmet Üvez de yeşil bankacılığı esas aldıklarını, kredi ve ortaklıkların yüzde 20 yeşil finansmana ayrıldığını, doğrudan ve dolaylı yeşil finansmanla katkı sağlanmaya çalışıldığını belirtti. UNDP Türkiye Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Büyüme Portföy Yöneticisi Pelin Rodoplu ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yanı sıra Sanayi Bakanlığı ile de projeler ürettiklerinden söz ederek, ortak çalışma kültürüyle sonuca ulaşmayı amaçladıklarını söyledi.

İş Sağlığı ve Güvenliği Özel Oturumu

Intenseye İş Geliştirme Direktörü Gökhan Yıldız, konuşmasında, Intenseye İSG uzmanları tarafından şekillendirilen 40'tan fazla İSG senaryosunu

Bu yılki Ortak Paylaşım Forumu'nda öne çıkan başlık, iklim krizi oldu. İkiz dönüşüm adı verilen dijital ve yeşil dönüşüm, neredeyse her oturumda ele alınan bir konuydu.

kapsayan, kullanıma hazır, yüksek doğrulukta yapay zekâ modelleriyle kısa sürede sonuç alınabileceğini vurguladı. Trio Mobil CEO ve Kurucu Ortağı Nevzat Ataklı ise global projelerde kanıtlanmış başarılarına olanak sağlayan yapay zekâ destekli IoT çözümlerinin endüstriyel operasyonlarda iş güvenliğini ve verimliliği artırdığını; bulut tabanlı yazılımları kullanarak forkliftleri, varlıkları ve insanları gerçek zamanlı olarak yüksek doğrulukla takip edebildiklerini belirtti.

TİSK Yönetim Kurulu Başkanı Özgür Burak Akkol, bu organizasyonun ülkemiz çalışma hayatına birlik ve beraberlik ruhu kattığını söyledi.

İplikte dalgalanma devam ediyor

Pandemi sonrasında oldukça yoğun rağbet görse de, son 6 ayda tekstil sektöründeki talep daralması artarak devam ediyor. Özellikle sektörün en önemli hammaddelerinden iplikteki dış ticaret açığı dikkat çekiyor.

Tekstil sektöründe, özellikle iplik kategorisinde yaşanan dış ticaret açığı oranlarındaki artış, aylardır devam eden iplik fiyatı tartışmalarını da alevlendirdi. Artan ithalat rakamları karşısında ihracat rakamlarındaki düşüşü farklı nedenlerle açıklayan sektör temsilcileriye zaman zaman karşı karşıya geldi. Hazır giyimcilere göre

bu gelişmenin nedeni, yerli iplik üreticilerinin yanlış fiyat politikası. İplik üreticilerine göreyse ithalatta izlenen yanlış politikalar. Pandemi sonrasında Türkiye tekstil sektörüne ve dolaylı olarak iplik sektörüne gösterilen yoğun ilgi şu an yönünü farklı ülkelere çevirmiş durumda. Salgın sonrasında yoğun taleple karşılaşan üreticiler, bir fırsat

olarak gördükleri talepleri karşılamak için büyük yatırımlar yaptı ve üretim kapasitelerini artırdı. İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz'e göre yatırımların yanında üretim maliyetlerinin artması ve dampingli ürünler sebebiyle tekstil sektöründe ithal ürünlere uygulanan vergiler

düşük kaldı. Bu da ithalatın rekor seviyede artmasına neden oldu. Bu sorunlar karşısında acil önlem alınması gerektiğini belirten Öksüz, aksi takdirde üretimde düşüş yaşanmasının kaçınılmaz olacağına dikkat çekti.

İlave gümrük vergileri artırılmalı

Tartışmaların merkezindeki iplik sektörüne de değinen Öksüz, "İplik sektörü yüzde 5 ila 8 arasında ilave gümrük vergileriyle korunuyor. İlave gümrük vergisi uygulanan tüm ürünler içerisinde en az korunan ürün grubu, maalesef pamuk ipliği. İlave gümrük vergisi ortalaması tüm sektörler içerisinde yüzde 25 seviyelerinde. Bu çerçevede tekstil sektörünün en önemli hammaddelerinden biri konumundaki pamuk ipliği sektörünün ilave gümrük vergilerinin artırılması en önemli beklentilerimiz arasında yer alıyor" şeklinde konuştu. Ticaret Bakanlığı'nın da konuya titizlikle yaklaştığını söyleyen Öksüz, "Ticaret Bakanlığımız sık sık sektörümüzle bir araya geliyor, artan haksız rekabete karşı birlikte çözüm önerileri arıyoruz" dedi.

İplik üretimindeki daralma endişe verici

Türkiye'de tekstilin alt kategorilerinde kapasite kullanım oranlarının düşmesi ve özellikle de iplik üretiminde yaşanan daralmayı endişe verici olarak yorumlayan Adana Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Zeki Kıvanç, son rakamları değerlendirdi. Pamuk ipliği ithalatında 2021

yılına ve 2022'nin ilk 9 aylık verilerine bakıldığında; dolar bazında ithalat, Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında yüzde 71, toplamda ise yüzde 82 artış gösterdi. Aynı dönemde miktar bazında artış oranlarında da Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında yüzde 22, toplam ithalatta ise yüzde 32 artış yaşandı. Benzer şekilde pamuk ipliğine alternatif olan, sentetik-suni kesik elyaf ipliğindeyse dolar bazında Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında yüzde 66, toplam ithalatta ise yüzde 70 artış olduğuna dikkat çeken Kıvanç, yine aynı dönemde miktar bazında artış oranlarına bakıldığında Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında yüzde 29, toplam ithalatta ise yüzde 42 artış olduğunu vurguladı. "İstatistiklerde de net şekilde görüldüğü üzere ithalatın ve artışın önemli kısmı Dahilde

Zeki Kıvanç: "Özellikle Yeşil Mutabakat'taki gelişmeler, aynı veya yakın coğrafyadan tedariki bir zorunluluk haline getirecektir. Tekstil sektörümüz Avrupa Birliği pazarı anlamında bunu bir avantaja çevirmelidir."

İşleme Rejimi Kapsamında gerçekleşiyor" diyen Kıvanç, "İhracatçı firmalar DIR Belgesi kapsamında hiçbir vergiye tabi olmadan ithalatlarını gerçekleştirebilmekte, bu da iç piyasada üretimi olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle özellikle yeterli üretim kapasitesi olan ürün gruplarında DIR Belgesi kapsamındaki ithalat izni alan firmalara belli oranda yerli malı kullanılması zorunluluğu getirilmelidir" sözleriyle çözüm önerisini de sunmuş oldu.

Yerli üreticiler korunmalı
Tekstil ve hazır giyim sektörünün en önemli itici gücünün elyaftan ipliğe, iplikten kumaşa, kumaştan konfeksiyona entegre üretim yapısı olduğunu vurgulayan Zeki Kıvanç, iplik sektörünün önemine de dikkat çekti. "İplik sektörü, sektör ihracatının en temel girdilerinden biridir. İplik sektöründe makro anlamda olası bir bozulma tüm

sektöre olumsuz yansıyacaktır. Özellikle dampingli fiyatlarla ithal edilen ürünler, iplik sektörünün üretim kapasitelerinin atıl kalmasına sebep olmaktadır”

Mustafa Denizer, yakın geleceğe dair beklentisini, “Umarız talep dengesi Nisan’dan sonra eski seviyelerine geri döner. Fakat şu an için pek ışık görünmüyor” sözleriyle açıkladı.

diyen Kıvanç, yıllar önce sadece pamuk ithal ettikleri ülkelerden şimdi yoğun şekilde iplik ithal edecek noktalara geldiklerini söyledi. Kıvanç, “Gelecekte bu ülkeler bize kumaş ve takibinde konfeksiyon ürünleri de satmaya başlayacak ve Türkiye’nin ciddi bir rakibi haline gelecek. Bunlara karşı yerli üreticilerimizin korunması gerektiğini düşünüyoruz” dedi.

Işık görünmüyor

Diktaş Dikiş İplik Sanayi CEO’su Mustafa Denizer de ek mali yükümlülüğün sadece yüzde 4 civarında olduğu ipliğin en az korunan hammadde olduğu görüşünde hemfikir. Türkiye’deki firmaların etkilendiği navlun ve diğer maliyetlerdeki artışın tüm dünyada aynı şekilde seyrettiğini belirten Denizer, yakın zamanda bir iyileşme beklemiyor. Sektörde önemli

değişimlere neden olan ve bugünü de etkileyen pandemi döneminde yaşananları, “COVID döneminde talepteki artış yeni yatırımları ve modernizasyonu beraberinde getirdi. Bu yatırımlar hâlâ montaj ve sipariş aşamasında” diyerek özetleyen Denizer, talepteki düşüş ve kapasite fazlası yatırım finansmanının artmasının sektörü düşük kârlarla, hatta zararına satışlara zorlayacağını düşünüyor. Denizer, gelecek beklentisini ise “Umarız talep dengesi Nisan’dan sonra eski seviyelerine geri döner. Fakat şu an için pek ışık görünmüyor” sözleriyle aktarıyor. “Olumlu tarafından bakacak olursak makine parkurumuz daha enerji verimli ve kalite yönünden üst düzeyde üretim gerçekleştirebilecek bir yapıya geldi” diyen Denizer, “Türkiye hâlâ Avrupa’nın önemli bir tedarikçisi, fakat maliyet konusu daha önemli olacak. Kurdaki

sabit duruş ve enerji fiyatlarının yüksekliği rekabetçiliğimizi şu anda zorluyor. Rakiplerimizde enerji, Türkiye’nin yarısı hatta

İhracat rakamları

2021 yılının dokuz ay toplamında pamuk ihracatı 138 bin 975 ton – 1,96 \$/kg, 2022 yılının aynı döneminde ise 116 bin 306 ton – 2,56 \$/kg birim fiyattan gerçekleştirildi. Geçen yılın aynı dönemine göre kg bazında yüzde 16 oranında bir ihracat düşüşü meydana geldi. 2021 yılının dokuz ay toplamında pamuk ipliği ihracatı 183 bin 848 ton – 3,7 \$/kg, 2022 yılının aynı döneminde ise 143 bin 973 ton – 4,64 \$/kg birim fiyattan gerçekleştirildi. Geçen yılın aynı dönemine göre kg bazında yüzde 21 oranında bir ihracat düşüşü kaydedildi. 2021 yılının dokuz ay toplamında örme kumaş ihracatı, 264 bin 246 ton – 5,9 \$/kg, 2022 yılının aynı dönemindeyse 225 bin 458 ton – 6,91 \$/kg birim fiyattan gerçekleştirildi. Geçen yılın aynı dönemine göre kg bazında -yüzde 14 oranında bir ihracat düşüşü yaşandı.

üçte biri seviyelerinde. İplik de enerji tüketimi yoğun bir sektör” şeklinde konuştu.

Avrupa’ya yakınlık avantajı tekrar kullanılmalı

Tüm dünyada artan enflasyon baskısına bağlı olarak düşen alım gücü, durgunluk endişesi, Rusya-Ukrayna savaşı ve enerji krizi gibi etkenler, tekstil ürünlerine olan talebin de gerilemesine yol açtı. Her ne kadar bu yılın ilk 3 çeyreğinde ihracatta artış devam etse de özellikle son çeyrekte ihracat hızındaki yavaşlama belirgin bir şekilde kendini göstermeye başladı. Türkiye’nin tekstil sektöründeki entegre üretim yapısının en önemli oyuncularından birinin iplik sektörü olduğunu vurgulayan Zeki Kıvanç, yapılması gerekenleri şöyle özetledi: “İplik sektörü üretim değer zincirinin üst kademelerine global anlamda rekabetçi,

kaliteli ürün ve fiyatlarla hizmet edebilmelidir. Özellikle Yeşil Mutabakat’taki gelişmeler, aynı veya yakın coğrafyadan tedarığı bir zorunluluk haline getirecektir. Tekstil sektörümüz Avrupa Birliği pazarında bunu bir avantaja çevirmelidir. Yoksa ithalat, mali koşullar göz önünde bulundurulduğunda tekrar kaçınılmaz hale gelebilir, iplik üretiminde istenen avantajı yaratamayabilir. Buna hassasiyet göstermek, ülkemizin cari açığına destek olmak ihracatçılarımızın öncelikleri arasında olmalıdır.”

Yeşil dönüşüm tehdit değil, fırsat

Gelecek beklentilerini ifade ederken tekstil sektörüne yön veren sürdürülebilirlik konusuna da değinen Kıvanç, dünyada pek çok şirketin geri dönüştürülmüş girdi alımlarını artırdıklarını, döngüsel modelleri keşfetmeleri için çalışmalar içinde

bulunduklarını, döngüyü verimli ve uygun maliyetli bir şekilde kapatabilecek yeni teknolojilere yatırım yaptıklarını dile getirdi. Sürdürülebilirlik konusunun çevreyle birlikte sosyal açıdan ele alınacağı bütünsel bir bakış açısıyla değerlendirilmesi gerektiğini ifade den Kıvanç, “Türkiye ülke olarak tekstil ve hazır giyim sektöründe rakipleri olan Hindistan, Pakistan, Bangladeş, Vietnam, Çin gibi ülkelere karşı sosyal ve çevresel anlamda önemli avantajlara sahip. Lojistik olaraksa AB pazarına en yakın ülke konumunda. Dolayısıyla tekstil ve hazır giyim sektörümüz, yeşil dönüşümü bir tehdit değil, fırsat olarak görebilir ve bunu değerlendirebilirse çok daha farklı noktalara geleceğine inanıyorum” dedi.

Ahmet Öksüz: “Türkiye’de üretilen pamuğun tamamı GDO’suz olarak üretiliyor ve Türkiye dünyanın en büyük GDO’suz pamuk üreticisi konumunda. Pamuktan hazır giyime kadar sektörün tüm üretim aşamalarını gerçekleştirebilen birkaç ülkeden bir tanesiyiz.”

16-18 Şubat 2023 tarihlerinde yapılacak 19’uncu Uluslararası İstanbul İplik Fuarı, mevcutlara eklenen iki yeni salonuyla bir önceki seneye göre yüzde 70 oranında büyüdü.

Beyaz altınımıza sahip çıkalım

Türkiye ekonomisine en fazla döviz girdisi kazandıran tekstil sektörü olarak küresel ölçekte dünyanın en büyük 5’inci, AB’nin ise en büyük 2’nci tedarikçisi olduğunu vurgulayan İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz de küresel ölçekte rekabetçiliği devam ettirebilmek için en önemli önceliklerin başında sürdürülebilir ve entegre üretimin geldiğini vurguladı. Her iki konu başlığının da Türkiye’nin pamuk politikasıyla doğrudan ilintili olduğunu belirten Öksüz, şöyle devam etti: “Sürdürülebilir, iyi pamuk uygulamaları ve organik pamuk; küresel markaların öncelikli talepleri arasında yer alıyor. Bu kapsamda özellikle organik pamuk üretimini daha fazla teşvik etmek öncelikli hedeflerimiz arasında yer almalı. Türkiye’de üretilen

pamuğun tamamı GDO’suz olarak üretiliyor ve Türkiye dünyanın en büyük GDO’suz pamuk üreticisi konumunda. Pamuktan hazır giyime kadar sektörün tüm üretim aşamalarını gerçekleştirebilen birkaç ülkeden bir tanesiyiz. Bu üretim ağı içerisindeki ürün gruplarından bir tanesinin bozulması, orta ve uzun vadede tüm sektörümüzü olumsuz etkileyebilecektir. Küresel rekabetçiliğimizde daha üst sıralara çıkabilmemiz için ‘beyaz altın’ımızın üretimine yönelik iyileştirici politikalar büyük önem arz ediyor.”

İstanbul İplik Fuarı, bu yıl çok daha büyük

Tüm bu tartışmaları, beklentileri, umutları, umutsuzlukları içinde barındıran sektör, 16-18 Şubat 2023 tarihlerinde yapılacak İplik Fuarı’na hazırlanıyor. Bu yıl 19’uncusu yapılacak Uluslararası İstanbul İplik Fuarı, mevcut salonlara eklenen iki yeni salonuyla bir önceki seneye göre yüzde 70 büyüdü. Beş salonda katılımcı ve ziyaretçilerini ağırlayacak fuarın yurtdışından gelecek katılımcı firmalar yüzde 13’ünü, yerli firmalar ise yüzde 87’sini oluşturacak.

47 ülkeden 15 bin ziyaretçi bekleniyor

2022 yılında 10 bin 282 yerli ve yabancı ziyaretçiyi ağırlarken bu sene bu rakamın 15 binin üzerinde olması bekleniyor. Şimdiden 47 ülkeden ziyaretçilerin kayıt yaptırdığı organizasyona 100’ün üzerinde ülkeden ziyaretçi gelmesini beklediklerini ifade eden Tüyap Fuarlar Yapım A.Ş şirketinde Genel Müdür Yardımcısı Gökalp Gökdemir, “Geçtiğimiz yıl ziyaretçilerin yüzde 94’ü fuardan memnun ayrılırken, yüzde 84’ü iş çevrelerine tavsiye ettiğini, yüzde 92’si tekrar ziyaret etmeyi planladığını, katılımcılarımızın da yüzde 88’i fuardan memnun olduğunu, yüzde 92’si de fuara tekrar katılmayı planladığını

Gökalp Gökdemir, “Katılımcı firmalarımızın ürün ve hizmetlerini doğru alıcılara direkt olarak ulaştırabilecekleri bir ticaret platformu olan fuarın, tüm paydaşlarına verimli bir fuar deneyimi sunması için gerekli tüm çalışmalarımızı hızla devam ettiriyoruz” diyor.

2022 yılında 10 bin 282 yerli ve yabancı ziyaretçinin ağırlandığı İplik Fuarı’na bu kez 15 binin üzerinde ziyaretçi bekleniyor. Şu an 47 ülkeden ziyaretçi kayıt yaptırsa da rakamın 100’ün üzerine çıkması öngörülüyor.

söyledi” şeklinde konuştu. Fuarda sergilenecek ürünler arasında pamuk iplikleri, elastan iplikler, yün iplikler, akrilik iplikler, polyester iplikler, viskon iplikler, ipek iplikler, naylon iplikler, fantazi iplikler, tekstüre iplikleri, organik iplikler, polipropilen iplikler, rejenere iplikler, metalik iplikler, el örgü iplikleri, teknik iplikler, elyaflar ve bobin, masura ve makaralar yer alıyor.

Tanıtımlar hem yurtiçinde hem yurtdışında

Yerli ve yabancı sektör profesyonellerini bir araya getiren ve işbirliklerine ev sahipliği yapan fuar için, etkin tanıtım faaliyetleri sürdürdüklerini kaydeden Gökdemir, “Ulusal, yerel ve sektörel yayın kuruluşlarıyla işbirliklerimiz aracılığıyla iplik profesyonellerine en doğru kanallardan ulaşıyoruz” dedi. Fuar hakkında bilgi veren Gökdemir, çalışmalarını şöyle özetledi: “Sektörün öncü firmaları, fuarımızda son teknoloji ve trendlere uygun ürün ve hizmetlerini sergileyecek. Sektörün trend belirleyicilerinin her yıl katılımcı ve ziyaretçi olarak tek çatı altında bulunduğu fuarımızda bu yıl bizim de özel bir çalışmamız

İthalat rakamları

2021 yılının dokuz ayının toplamında pamuk ipliği ithalatı; 164 bin 114 ton - 3,08 \$/kg, 2022 yılının aynı dönemindeyse 216 bin 123 ton - 4,26 \$/kg birim fiyattan gerçekleşti. Geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 32 oranında ithalat artışı oldu. 2021 yılının dokuz ayının toplamında dokuma mensucat ithalatı; 1,2 milyar m² - 1,16 \$/m², 2022 yılının aynı dönemindeyse 2,1 milyar m² - 1,06 \$/m² birim fiyattan yapıldı. Geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 65 oranında çarpıcı bir ithalat artışı oldu. 2021 yılının dokuz ay toplamında örme konfeksiyon ithalatı; 105,1 milyon ad. - 4,73 \$/ad., 2022 yılının aynı dönemindeyse 171,4 milyon ad. - 4,50 \$/ad. birim fiyattan gerçekleştirildi; geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 63 oranında çarpıcı bir ithalat artışı yaşandı. 2021 yılının dokuz ay toplamında dokuma konfeksiyon ithalatı 44,2 milyon ad. - 12,68 \$/ad., 2022 yılının aynı dönemindeyse 72,0 milyon ad. - 12,44 \$/ad. birim fiyattan gerçekleştirildi; geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 63 oranında çarpıcı bir artış meydana geldi.

olacak. Dünyanın en önemli gündemlerinden biri olan geri dönüşüm ve sürdürülebilirlik konusunu ve tekstil sektörüne, dolayısıyla iplik sektörüne etkisini, sektördeki yansımalarını göz önüne koyabileceğimiz bir çalışma içerisindeyiz. Kısa süre içinde sektör temsilcilerine bu hazırlıklarımız hakkında daha fazla bilgi vermeyi umuyoruz. Katılımcı firmalarımızın ürün ve hizmetlerini doğru alıcılara direkt olarak ulaştırabilecekleri bir ticaret platformu olan fuarın, tüm paydaşlarına verimli bir fuar deneyimi sunması için gerekli çalışmalarımızı devam ettiriyoruz.”

Geleceği Şekillendir!

Türkiye'nin uzun soluklu organizasyonları arasında bulunan ve bu yıl 30'uncusu gerçekleştirilen İnsan Yönetim Kongresi, İstanbul'da yapıldı. Peryön tarafından düzenlenen ve Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası üyelerinin de katıldığı etkinliğin ana teması, "Geleceği Şekillendir" oldu.

Cemal Reşit Rey Konser Salonu, 5-6 Ekim tarihleri arasında önemli bir organizasyona ev sahipliği yaptı ve bu yıl 30'uncu kez gerçekleştirilen İnsan Yönetimi Kongresi'nin katılımcılarını ağırladı. Her yıl olduğu gibi Sendikamız desteğiyle TTSSS üyeleri kongreye katılım sağladı. Geride bıraktığı yıllar içerisinde 1200'den fazla oturumda 1600'den fazla konuşmacının yer aldığı kongre, bugüne kadar 55 binden fazla kişi tarafından takip edildi.

Peryön tarafından düzenlenen, ana teması "Geleceği Şekillendir" olarak belirlenen ve sunuculuğunu Uzman Doktor Kerem Dünder'in üstlendiği İnsan Yönetimi Kongresi'nin açılış konuşması, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu tarafından yapıldı. Konuşmasında 86 binden fazla çalışana hizmet eden bir Büyükşehir Belediyesi Başkanı olarak, insan kaynakları biliminin önemini vurgulayan İmamoğlu, Büyükşehir Belediyesi ile proje üretmek isteyen insan kaynakları çalışanlarına kapılarının

Peryön tarafından hayata geçirilen İnsan Yönetimi Kongresi, iş yaşamının sadece bugününü değil, geleceğini de değerlendiren bir organizasyon. Bu nedenle kongrede ele alınan konular, geleceğin şekillenmesinde etkili oluyor.

Peryön 30. İnsan Yönetimi Kongresi, Uzm. Dr. Kerem Dünder moderatörlüğünde gerçekleştirildi.

açık olduğunun da altını çizdi. İmamoğlu'ndan sonra Peryön'ün Yönetim Kurulu Başkanı Buket Çelebiöven, konuşmasını yaptı. İnsanda var olan merak duygusu sayesinde teknolojinin her geçen gün geliştiğini ve iyi şeyler yaratıldığını belirten Çelebiöven, bu durumun kimi zaman krizlere yol açabildiğini söyledi. Özellikle son üç yılda dijitalleştiğimizden ve bu dijitalleşmeye nasıl uyum sağladığımızdan bahseden Peryön Yönetim Kurulu Başkanı, iklim krizinin önümüzdeki dönemde insanlığı bekleyen en önemli sorun olduğuna dikkat çekti. Son

Peryön Yönetim Kurulu Başkanı Buket Çelebiöven, konuşmasında teknolojinin yarattığı olumlu gelişmelerin yanı sıra iş dünyasının yaşadığı sorunları da ele aldı.

zamanlarda iş dünyasında en fazla karşılaşılan yetenek kıtlığı, sessiz istifa gibi problemleri aktaran Çelebiöven, Türkiye'deki gençlerin yüzde 81'inin yurtdışına gitmeye çalıştığını vurguladı.

Çalışma hayatında büyük değişim

İnsan Yönetimi Kongresi'nde iki gün boyunca devam eden oturumlarda alanında uzman birçok kişi konuşmacı olarak yer aldı. Konuşmacılar, liderlik kavramının giderek daha da önem kazanmasını; pandemiyle birlikte değişen çalışma koşullarını; X, Y ve Z kuşaklarının benzer ve farklı yönlerini; tüm dünyayı etkileyen iklim krizini ve giderek hayatımızda daha fazla yer edinen Metaverse'ü ele aldılar. Konuşmacılar arasında yer alan Hazine ve Maliye Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürü Dr. Cebirail Taşkın, "Bilgi Teknolojileri Organizasyonunda İnsan Kaynakları Dönüşümü" başlığını taşıyan oturumda HumanGroup Kurucu Ortak ve Genel Müdürü Gaye Özcan'ın sorularını yanıtladı. Taşkın, kamuda yeni nesil çalışma ortamını nasıl kurduklarını ve

neleri değiştirdiklerini anlatırken "Kamuda yapılamaz ne varsa yaptık," dedi. Taşkın, ekibiyle birlikte kurdukları çalışma ortamında, önem verdikleri değerlerle ilgili bazı noktaların altını da çizdi. Bu değerlerin başındaysa, "erişebilir bir lider olmak" geliyor. Çalışanların sadece iş değil, her konuda liderlerine ulaşabilmesi, aidiyet hissi arttırırken verimlerini de yükseltiyor. Taşkın'ın uygulamaya başladığı bir diğer unsur kamu kurumlarının misyon ve vizyonlarının çalışanlar tarafından anlaşılabilmesini sağlamak. Kamuda yeni nesil çalışma ortamının bir diğer

ayağını ise "Teknoloji Kürsüsü" oluşturuyor; bu çerçevede her hafta değişik başlıklarla 25 bin çalışana canlı yayın yapılıyor. Çalışanlara yönelik altı ayda bir yapılan memnuniyet anketleri; Steve Jobs ve arkadaşlarından alınan ilhamla girişimci çalışanlar için uygulanan "Garaj" projesi; "Açık Kapı Politikası" aracılığıyla 19.00'dan sonra Genel Müdür ile görüşme imkânı ve çalışanların mutluluğunu sağlamak üzere mutluluktan sorumlu üst yönetici (Chief Happiness Officer) görevlendirmesi, yine kamuda yeni nesil çalışma ortamının oluşmasına aracılık eden uygulamalar arasında bulunuyor.

ITMA 2023'e sürdürülebilir teknolojiler damga vuracak

Tüm dünyadaki en yeni tekstil ve hazır giyim teknolojilerinin sergilendiği “Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri Fuarı (ITMA)”, 8-14 Haziran 2023 tarihlerinde Milano’da düzenlenecek. Fuarın bu yılki teması: “Tekstil Dünyasını Dönüştürmek”.

Dünyanın en büyük uluslararası tekstil ve hazır giyim teknolojisi organizasyonu “Tekstil ve Konfeksiyon Makineleri Fuarı (ITMA)”, 8-14 Haziran 2023 tarihlerinde İtalya’nın Milano kentinde yapılacaktır. 1951’den bu yana dört yılda bir düzenlenen fuarın bu yıl 19’uncusu gerçekleştirilecek. Avrupa Tekstil Makineleri Üreticileri Komitesi tarafından organize edilen fuar,

pandemi nedeniyle en son 2019 yılında yapılmıştı. Salgının ardından yeniden şekillenen tekstil ve konfeksiyon makineleri sektörü, şimdi uluslararası bir platformda heyecanla tekrar bir araya gelmeye hazırlanıyor. CEMATEX Başkanı Ernesto Maurer’e göre; pandemi sürecinde tedarik zincirleri ciddi şekilde kesintiye uğrayan tekstil endüstrisi, operasyonlarının daha çevik olması gerektiğini anladı ve

dijital dönüşümünü hızlandırdı. Bununla birlikte tekstil sektöründeki üretiminin çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmaya yönelik çalışmalar devam ederken, sürdürülebilirlik ve şeffaflık önemli öncelikler haline geldi. Dijitalleşme ve yeşil üretim modellerine olan ilgi, makine üreticilerini makinelerine dijital ve sürdürülebilir teknolojileri dâhil etmeye yöneltti. Teknik tekstiller alanında

ürün yeniliğine daha fazla önem verilmesinin yanı sıra, medikal ve hijyen sektörleri için daha etkili makineler ve teknolojiler üretmeyi amaçlayan araştırmalar da devam ediyor. Sektörde yaşanan değişimin bir sonucu olarak, tekstil ve hazır giyim zincirinin tamamındaki tüm bu yenilikçi teknolojiler ve çözümler, ITMA 2023’te sergilenecek.

Fuarda akıllı fabrika çözümleri tartışılacak

41 ülkeden 1550’den fazla katılımcının yeniliklerini tanıtılacağı ITMA 2023’ün teması, “Tekstil Dünyasını Dönüştürmek” olarak belirlendi. Ernesto Maurer, belirlenen temanın “otomasyon ve dijital gelecek”, “ileri malzemeler,” “sürdürülebilirlik ve döngüsellik” ve “yenilikçi teknolojiler” olmak üzere dört popüler başlıkla desteklendiğini ifade ediyor. ITMA 2023’te birçok katılımcının, otomasyon ve sürdürülebilirlik konularında en son

yeniliklerini tanıtacağını belirten Ernesto Maurer, şöyle devam ediyor: “Ziyaretçiler, tekstil ve hazır giyim üreticilerinin

Ernesto Maurer, belirlenen temanın “otomasyon ve dijital gelecek”, “ileri malzemeler,” “sürdürülebilirlik ve döngüsellik” ve “yenilikçi teknolojiler” olmak üzere dört popüler başlıkla desteklendiğini ifade ediyor.

rekabet gücünü artıran akıllı fabrika çözümlerini ve dijital araçları keşfedecekler. Üretim süreçlerinde ortaya çıkan atık suyu, enerji tüketimini ve karbon emisyonlarını azaltan sürdürülebilir teknolojileri, geri dönüşüm teknolojilerini ve döngüsel bir ekonomiye katkıda bulunan geri dönüştürülmüş elyaflar ve iplikleri görebilecekler.”

Sektöre pandemi etkisi

Tekstil makine üreticileri de sürdürülebilir üretime katkı sağlayacak en yeni ürünlerini Milano’da dünya tekstil sektörüne tanıtacak. Tekstil Makine ve Aksesuar Sanayicileri Derneği (TEMSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Adil Nalbant, ITMA 2023’de AB Yeşil Mutabakatı kapsamında makinelerde enerji verimliliği, minimum su tüketimi, çevreye duyarlı teknik özellikler başta

olmak üzere, tekstil sektörünün günümüz dünyasındaki ihtiyaçlarına yönelik teknolojilerin sergilenmesini beklediğini ifade ediyor. Pandemi sürecini ve sonrasında yaşanan gelişmeleri değerlendiren Nalbant, salgın sürecinde Türkiye'ye çevrilen ibrenin yön değiştirdiğine dikkat çekiyor. Pandemi döneminde,

ülkemiz tekstil sanayisi lehine kırılan tedarik zincirlerinin bir sonucu olarak son 2 yılda ülkemizde çok yoğun yatırımlar gerçekleştirildiğini belirten Nalbant, "Pandemi sonrası ise AB ülkelerinden gelen taleplerin azalması, mevcut taleplerin farklı coğrafyalara dağılması, artan üretim maliyetleri,

tekstil hammaddelerinde ithalata yönelim gibi konular; ITMA fuarlarının en büyük ziyaretçi profiline başında gelen ülkelere birisi olan Türkiye tekstil ve hazır giyim sektörlerimizi maalesef olumsuz etkilemiştir" diyor. Nalbant, mevcut daralmanın AB ülkelerini ve global tekstil

pazarlarını etkilemeye devam etmesinin ITMA 2023'e gölge düşürebileceği görüşünde... Türk tekstil makine sektörünün bugünkü konumu hakkında da değerlendirmelerde bulunan Nalbant, özellikle Türk boya ve apre makinelerinin kalitesinin, hem yerelde hem de ihracat pazarlarında ortaya konulduğuna

Adil Nalbant, Türk tekstil makine sektörünün bugünkü konumu değerlendirirken boya ve apre makinelerinin kalitesinin, hem yerelde hem de ihracat pazarlarında kendini kanıtladığını belirtiyor.

dikkat çekiyor. Nalbant, "Yıllık 1 milyar dolara yaklaşan ihracatımızın en büyük kalemi olan boya ve apre makineleri, mevcut tekstil sanayisinin ihtiyaçlarına uyum sağlayan, çevre hassasiyetini gözetilen niteliklerde üretilmektedir" diyor.

Aksa Akrilik, en yeni ürünleri tanıtacak

ITMA 2023 dünyanın pek çok ülkesinden firmaları ağırlamaya hazırlanıyor. ITMA'ya katılacak Türk firmalarından biri olan Aksa Akrilik, iki yeni ürünü Innofleece ve EcoDye'ı da fuarda müşterileriyle buluşturacak. Hayvan dostu Innofleece ile, hayvan tüy ve liflerinin tekstil sektöründe kullanımını azaltmayı hedefleyen Aksa Akrilik, bu ürünü her canlının yaşam hakkı olduğu inancıyla geliştirdi. Fuarda tanıtılacak bir diğer ürün olan EcoDye boyama teknolojisi ise; uygulandığı ürünlerde daha canlı ve kalıcı renkler elde etmek için kullanılan çevreye duyarlı bir boyama tekniği. Doğal kaynak tüketimini minimuma indiren inovatif EcoDye teknolojisi, elyaf henüz son formuna ulaşmadan boyama yapabilme imkânı tanıyor. Bu sayede üretim sürecinde kullanılan enerji ve su kaynaklarından maksimum tasarruf elde edilebiliyor ve daha düşük karbon salınımıyla

gevresel etki en aza indiriliyor. En yeni ürünlerini müşterileriyle buluşturacakları ITMA'nın, 70 seneden fazla süredir endüstriye hizmet ettiğine dikkat çeken Aksa Akrilik Genel Müdürü Cengiz Taş, "Fuarda yer almak görünürlük ve güvenilir network sağlamak açısından bizim için önemli. Ayrıca, yeni ürün ve teknolojilerimizi sergilemek, inovasyonlarımızı ve rekabet üstünlüğümüzü göstermek açısından da ITMA önemli bir platform" diyor. Cengiz Taş, ITMA hakkında değerlendirmelerine şöyle devam

Cengiz Taş, "Fuar süresince mevcut iş ortaklarımızla bir araya geliyor, dünyanın önde gelen tekstil ve hazır giyim üreticileri ve marka temsilcileriyle tanışıyor, böylece sektöre erişimimizi artırıyoruz" diyor.

ediyor: "Fuar süresince mevcut iş ortaklarımızla bir araya geliyor, dünyanın önde gelen tekstil ve hazır giyim üreticileri ve marka temsilcileriyle tanışıyor, böylece sektöre erişimimizi artırıyoruz. Diğer taraftan fuar, sektörün ve pazarın değişen dinamiklerini

takip etmek ve rekabetin nabzını tutmak için de ideal bir ortam sunuyor."

Karsu, fuar aracılığıyla yeni bağlantılar kurmayı hedefliyor

Türkiye'den pek çok firma katılımcı ya da ziyaretçi olarak dünyanın en büyük uluslararası tekstil ve hazır giyim teknolojisi fuarı olan ITMA'da buluşmaya hazırlanıyor. O firmalardan biri de Karsu Tekstil. Karsu Tekstil Teknik Müdürü Volkan Seyok, fuarın kendileri için önemini ve bu organizasyonda yer

Volkan Seyok, organizasyona katılma sebeplerinden birinin, ITMA'nın beraberinde gerçekleşecek iplik ve kumaş fuarında ürünlerini sergileyip yeni bağlantılar kurmak olduğunu söylüyor.

alma nedenlerini şu sözlerle açıklıyor: "ITMA katılım sebebimiz tekstil sektöründeki sürdürülebilirlik, otomasyon, kalite kontrol sistemleri, dijital dönüşüm ve makine teknolojileri alanlardaki yeni gelişmelerden haberdar olmak, bunlarla ilgili gelişmelerin gerisinde kalmamak ve bu tip firmalarla iletişimimiz artırmaktır. Ayrıca fuarın beraberinde gerçekleşecek

olan kumaş ve iplik fuarında da ürünlerimizi sergileyip yeni müşteri ve projeler için tanıtım yapmak da fuara katılım amaçlarımızdan biri." Çok sayıda ülkenin ve katılımcının gelmesi beklenen fuarda, ziyaretçilerin zamanlarını daha verimli kullanmaları için ITMA 2023'ün web sitesi olan www.itma.com adresindeki katılımcıların tam listesine bakmaları ve ziyaretlerini önceden planlamaları önem taşıyor.

Krizlerin döngüsellliği: Enerji krizi üzerine bir değerlendirme

Küresel Finans Krizi, COVID-19 Krizi, Rusya-Ukrayna Savaşı, enerji krizi... Dünyanın içinde bulunduğu tüm bu krizler, geleceğe yönelik atılacak adımların da belirsiz olmasını beraberinde getiriyor. İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde Düşünce Proje ve Üretim Akademisi Müdür Yardımcısı olarak görev yapan Dr. Mefule Fındıkçı Erdoğan, dergimiz için kaleme aldığı makalesinde hem mevcut durumu değerlendiriyor hem de bu durumun olası sonuçlarına ışık tutuyor.

Yazı: Dr. Mefule Fındıkçı Erdoğan

Krizlerin neden ve sonuçlarının tahlili, önlem alma veya riskleri yönetme kabiliyeti açısından ülkeler, işletmeler ve birey için oldukça önemlidir. Risk, ekonomik yapı ve ilişkiler sisteminin ortamındaki veya koşullarındaki ve ekonomik birimlerin sahip oldukları pozisyonlardaki değişime bağlı olarak karşılaşılan ekonomik ve finansal kayıp olasılığı olarak tanımlanabilmektedir. Söz konusu değişiklikler, tek tek ya da birlikte karmaşık bir yapı içinde gündeme gelebilmektedir. Ekonomi literatüründe krizlerin analizine ilişkin çalışmalar oldukça fazla olmasına karşın yaşanan krizlerin nedenleri, önlenmesi ve yönetimi gibi konularda standart teori ya da kurallar setinden daha çok, genel yaklaşımların kullanımına ağırlık verilmektedir. Özellikle 21. yüzyıl krizlerinin (Küresel Finans Krizi, COVID-19 Krizi, Rusya-Ukrayna Savaşı, enerji krizi) daha önceki dönemin krizlerinden büyük ölçüde ayrıştığı göz önüne alındığında, standart yaklaşımların yeterli olmayacağı, bu yüzden yeni normaldeki krizlerin ekonomik, finansal nedenlerinin/ sonuçlarının derinlemesine analizi gereklidir. Ülkelerin gerek ekonomik gerek sosyal gerekse siyasal anlamdaki karşılıklı bağımlılıklarının artmasıyla 21. yüzyılda etkilerini daha da belli eden küreselleşme, hem pozitiflikleri hem de negatiflikleri bünyesinde ihtiva etmektedir. Dolayısıyla, krizlerin anatomileri ülkelere farklılık gösterse dahi küreselleşmenin etkisiyle bulaşıcılık kapasiteleri artmaktadır. Bu yüzden oluşturulan yerel refleksler yetersiz kalmakta, küresel

reflekslerin ortaya çıkarılmasına duyulan ihtiyacı artırmaktadır.

Krizler dengeleri bozup kırılganlığı artırıyor

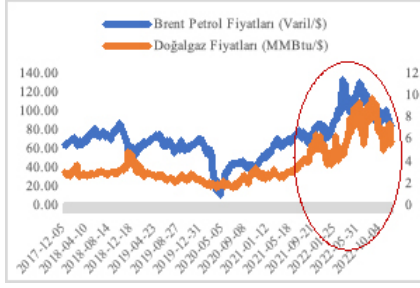
Ülkeler her ne kadar güçlü ekonomilere, sağlam altyapılara sahip olsalar da ortaya çıkan krizler hâlihazırda var olan dengeleri bozmakta ve kırılgan alanları ortaya çıkarmaktadır. Özellikle, ülkelerin krizleri anlama/tedbir alma süreleri uzadıkça yeni bir döngüye giren dünya gündemine yetişmekte zorlanarak uyum sorunları artan gelişmekte olan ya da gelişmemiş ülkeler, küresel ekonomiye eklemlenme süreçlerinde sorun yaşamaktadırlar. Ekonomik yapı ve ilişkiler sisteminde ileri ve geri bağlantısı en yüksek sektörler arasında yer aldığı için kilit sektör özelliğine sahip olan finans sektörü ise ayrı bir kırılganlık taşımaktadır. Finansal krizin nedenleri ve bıraktığı etkiler daha yeni netleşmişken, dünya ekonomilerinin, COVID-19 Krizi ve Rusya Ukrayna Savaşı'yla hiç beklemedikleri bir anda yeni kırılgan noktaları açığa çıkmıştır. Gelişmekte olan piyasalarda da krizlerin yarattığı ulusal ve küresel sorunların ardından hem makro hem de mikro manada yeniden yapılanmaların gündeme alınması gerekliliği aşikâr hale gelmiştir. Yeni tip bir kriz olan COVID-19'la birlikte, bireylerin ve işletmelerin hasar görme olasılıkları arttıkça kamu otoritesinin etkinliğini arttıran destek paketleriyle oldukça yüksek bir maliyeti üstlenmek durumunda kaldığı görülmüştür. Yeni tip krizlerin varlığı, kamu otoritesinin farklı bir rol üstlenmesine neden

olsa da krizlerin olmadığı bir dönem tahayyül edilseydi dahi ekonominin yapısı yine kamu ağırlıklı mı, yoksa piyasa ağırlıklı mı olurdu muğlaklığı da mevcuttur. Yeni nesil ekonomik yaklaşımların alternatif bir düzende nasıl olacağını tartışmak, var olan konjonktürde beyhude bir çaba gibi görünse de krizlerin ardından yeniden gündemde olacağı unutulmamalıdır. Milenyumun başlangıcında var olan makroekonomik pozitif tabloyu yeniden canlandırmak adına hem ulusal hem de küresel boyutta; istihdamın, üretimin ve ticaretin yeniden kurgulanması gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki, G20 ülkelerinin bir araya gelme süreci 2008 Küresel Finans Krizi'nin ardından gerçekleşmiştir ve ülkelerin politik görünürlüklerinin arttığı, akabinde de dünyada güç merkezlerinin değişmeye başladığı açıkça görülmüştür. Yalnızca kritik hammaddeye sahip olmak, yalnızca üretimi desteklemek ya da yalnızca güçlü bir pazara sahip olmak ise ülkelerin kendi kendine yetebilme kabiliyeti hususunda yeterli değildir. Ülkelerin çevre ülke ya da yarı çevre ülke olma özelliklerinden kurtularak merkez ülkeler olabilme yeteneklerine kavuşmaları, bu yüzyılda bir gereklilik halini almıştır. Dolayısıyla yeni güç merkezlerinin edineceği yeni rol ve fonksiyonların neler olacağı, yeni bir bilinmezliği ortaya çıkarmıştır. Salgın sürecinde; tedarik zincirlerinde bozulmalar, üretimde aksaklıklar, tüketici davranışlarındaki değişimler ve ardından fiyatlar genel düzeyindeki bozulmalarla ekonomiler yeni yeni baş ediyorken yeni bir kriz

ülkelerin gündemine girmiştir. Rusya-Ukrayna savaşı, hâlihazırda var olan sorunlarla birlikte enerji krizinin körüklenmesinin yanı sıra ülkelerin kendi kendilerine yeterlilik kapasitelerinin derinden sarsılıp sorgulanmasına sebep olmuştur.

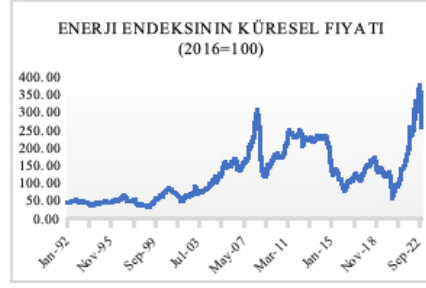
Savaş daralmayı hızlandırdı

Her ne kadar enerji krizi, savaş ekseninde oluşmuş gibi görünse de aslında enerji piyasaları, pandeminin ardından 2021’de daralmaya başlamıştı. COVID-19 tedbirlerinin sona ermesiyle gelen ekonomik toparlanma, talebi karşılayacak arzın oluşturulması maksadıyla küresel enerji tüketimini ateşledi. Petrol, doğalgaz ve kömür piyasalarının tümü 2021’in ikinci yarısında daralmıştı ve yetersiz arz sebebiyle fiyatlar yükselme trendine girmişti. Ayrıca Rusya-Ukrayna Savaşı’nın 2022 yılının Şubat ayında başlaması, enerji piyasasındaki daralmayı hızlandırmıştır. Ortaya çıkan enerji krizi, dünyanın daha önce deneyimlediklerinden yapısal açıdan aynı görünse de içerik olarak farklılaşmıştır. Bugünkü kriz tüm fosil yakıtları kapsarken, 1970’lerdeki fiyat şokları, küresel ekonominin petrole çok daha fazla ve gaza daha az bağımlı olduğu bir dönemde, büyük ölçüde petrolle sınırlı kalmıştır. Sanayi Devrimi’nden bu yana üretimin petrole ve kömüre olan bağımlılığının yerini çevreci yakıtlar almıştır, ancak bu dönüşüm ekonomilerin bugün enerji nedeniyle girdiği krizi hafifletme yetisine sahip değildir. Enerji krizlerinin içerikleri değişse de ekonomilerde oluşturdıkları tahribatlar aynı kırılgan

Kaynak: FRED, Market Insider

noktalardan mı kaynaklanıyor sorusuna cevap üretmek kritiktir; zira enerji krizleri sosyal ve politik kırılganlıklara neden olmakta ve/veya var olan kırılganlıkları da artırmaktadır. Nitekim 1970’lerde yaşanan petrol fiyatlarına bağlı enerji krizleri nedeniyle oluşan yüksek maliyetlerin; ekonomik koşullarının kötüleşmesine, işsizliğe, enflasyona ve nihayetinde durgunluğa sebep olması, 21. yüzyıldaki yeni nesil krizlerle ortak noktaları olarak ifade edilebilir. Ayrıca, kamu otoritelerinin bu dönemde uyguladığı teşvikler/destekler de benzerlikler göstermektedir. Öyleyse krizler benzerlikler taşısa da içerik anlamında evrimleşirken uygulanan politikaların ülkeler üzerinde yaratacağı yan etkiler, başka krizlerin ya da yeni çıkmazların oluşumunu tetiklemeye meyilli midir? Kamu otoriteleri ya doğrudan yardım yoluyla ya da tüketiciler için fiyatları sınırlayarak ve ardından aradaki farkı enerji sağlayıcılarına ödeyerek hanehalkı ve işletmeler için etkiyi hafifletmeye çalışmaktadır. Pandemi döneminde oluşturulan teşvik ve destek paketlerinin büyüklüğü birçok ülkede talebin yapısı ve özelliklerini değiştirerek ülkelerin bütçe açıklarını artırmaya devam etmiştir. Dolayısıyla 2020 yılında alınan ekonomik önlemlerin etkiyi

Kaynak: FRED

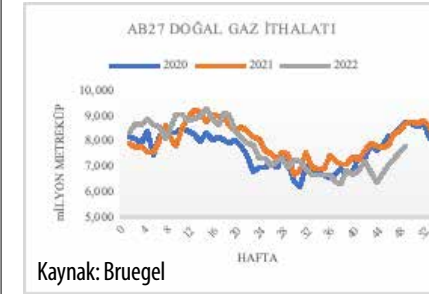
hafifletme gücü, enerji krizinde ülkelerin imkân ve kaynaklarının sınırlarıyla ilişkili hale gelmiştir. Günün sonunda, arz ve talep şoklarının bir sonucu olarak ortaya çıkan yüksek enflasyona çare bulmak adına bir grup ülke faiz oranlarını artırırken bir grup ülke ise faiz oranlarını düşürmeyi tercih etmiş ve alternatif maliyetlere de bu minvalde katlanmıştır. Öte yandan ulusal ve küresel ilişkiler nedeniyle toplumun her alanını etkileme potansiyeline sahip enerji krizleri, diplomatik süreçleri de yeniden yapılandırarak enerji diplomasisi konseptinin gelişmesine sebep olmuştur. Bu diplomatik gelişmeler öyle kritik hale gelmiştir ki, ESG kuralları gereği çevreci enerji üretimi ve tüketimi konusunda çok hassas davranan ve kürenin geri kalanına da bunu empoze etmeye öncelik veren ülkeler, arz yönlü bir şoka karşı bu hassasiyetlerinin tamamını bir anda askıya alacak kadar esnek davranabilmiş ve bu sayede ekonominin sürdürülebilirliğini ve bireylerin temel ihtiyaçlarını rahatlıkla karşılayabilmiştir. Bu durum diplomasinin değişen koşullara karşı esnek olabilesinin önemini ve değerini bir kez daha göstermiştir. Avrupa’da kömür tüketiminin yıllar sonra hızla artmaya başlaması, tüketimi kısmak adına yıllardır uygulanmayan -şehirlerdeki enerji

tüketimini kısıtlamayı da içeren-katı kuralların hayata geçirilmesi ve maliye politikasındaki genişlemeye dair dirençleri bir yana bırakarak bireylerin enerji tüketiminde sürdürülebilirliğinin sağlanması ve dolayısıyla ekonomide derin bir resesyonun/depresyonun engellenmesi enerji diplomasisinin muhteviyatını ve kabiliyetini ortaya çıkarmaktadır.

Avrupa enerji konusunda alternatif arayışında

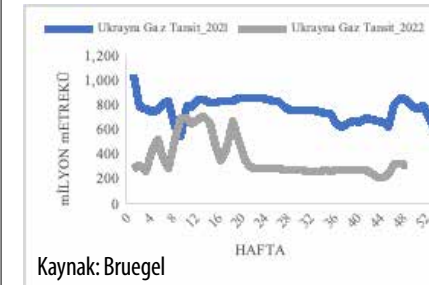
Enerji krizinin en çok etkilediği kıta olan Avrupa ise kriz öncesinde barışı sürdürüme nosyonu ile ortaya çıkan savaşta Rusya’nın karşısında yer almıştır. Böyle bir durumda, Batı Avrupa’nın birçok ülkesinin enerji ihracatçısı konumunda olan Rusya ile ikili/çoklu ilişkilerinde sorunlar yaşamıştır. Ülkelerin karşılıklı caydırma politikaları neticesinde küresel bir sorun olarak enerji krizi gündeme gelmiştir. Avrupa ülkelerinin Rusya’ya karşı uyguladığı ambargolar, en büyük enerji ihracatçısı konumunda olan ülkenin de politik çıkarlarını ekonomik yollardan elde etmeye çalışmasına neden olmuş ve nitekim Avrupa endüstrisinin enerjiye ulaşım yolu tıkanmıştır. Avrupa ülkeleri enerji sorununa alternatif çözümler üretmek amacıyla Cezayir, Norveç ve Azerbaycan gibi alternatif ihracatçılarla yeni kontratlar yapmış, Avrupa’da var olan kömür yataklarını yeniden faaliyete geçirmiş ve alternatif enerji kaynaklarının gelişim süreçlerini hızlandıracak aksiyonlara yönelmişlerdir. Bruegel tarafından yapılan haftalık doğalgaz izleme göstergesi, Rusya’dan sağlanan gaz miktarındaki şiddetli düşüşü

net bir şekilde göstermektedir. Doğalgazın en büyük payı dört ayrı koridor üzerinden (Kuzey Akımı, Yamal, Ukrayna ve Türk Akımı) taşınmaktadır. Bu dört farklı Rus gazı koridoru, Kuzey Gazı’nın tamamlanmasını çevreleyen mevcut jeopolitik gerilimlerin merkezinde yer almaktadır. Bu yolların her biri aracılığıyla haftalık ithalat verilerini incelemek amacıyla oluşturulmuş göstergeye bakıldığında, karşılıklı politik yaptırımların etkisi net bir şekilde görülmektedir. Avrupa endüstrisine verdiği tahribata binaen COVID-19 enflasyon kalıntısının enerji enflasyonundaki rolünü de irdelenmek gerekmektedir. Gelişmekte olan ekonomilerde, hanehalkının bütçesinde enerji ve gıda için ayrılan payın hâlihazırda ortaya çıkan krizle birlikte enerji faturalarında aşırı yükselme görülmüştür. Nitekim Avrupa’da 2022 yılının ilk yarısında hanehalkı ve hanehalkı dışındaki enerji fiyatları aşırı yükselmiştir. Bu

Kaynak: Bruegel

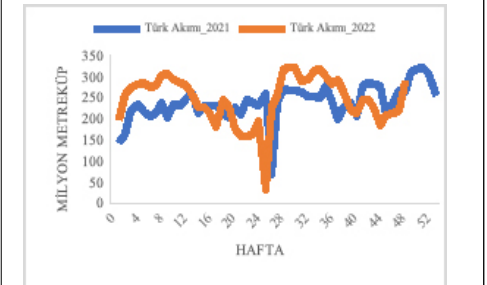
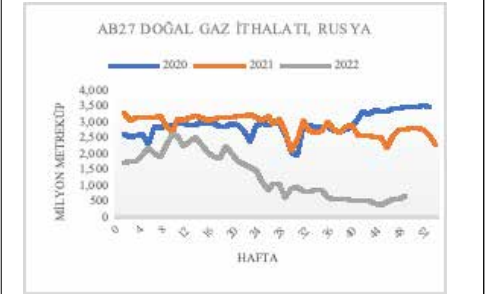
AB27 + Birleşik Krallık, Rusya’dan İhracat Güzergâhına Göre Doğal Gaz İthalatı

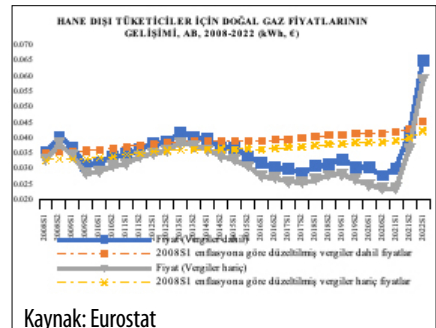
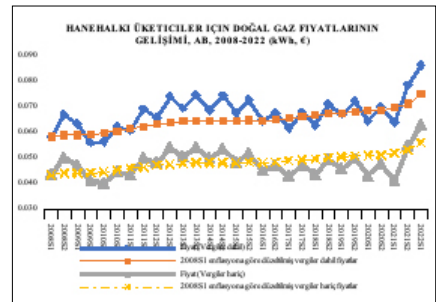
Kaynak: Bruegel

Yeni nesil ekonomik yaklaşımların alternatif bir düzende nasıl olacağını tartışmak, var olan konjonktürde beyhude bir çaba gibi görünse de krizlerin ardından yeniden gündemde olacağı unutulmamalıdır.

yükselişle birlikte hanehalkının alım gücünün zayıflaması kamu otoriteleri üzerindeki sosyal devlet kimliğine ait olan baskıyı arttırmıştır. Enerji krizinde ele alınması gereken diğer bir boyut ise çevresel faktörlerin etkileme ve etkilenme biçimleridir. Endüstri Devrimi’yle birlikte dünya genelinde fosil yakıtların kullanılması ve emeğin kol gücünden otomasyona doğru kayışı, klasik üretim ritüellerini değiştirmiştir. Enerji kaynaklarına olan taleplerin kömür ve petrolden, elektrik ve doğal gaza kayması ise daha çevreci yolların aranmaya başladığına işaret etse de üretime bağlı kirliliğin önüne geçilebilmiş değildir. Çevresel tahribatın dünya üzerindeki; iklim, hava

koşulları, gürültü gibi sorunlarla sınırlı kalmadığını ve hatta uzayın bu konuya dâhil edildiğini unutmamak gereklidir. Yine de alınacak önlemler neticesinde tahribatın önce yavaşlatılması, ardından durdurulması hedeflerine ulaşılabilmesi için ülkeler farklı yıllarda, farklı çevre mutabakatlarını kabul etmiştir. Kamu otoriteleri, ulusal düzeyde bir dizi politika setleri ve düzenlemeleriyle yatırımcıları; çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) değerlendirmeleri, Paris İklim Anlaşması, Yeşil Mutabakat gibi sözleşmelerle bireyler, firmalar ve kamu için çevre dostu üretime ve tüketime teşvik etmiştir. Mevcut kriz, tıpkı 1970'lerdeki petrol şoklarının nükleer enerji, güneş enerjisi ve rüzgâr enerjisinin yanı sıra enerji verimliliğinde büyük ilerlemeleri teşvik eden rüzgâr enerjisi ve güneş enerjisi gibi daha temiz, sürdürülebilir ve yenilenebilir enerjinin piyasaya sürülmesini hızlandırma potansiyeli taşımaktadır. Avrupa'nın enerji ihtiyacının bugün

Kaynak: Eurostat

Tekstil operasyonlarında önemli miktarda enerji tüketimine neden olan süreçler, endüstrilerin hızlı büyümesi nedeniyle sektörde enerji tasarrufu modeline ihtiyacı büyük ölçüde arttırmıştır.

geldiği noktada, kullanımından vazgeçilmiş fosil yakıtların yeniden işlevsellik kazandırılma eğilimine girildiği ve temiz çevre amacının geri planda kaldığı görülmektedir. Hem enerji bağımlılığı hem de enerji maliyeti yüksek olan veya katma değerinin ilgili ülke ekonomisi için düşük olduğu sektörlerde, ithalat önemli bir tercih haline gelebilir. Bunun dışında, enerji maliyetlerinin nispeten daha ucuz olduğu ülkelere doğrudan yatırımların kayması durumu da söz konusudur.

Sosyal, siyasal ve ekonomik öncelikler farklılaşıyor

Krizlerden kaynaklı muhtemel değişimlerin politika yapıcılar tarafından gelecekte oluşturulacak tasarımlar açısından ne tarz bir değişim ve dönüşüm yaratacağı kritiktir, çünkü yeni nesil iş ve işlem yapma pratikleri ortaya çıkmakta ve siyasal, sosyal ve ekonomik öncelikleri farklılaştırmaktadır. Makro çerçevede ya da ulusal ekonomi politikaları bağlamında enerji dışı cari denge tartışmaları artarken mikro çerçevede ya da işletmeler düzeyinde enerjinin toplam maliyetler içerisindeki payı ana gündem maddeleri haline gelmiştir. Tekstil sektörü büyük ölçüde emek gücüne dayanmakta ve enerji yoğun bir sektör olması nedeniyle son dönem krizlerde kritik bir alan oluşturmaktadır.

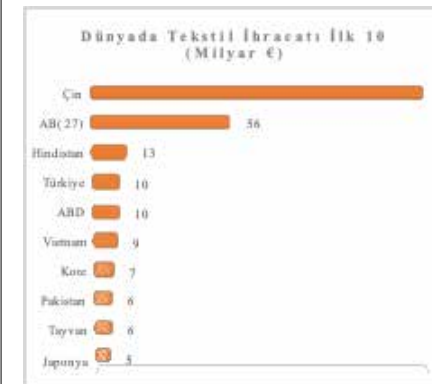

Tekstil endüstrisi, önemli miktarda enerji tüketen ve birlikte hareket eden çok sayıda tesisler bütününe kapsamakla beraber bir ülkede tekstil endüstrisi tarafından tüketilen toplam imalat enerjisinin payı, o ülkedeki imalat sektörünün yapısına bağlı olarak değişmektedir. Tekstil operasyonlarında önemli miktarda enerji tüketimine neden olan süreçler, endüstrilerin hızlı büyümesi nedeniyle sektörde enerji tasarruf modeline duyulan ihtiyacı büyük ölçüde arttırmıştır. Tekstil endüstrisinde, enerjinin yaklaşık yüzde 34'ü eğirmede, yüzde 23'ü dokumada, yüzde 38'i kimyasal işlemede ve yüzde 5'i de çeşitli amaçlar için tüketilmektedir. Tekstil fabrikalarındaki termal enerjininse büyük ölçüde suyun ısıtılması ve kurutulması olmak üzere iki işlemde tüketildiği bilinmektedir. Tekstil fabrikalarında yakıt tüketimi, tüketilen su miktarıyla hemen

Avrupa ve benzer ülkelerle diplomatik ve ticari ilişkileri göz önüne alındığında Türkiye'nin enerji sorunu yaşayan ülkeler için alternatif bir pazar olarak tercih noktası haline gelmesi muhtemeldir.

hemen doğru orantılıdır. Bu nedenle, su tüketimi azaltılabilirse, aynı zamanda enerji tasarrufu da sağlanabilecektir. Öte yandan tekstilde, hazır giyimin ve hanehalkının kullanımına yönelik ürünlerin öneminin kitleler nezdinde artması ve spesifik ürün kategorilerinde tekstil ürünlerine yer verilmesi üretimde otomasyon süreçlerinin gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Ancak mevcut durum veya enerji gibi maliyet kalemlerini direk etkileme gücüne sahip sorunların söz konusu olabileceği konjonktürler sektörde, otomasyona yönelmek için yeni bir sistematüğün oluşmasını önemli hale getirmiştir. EURATEX 2022 raporuna göre enerji krizi sürecinde Avrupa tekstil ve giyim endüstrisinin rekabet edebilirliği düşmektedir. Raporda, üretim sürecinin farklı bölümlerinde gaz kullanımının sınırlı alternatifleri olduğundan, üretim maliyetlerinin keskin bir şekilde arttığı ifade edilmiştir. EURATEX, Avrupa Komisyonu ve üye devletlerden işletmelerin kapanmasını önlemek için sektörü acilen desteklemelerini talep etmektedir. Avrupa'da özellikle ısınma maliyetlerinin azaltılmasına yönelik uygulanmaya çalışılan politikalar, örneğin bazı kamu kuruluşlarında kontrollü ısınma süreçleri giyim sektörünü direk etkileme potansiyeline sahiptir. Bireylerin tercihlerinin

hazır giyimde de ev tekstili ürünleri kategorilerinde de ısı korumalı ürünlere yönelmesi beklenmektedir. Zaten artan maliyetlere ek talebin oluşması hazır giyimin erişilebilirliğinin önünde bir engel olarak yerini almakta ve hanehalkının artan bir maliyet kalemi olmaktadır. Avrupa ve benzer ülkelerle diplomatik ve ticari ilişkileri göz önüne alındığında Türkiye'nin enerji sorunu yaşayan ülkeler için alternatif bir pazar olarak tercih noktası haline gelmesi muhtemeldir. Böyle bir konjonktürde, kamunun ve işletmelerin katılımıyla oluşturulacak enerji destekleme fonu, Türkiye'de hem artan rekabet gücünü destekleyecek hem de krizlerde katlanılacak maliyeti azaltacak yeni bir yapılanmanın oluşmasına olanak sağlayacaktır. Nihayetinde krizler, hem kalkınma hamlesi yapmak isteyen hem de refahlarını artırmak veya korumak isteyen ülkelerin ekonomik imkân ve kaynaklarını kullanma kapasitesinin önünde bir engel olarak ortaya çıkmaktadır. Krizler kimi zaman ekonominin dinamikleri, kimi zaman da uygulanan politikaların yan etkisi olarak ortaya çıkmaktadır. Dünya üzerinde meydana gelen

Kaynak: EURATEX Facts & Key Figures 2022

en küçük bir etkinin bile kelebek etkisiyle devleşme potansiyeline sahip olduğu açıktır. Özellikle 21. yüzyıl krizleri, kırılganlaşma ihtimali yüksek hanehalkının, şirketlerin ve kamu otoritelerinin tedavi edilmemiş yaralarının üzerine kapatılmış yara bantlarının açılmasına neden olmaktadır.

Kaynaklar

Bruegel (2022). European natural gas imports. <https://www.bruegel.org/sound-economics>
Di Bella, G., Flanagan, M. J., Foda, K., Maslova, S., Pienkowski, A., Stuermer, M., & Toscani, F. G. (2022). Natural gas in Europe: the potential impact of disruptions to supply. IMF Working Papers, 2022(145).
EURATEX (2022). European Textile Industry Calls For Immediate Action To Tackle The Energy Crisis. <https://euratex.eu/news/european-textile-industry-calls-for-immediate-action-to-tackle-the-energy-crisis/>
EURATEX (2022). Facts & Key Figures 2022. https://euratex.eu/wp-content/uploads/EURATEX_FactsKey_Figures_2022rev-1.pdf
European Commission (2022). REPowerEU: A plan to rapidly reduce dependence on Russian fossil fuels and fast forward the green transition. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3131
Farhana, K., Kadirgama, K., Mahamude, A. S. F., & Mica, M. T. (2022). Energy consumption, environmental impact, and implementation of renewable energy resources in global textile industries: an overview towards circularity and sustainability. Materials Circular Economy, 4(1), 1-16.
Lan, T., Sher, G., & Zhou, J. (2022). The economic impacts on Germany of a potential Russian gas shutoff. IMF Working Papers, 2022(144).
Zachmann, G., Sgaravatti, G., & McWilliams, B. (2022). European natural gas imports. Bruegel Datasets: Brussels, Belgium.

Kuraklığa ve iklim krizine karşı “İyi Pamuk”

Sürdürülebilir üretim, tekstil sektörünün geleceğini de belirleyecek. Daha az karbon emisyonu, daha yaşanabilir bir dünya için sürdürülebilir tarım yöntemleri her geçen gün önem kazanıyor. Dünyada “better cotton” adıyla bilinen İyi Pamuk üretim standardıyla su, enerji ve gübrenin daha az ve etkin kullanımıyla, daha yüksek verim elde etmek mümkün. Şanlıurfa’da düzenlenen “İyi Pamuk Projesi Panel ve Tarla Günü” etkinliğinde tüm bu konular ele alındı. Etkinlikte ayrıca şimdye dek hayata geçirilen uygulamalarla bundan sonra yapılacaklar değerlendirildi. **Yazı: Ilgaz Gürsoy**

Özellikle pandemi sonrasında artan tüketici farkındalığı ve değişen müşteri talebi, tekstil sektöründe değişimi hızlandırıyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı, bu değişimin yol haritası niteliğinde. Sektörün dinamiklerini etkileyecek çerçeve, koşullara hazırlıklı olabilmek için üretimin ve ihracatın sürdürülebilir yöntemlerle yapılmasını zorunlu hale getiriyor. Avrupa Birliği mutabakatıyla karbon emisyonunun 2030 yılına kadar yüzde 50 azaltılması, 2050 yılında ise sıfırlanması hedefleniyor. Türkiye’de suyun yüzde 75’i tarımda kullanılıyor. Aşırı su kullanımı, iyi tarım uygulamalarının önemini daha da artırıyor. Tarımsal alanların ve su kaynaklarının azaldığı dünyamızda, sürdürülebilir üretim modelleri ihtiyacı da fazlalaşıyor. Özellikle de tekstil sektöründe. Zira, dünya genelinde tekstil sektörü su ve arazi kullanımında üçüncü, çevre ve iklim krizine

en çok etki eden dördüncü, hammadde kullanımında ise beşinci sektör. Dünyanın durumu, doğal kaynakların azalması, yaşamsal dengelerin bozulması, zaruri hale gelen değişim ihtiyacı, bireylerin artan talebi ve tabii toplumların yeni bakış açısı... Tüm bunlar bir araya geldiğinde tekstilin en önemli hammaddesi pamuk üretiminin sürdürülebilir olması zaruri hale geliyor. Bu alanda Türkiye’de gerçekleştirilen en kapsamlı proje, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde sürüyor.

İyi Pamuk projesiyle pestisit, gübre, su ve diğer kaynakların verimli kullanımı, toprak sağlığının ve doğal yaşam alanlarının korunması amaçlanıyor. Böylece, pamuk üretiminin olumsuz çevresel etkilerinin azaltılması, çiftçilerin refahının artırılması ve bölge üreticisinin rekabet gücünün yükseltilmesi hedefleniyor.

İyi Pamuk Projesi

Pamuk, Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nin en önemli geçim kaynaklarından. Bölge, pamukta Türkiye’deki toplam üretimin yüzde 60’ını tedarik ediyor. İyi pamuk projesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliğiyle devam ediyor.

2021 yılından itibaren uygulanmaya başlanan, 2026 sonuna kadar devam edecek olan proje, önümüzdeki üç yıllık dönemde Şanlıurfa ve Diyarbakır’da yürütülecek.

Şanlıurfa'da düzenlenen "İyi Pamuk Projesi Panel ve Tarla Günü" etkinliğinde üreticiden perakendeciye pamuk ve pamuğa dayalı sektörlerin temsilcileri bir araya geldi.

BCI standartları, çevre dostu, doğaya ve canlılara saygılı bir üretim anlayışını benimsiyor. Aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğine ve çalışan haklarına dikkat edilerek pamuk üretimi yapılıyor.

Projeyle, pestisit, gübre, su ve diğer kaynakların verimli kullanımı, toprak sağlığının ve doğal yaşam alanlarının korunması amaçlanıyor. Böylece, pamuk üretiminin olumsuz çevresel etkilerinin azaltılması, çiftçilerin refahının

artırılması ve bölge üreticisinin rekabet gücünün yükseltilmesi hedefleniyor. 2021 yılından beri uygulanan proje kapsamında, Şanlıurfa ve Diyarbakır'da yaklaşık 320 bin dekar alanda 1800 çiftçi, lisanslı İyi Pamuk üretimi yapıyor. Aynı bölgede yer alan kayıtlı çiftçi sayısı ise 26 bin civarında. Geçtiğimiz günlerde Şanlıurfa'da düzenlenen "İyi Pamuk Projesi Panel ve Tarla Günü" etkinliğinde üreticiden perakendeciye pamuk ve pamuğa dayalı sektörlerin temsilcileri bir araya geldi.

Etkinlikte konuşan GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanı Dr. Hasan Maral, "İyi Pamuk Projesi ile GAP Bölgesi'nde pamuk üretiminin olumsuz çevresel ve sosyal etkilerini azaltmayı, pamuk yetiştiren toplulukların geçim kaynaklarını iyileştirmeyi ve sektörün geleceğini daha güvenli hale getirmeyi amaçlıyoruz. Proje çıktılarıyla üreticilerimizin rekabet gücünün de artırılabileceğine inanıyoruz" dedi. UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Louisa Vinton ise projeyle hedeflenenleri şu sözlerle aktardı:

"İyi Pamuk uygulamalarıyla; tarladan rafa kadar ortaya çıkan olumsuz etkileri azaltarak, doğanın korunmasına ve bölgedeki birçok insanın yaşamının iyileştirilmesine katkı sağlamaya devam edeceğiz. İklim değişikliği azaltım hedefiyle uyumlu olarak 2030 yılına kadar üretilen Better Cotton ile ton başına sera gazı emisyonlarının yüzde 50 oranında azaltılması hedefleniyor. Tüm bu çabaların, kimsenin geride bırakılmadığı, düşük karbonlu bir dünyaya doğru ilerleyerek daha

kapsayıcı ekonomiler ve toplumlar inşa etmeye yardımcı olacağına inanıyorum."

Sürdürülebilir üretim için İyi Pamuk Girişimi

Dünya genelinde 2,4 milyon pamuk çiftçisi, "Better Cotton Initiative (BCI) / İyi Pamuk Girişimi" standartlarına uygun olarak pamuk üretiyor ki, bu da tüm üretimin dörtte birine denk geliyor. Kâr amacı gütmeyen uluslararası bir kuruluş olan BCI, dünyadaki en büyük pamuk sürdürülebilirlik programı. BCI üreticiden perakendeciye kadar birçok farklı paydaşın bir araya gelip ortak hareket ederek pamuk üretiminin olumsuz çevresel ve sosyal etkilerini azaltmayı ve sektörün geleceğini daha güvenli hale getirmeyi hedefleyen çok paydaşlı bir inisiyatif. BCI standartları, çevre dostu, doğaya ve canlılara saygılı bir üretim anlayışını benimsiyor. Aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğine ve çalışan haklarına dikkat edilerek pamuk üretimi yapılıyor. İyi Pamuk Derneği (IPUD), 2014'te BCI ile Stratejik Ortaklık Anlaşması imzaladı. Bu anlaşmaya göre IPUD, İyi Pamuk Standart

Sistemi'nin Türkiye'deki tek yürütücüsü konumunda yer alıyor. Dernek, Türkiye'de sürdürülebilir pamuk üretimini yaygınlaştırarak ilgili taraflar için ortak fayda sağlamayı amaçlıyor. İyi Pamuk Uygulamaları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tanman, "İyi Pamuk Standardı çiftçilerin ve çırçır işletmelerinin gönüllü katılımları esasına dayanıyor. Önemli olan ekonomik, çevresel ve sosyal anlamda sürdürülebilir bir ürün üretmek. İyi Pamuk üretiminin standart kriterleri arasında toprak sağlığı ve koruyuculuğu çok önemli. Zira ila ilaçla ilgili belli kriterler var. Bunun yanında tarla ve çevre biyoçeşitliliğin korunması önemli. Türkiye su konusunda zengin bir ülke değil. Suyun verimli kullanılması önemli. Tekstil uzun bir zincir. Tarladan pamuk çıkınca çırçıra gider. Kaliteli lif elde edilmesi için toplanan İyi Pamukun başka pamukla karışmaması gerekiyor. Bu nedenle çırçırdaki işlemler sırasında da belirli kriterler var. Tabii sosyal anlamda da sürdürülebilirlik

Türkiye'de pamuk, geçen sene 450 bin hektarlık alanda üretilirken bu yıl 550 bin hektara çıktı.

Dünyanın sayılı tekstil üreticilerinden olan Türkiye, pamukta ithalatçı konumda. Son yıllarda üretimle birlikte dönüm başına verim de artıyor. Geçen sene 830 bin ton olan pamuk üretiminin bu yıl 1 milyon tona ulaşması bekleniyor.

önemli. Çalışanların iş koşullarını gözeten bir uygulama. Örneğin çocuk işçi çalıştırılmaması, herkesin kayıt altında olması gibi” diyerek projenin detaylarıyla ilgili bilgi verdi.

IPUD Başkanı Fuat Tanman, yaptığı konuşmada ayrıca şunları da söyledi: “Pamuk üretiminde ileri yöntemleri kullanarak yüksek verimli üretimi gerçekleştirebilen ülkelerde (ABD, Brezilya, Avustralya, Yunanistan, İsrail) olduğu gibi, Türkiye’nin de kendi ulusal sürdürülebilir pamuk standardının oluşturulması gerekiyor. Bu ulusal standardın mevcut uluslararası standartlarla eşdeğerliği sağlanmalı ve halihazırda var olan yerel kurumsal altyapılarla uygulamalar yaygınlaştırılmalıdır. Ayrıca, ulusal standarda uyumlu üreticilerimizin ilave destekleme politikalarıyla teşvik edilmesi dönüşümün hızlanmasını sağlayabilir. Bunlara ek olarak tarımda etkin

su kullanımını sağlayacak altyapı yatırımları, teknoloji ve sürdürülebilir enerji kullanımının yaygınlaştırılması gerekiyor.”

Çiftçiler projeden memnun

Türkiye’de pamuk, geçen sene 450 bin hektarlık alanda üretilirken bu yıl 550 bin hektara çıktı. Buna rağmen

pamuk üretimi, tüketimin çok altında. Dünyanın sayılı tekstil üreticilerinden olan Türkiye, pamukta ithalatçı konumda. Son yıllarda üretimle birlikte dönüm başına verim de artıyor. Geçen sene 830 bin ton olan pamuk üretiminin bu yıl 1 milyon tona ulaşması bekleniyor. İyi Pamuk uygulamalarının toplam pamuk

üretimindeki oranının ise bu yıl yüzde 10 seviyesinde olması bekleniyor. İyi Pamuk çiftçileri, Şanlıurfa ve Diyarbakır’da süren projeye hayatlarının nasıl değiştiğini anlatıyor. Çiftçi Fehmi Demir, “Çocuk işçi çalıştırmıyoruz, pamuğa ruhsatlı ilaç kullanıyoruz, su kullanımına dikkat ediyoruz. Better cotton’a

yani İyi Pamuk uygulamalarına 2016’da katıldım, o günden beri toprak analizi yapıp gübremi ona göre atıyorum” derken Çiftçi Hamza Altay, “İyi Pamuk uygulamalarının sadece kendimizi değil, çevreyi de koruduğunu fark ettik. Suyu az kullanarak verim elde edeceğimizi, ekolojik dengeyi bozmadan pamuk üretebileceğimizi, uğur böceğinin uğurunu öğrendik” diyor.

Kadın mühendisler, genç kızlara rol model oluyor

İyi Pamuk projesi kapsamında; her bir ziraat mühendisi ortalama 150 çiftçiyle çalışıyor. Ziraat mühendisleri çiftçilere sulamadan ilaçlamaya, gübre kullanımından koruyucu ekipmana kadar eğitim veriyor. Eğitimler aynı zamanda tarım işçilerinin refahını ve uluslararası standartlara uygun üretim yapmalarını sağlamayı amaçlıyor. Sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda, sahada çalışan ziraat mühendislerinin

Dünyanın sayılı tekstil üreticilerinden olan Türkiye, pamukta ithalatçı konumda. Son yıllarda üretimle birlikte dönüm başına verim de artıyor. Geçen sene 830 bin ton olan pamuk üretiminin bu yıl 1 milyon tona ulaşması bekleniyor.

çoğu kadın. Kadın ziraat mühendisleri köylerdeki kız çocuklarına ve genç kızlara da rol model oluyorlar. Ziraat Mühendisi Melek Derya Nitelik, “Kadın çiftçileri bilinçlendirerek tarımda sayılarını artırmayı ve bu konuda diğer kadınları cesaretlendirmeyi amaçlıyoruz. Bu konuda asıl hedefimiz, pamuk tarımında hep perde arkasında kalan kadınların ana karede yer almalarını sağlamak” diyor.

Projenin hedefleri

Proje, 2026 yılı sonuna kadar devam edecek. Yeni 3 yıllık dönemde, Şanlıurfa ve Diyarbakır’da özellikle toprak sağlığının korunması ve pestisit kullanımının azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılması planlanıyor. 2023 sezonu başında 1800 çiftçi arasından seçilecek 240 çiftçiyle başlatılacak pilot programla, Türkiye’deki tüm pamuk çiftçilerinin yüzde 20’sinin 2026 yılı sonuna kadar doğal gübre ve diğer çevre dostu yöntemleri kullanmaya başlaması bekleniyor. İyi Pamuk uygulamalarının bölgedeki diğer illerde de yaygınlaştırılması hedefleniyor. Tüm bu çalışmalarla, kimsenin geride bırakılmadığı, düşük karbonlu bir dünyaya doğru ilerleyerek daha kapsayıcı ekonomiler ve toplumlar oluşturulması amaçlanıyor.

Avrupalı üreticiler de isyanda!

Avrupa Hazır Giyim ve Tekstil Konfederasyonu Euratex'in Yıllık Konferansı, 12-13 Ekim tarihlerinde Porto'da gerçekleşti. Gündemde yine enerji krizi ve AB'deki üretime yeni kurallar getiren sürdürülebilirlik düzenlemeleri vardı. Euratex üyeleri, Avrupa'da üretim yapmanın gittikçe zorlaştığı konusunda hemfikir.

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası'nın da Yönetim Kurulu Üyesi olarak yer aldığı Euratex'in Yıllık Konferansı, 12-13 Ekim tarihlerinde Portekiz'in Porto şehrinde yapıldı. Oturumlarda Avrupa Birliği'nin (AB) yeşil dönüşüm planı olan Yeşil Mutabakat ve Sürdürülebilir Tekstil Stratejisi kapsamında

yapımı devam eden 15'ten fazla düzenleme ele alındı ve üye ülkelerde uyum için hayata geçirilen uygulamalar paylaşıldı. Yıllık Konferans'ta öne çıkan tartışmaları sizin için derledik...

Tekstil ve hazır giyimde düşüş, insan kaynağında azalma

Euratex'in Yıllık Konferansı'nda gerçekleştirilen oturumlarda, sektörün içinde bulunduğu durum masaya yatırıldı. Global bazda değerlendirildiğinde, tekstil ve hazır giyim sektöründe satış rakamlarının pandemi öncesi seviyeye ulaştığı belirtilirken, bu rakamların küresel enflasyona paralel olarak artırılmış fiyatlar üzerinden hesaplandığının göz önünde bulundurulması gerektiğine dikkat çekildi. İş dünyası güven endekslerine bakıldığında da tekstil ve hazır giyimde ciddi bir düşüşün olduğu vurgulandı. Sektörde üzerinde durulması gereken bir diğer konu ise insan kaynağıyla ilgiliydi. Zira insan gücü, AB bölgesi için sorun olmaya devam ediyor. İmalat sektöründe çalışacak iş gücü bulmakta zorluk yaşanırken bu durum tekstil sektöründe daha da çok hissediliyor. "Tekstil üretimini Avrupa'ya geri getirelim diyoruz, ama elimizde üretim yapacak insan yok" sözleri sık sık dile getirilir hale geldi. "Sektöre yeni yetenekler kazandırmak ya da mevcut yetenekleri elde tutmak için daha çok ücret mi ödenmeli, yoksa yeni neslin çalışma hayatından diğer beklentileri de dikkate alınmalı mı" soruları da henüz yanıtı verilemeyen konular arasında.

AB yasalarıyla çelişen düzenlemelerden vazgeçilmeli

Sürdürülebilirlik alanındaki yeni düzenlemelerin ve büyük hedeflerin, pandemi ve üzerine gelen enerji krizine rağmen devam etmesinin Avrupa tekstil sanayiini çok zorladığı gerçeği, Euratex üyelerince pek çok kez dile getirilmişti. Bu konu Yıllık Konferans'ta bir kez daha gündeme geldi. Uzun soluklu iletişim çalışmaları sonucunda, düzenlemelere liderlik eden Avrupa Komisyonu Çevre Genel Müdürlüğü'nün sektörün içine girdiği çıkmazı anlamaya başladığı ve yapıcı bir işbirliğine zemin bulunduğu kaydedildi. Komisyon yetkililerinin, tekstil sektörünün korunmaya ve desteklenmeye ihtiyacı olduğu gerçeğini anladıkları belirtildi. Mevcutta Komisyon'un önünde, çeşitli aşamalarda olan 15'ten fazla yasal düzenleme paketi var. Bunların aşamalarını, sektöre

Tekstil ve hazır giyim sektörünün bugün içinde bulunduğu en önemli sorun, insan kaynağında yaşanan azalma. Sektöre insan gücü kazandırmak için atılması gereken adımlar konusundaysa yanıtlanması gereken birçok soru bulunuyor.

muhtemel sonuçlarını, hatta üye devletler ve şirketler üzerindeki etkilerini takip etmek ve hesaplamak oldukça zor. Avrupa Tek Pazarı içinde, üye ülkeler arasında farklı uygulamaların hayata geçmesi, rekabet koşullarını ve AB'nin en önemli prensiplerinden biri olan malların serbest dolaşımını daha da zorlaştırıyor. Euratex üyeleri, üye devletleri AB yasalarıyla çelişen düzenlemelerden vazgeçmeye çağırıyor.

Markaların tedarikçilerle işbirliği yapıp tüketiciyle iletişim kurması şart!

Geride bıraktığımız yıllarda

daha ziyade tekstil üreticilerinin ilgisini çeken bir kurum olan Euratex'in, markaların da katılımıyla konuların daha geniş bir bakış açısıyla ele alındığı bir platform olmaya başladığı, Yıllık Konferans'ta gözlemlenen konular arasındaydı. Özellikle sürdürülebilir üretimin maliyetlerinin üreticiler ve markalar arasında paylaşılması gerektiği çağırısı, Euratex toplantılarında sıklıkla dile getirilmeye başladı. Oturumlardan birinde konuşmacı olan Danimarkalı genç giyim markası Ganni'nin CEO'su Andrea Baldo, hazır giyim değer zincirinde kârlılığın eşit

paylaşılmadığını; satış fiyatında aslan payını alan markaların, tedarikçilerin sürdürülebilirliğine yatırım yapması gerektiğini ifade etti. Yün elyafı tedarikçisi Schneider Group Başkanı Giovanni Schneider de benzer şekilde, markaların tedarikçileriyle daha sağlam, güvenilir ve uzun vadeli bir ilişki kurmasının şart olduğunu hatırlattı. Schneider, tedarikçilerin, belli özelliklere sahip bir ürün ve üretim süreci talep eden alıcılar için gerek finansal gerekse insan kaynağı yatırımı yaptığını, fakat alıcının uzun vadeli sipariş vermemesi durumunda tedarikçinin boşuna yatırım yapmakla kaldığını

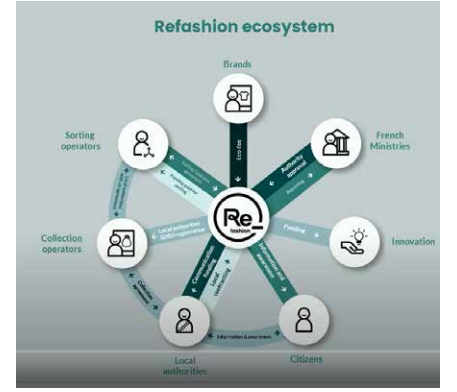
söyledi. Kendi hikâyesinden bir örnek veren Schneider, bir tasarımcının talebi üzerine rejeneratif kaşmir için yatırım yaptıklarını, Moğolistan'da keçi yetiştiricilerini eğittiklerini, uzun vadeli alım anlaşmaları yaptıklarını, fakat tasarımcının birden bire vazgeçmesiyle bu yatırımın karşılık bulmadığını ifade etti. Sürdürülebilir ürünler hakkında tüketiciyle iletişime de değinilen oturumlarda, şimdiye kadar öne sürülen "sürdürülebilir ürünler pahalıdır ve tüketici bu ürünlere daha fazla ücret ödemeye istekli olmalıdır," anlayışının gerçeği yansıtmadığı da paylaşıldı. Sürdürülebilir ürünlerin otomatik olarak daha pahalı olması gerekmediği; sürdürülebilir elyafla konvansiyonel elyaf arasında fiyat farkının, örneğin ortalama bir t-shirt'ün satış fiyatını 5-10 dolar artırmaması gerektiği ifade edildi.

EPR konusundaki tartışmalar sürüyor

AB düzeyinde üzerinde çalışılan düzenlemelerden biri olan "Extended Producer Responsibility (EPR) / Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu", Yıllık Konferans'ta da en tartışmalı konuların başında geldi. Ambalaj, kâğıt gibi başka ürün gruplarında farklı şekillerde uygulanan ve tekstil ürünlerinin de kapsama alındığı düzenleme, özünde tüketim sonrası ürünlerin toplanmasını, ayrıştırılmasını, geri kazanılmasını ve tüm bu süreçlerde üreticinin maddi ve operasyonel sorumluluk almasını öngörüyor. Tartışma konusu olansa, bu sonuca götürecek metodolojilerin farklı olması; AB

ülkelerinde değişik şekillerde uygulanmaya başlaması, eşit rekabet koşullarının sağlanması gereken AB Tek Pazarı'nda tutarsız uygulamalara yol açması. Konuyla ilgili en çok örnek gösterilense, bu sorumluluğu seneler öncesinde, 2007 yılında yasalaştıran Fransa'nın EPR uygulaması. Fransa'da bu süreç, markaların ve üreticilerin ortak olarak kurduğu, kâr amacı gütmeyen özel bir şirket olan "Refashion" tarafından yürütülüyor. Refashion, üye şirketlerin yasal geri dönüşüm sorumluluğunu onlar adına yerine getirmenin karşılığında, onlardan

Euratex'in Yıllık Konferansı'nda ele alınan konulardan biri de Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu idi. Bu düzenleme, özünde tüketim sonrası ürünlerin toplanması, ayrıştırılması, geri kazanılması gibi süreçlerde üreticinin maddi ve operasyonel sorumluluk almasını öngörüyor.

satışa sundukları parça başına eko-katkı adını verdiği bir ücret alıyor. Mağazalarda, belediyelerin konteynerleri gibi kaynaklarda toplanan atıklar ayrıştırılarak bir kısmı Afrika gibi bölgelere ikinci el kullanım için satılıyor; kalanıysa sadece Fransa'da değil, Avrupa'nın başka ülkelerinde, hatta bazı Asya ülkelerindeki tesislerde geri dönüştürülüyor. Şirket, markalardan topladığı eko-katkı bütçesinin büyük kısmını sözleşmeli olduğu ayrıştırma operatörlerine öderken bir kısmını kampanyanın iletişimi ve tüketicilerin bilinçlendirilmesi için bir kısmını da Ar-Ge çalışmalarında kullanıyor.

Asgari Ücret Direktifi, AB Konseyi'nde kabul edildi

Avrupa Komisyonu tarafından 2020 yılının Ocak ayında hazırlanan ve o tarihten itibaren ilgili tarafların görüşlerine sunulan Asgari Ücret Direktifi, AB Konseyi tarafından 4 Ekim'de kabul edildi. Üye ülkelerin ulusal mevzuatlarını bu direktifle uyumlu hale getirmek için 15 Kasım 2024'e kadar zamanları var.

Bu sayıda sizlerle paylaşmak istediğimiz bir başka konu ise Avrupa Birliği'nde endüstri ilişkileri ve sendikal açıdan önemli bir gelişme olan Asgari Ücret Direktifi. AB'de 2020 yılından beri masada olan bu düzenleme, yasama süreçlerinden

geçerek 4 Ekim'de AB Konseyi'nde kabul edildi. Düzenleme 25 Ekim'de AB Resmî Gazetesi'nde yayımlandı ve iki yıl içinde üye ülkelerin ulusal hukuk sistemine aktarılması öngörülüyor. Aslında asgari ücret, AB'nin "ortak politika" alanlarından

biri değil; başka bir ifadeyle, bu konu üye ülkelerde ulusal düzeyde yönetiliyor. Bu sebeple asgari ücretle ilgili düzenleme, AB hukukuna göre Regulation (tüzük) değil, Directive (yönerge) olarak çıktı. Buna göre; üye ülkeler "adil asgari ücret ve toplu iş

müzakerelerinin teşvik edilmesi" ortak hedefine yönelik önlemleri, istedikleri gibi tasarlayabilirler.

Süreç adım adım ilerledi

Asgari ücret, AB'de dönem dönem ortaya atılan, fakat 2020'ye kadar çok ciddi bir adım atılmamış bir konu. Ocak 2020'de Avrupa Komisyonu bu konuyla ilgili bir taslak hazırlayıp kamu istişare sürecini başlatmış, ilgili tarafların görüşüne sunmuştu. O dönemde BusinessEurope gibi iş dünyası temsilcileri tartışmaya sıcak bakmamış, ücretlerin ülkeler bazında ve piyasa dengelerine göre ele alınmasını savunmuştu. Bugün, pandemi ve pandemi sonrası şartlarda iş gücü piyasasında bozulan dengelerin ve pozisyonların uzun süre açık kalmasının zamanlama üzerinde etkisi olduğu düşünülebilir. Pandemi, kapanmalar, ekonomik çalkantı gibi sebeplerle uzun süren istişare çalışmaları sonunda Avrupa Komisyonu 2020 sonunda bir taslak hazırladı. Taslak, AB yasama kuralları gereği önce AB Parlamentosu'nda oylandı ve 14 Eylül günü kabul edildi. Danimarka, İsveç gibi iş gücü düzenlemelerinin liberal ve toplu sözleşmeye dayalı olduğu, otoritelerce belirlenen bir asgari ücretin olmadığı ülkeler, hâlâ bu düzenlemeye karşı çıkıyor.

Ulusal mevzuatlar Direktif ile uyumlu hale getirilecek

Daha sonra hızlı ilerleyen bir yasama süreci sonunda 25 Ekim'de Avrupa Resmî Gazetesi'nde yayımlanan düzenlemenin iki ana bileşeni bulunuyor. Bunlardan ilki asgari ücretin belirlenmesi kriterleri. Düzenleme, yasal olarak asgari

25 Ekim'de Avrupa Resmî Gazetesi'nde yayımlanan Asgari Ücret Direktifi'nin iki ana bileşeni bulunuyor. Bunlardan ilki asgari ücretin makul bir seviyeye getirilmesi, ikincisi ise sendikaların güçlendirilerek toplu iş görüşmelerinin teşvik edilmesi.

ücreti olmayan ülkelere (altı ülke) böyle bir zorunluluk getirmese bile asgari ücret uygulaması olan ülkelere bu ücretin "makul" bir seviyede olmasının garanti edilmesini zorunlu kılıyor. Asgari ücret seviyesinin en az iki yılda bir enflasyon gibi değişkenler karşısında test edilmesini öngörüyor. Burada uzun yıllardır enflasyonun düşük ve stabil, dolayısıyla ücretlerin sabit olduğu AB bölgesinde son birkaç yıldır rekor enflasyonlar görülmeye başlandığına dikkat çekmekte fayda var.

Direktifin toplu müzakere kapsamındaki çalışanların oranını yükseltmek üzere ulusal eylem planı hazırlanmasını söylemesi ise ikinci ana bileşen. Buna göre toplu

sözleşme kapsamı yüzde 80'den düşük ülkelere, sosyal tarafların (sendikaların) güçlendirilmesine ve toplu iş sözleşmesi görüşmelerine teşvik edilmesine yönelik ciddi, hedefi belirlenmiş eylem planları isteniyor.

Resmî Gazete'de yayımlanmasının 20'nci günü olan 15 Kasım 2022'de yürürlüğe giren Direktif'e uyum için üye ülkelerin 15 Kasım 2024'e kadar ulusal mevzuatlarında gerekli değişiklikleri yapmaları lazım. Bunları yaparken, üye ülkelerin hükümetlerinden sosyal taraflarla ortak çalışmaları ve yukarıda bahsedilen eylem planı için metodolojilerini Komisyon'a sunmaları bekleniyor. Bu da Avrupa'da işçi ve işveren örgütlerinin önümüzdeki dönemde önemlerini ve işlevlerini artırmaları anlamına geliyor.

Su geçirmez kumaşlar artık daha sürdürülebilir

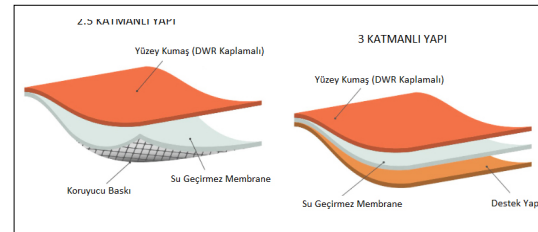
Tekstil ve hazır giyim sektöründe çığır açan Gore-Tex kumaşlar, yağmur ve kara karşı bizleri koruma özellikleri nedeniyle hayatımıza büyük bir konfor getirmişti. Ancak bu kumaşların içinde barındırdığı kimyasalların insan ve çevre sağlığına olumsuz etkileri her zaman tartışma konusu oldu. Günümüzde tekstil üreticileri, üretim proseslerini geliştirerek hem insan sağlığını hem de çevreyi önceleyen, sürdürülebilir ve su geçirmez-nefes alabilir kompozitler geliştirdiler.

Kullanıcıyı yağmur ve kar gibi olumsuz hava koşullarından korurken aynı zamanda iç nemini dışarıya veren Gore-Tex kumaşlar, ticari olarak ilk kez 1976'da piyasaya sürüldü. Su geçirmez ve aynı zamanda nefes alabilir bu kumaşlar, yağmurlu havalarda dış giyim kıyafetlerinin kullanılabilirliğini artırarak tekstil ve hazır giyim sektöründe yeni bir dönem başlattı. Modern su geçirmez-nefes alabilir kumaşlar, ağırlıklı olarak iki ila üç lamine katmandan oluşur. Bu kumaşların dış tabakaları genellikle su itici bir maddeyle (DWR) kaplanır. Hidrofobik bu tabaka, kendine özgü performans özelliklerine sahip bir membranla lamine

edilir. Membran üzerine ince ve elastik bir katman püskürtülerek (poliüretan veya karbon) 2,5 katmanlı yapılar elde edilir. Üç katmanlıdaysa yüzey kumaş, membran ve iç astarlık kumaş birbirlerine lamine edilmiştir. Nefes alma ve su geçirmezlik performansları, 2 ve 2,5 katman kumaşlardan daha üstün değildir. Ancak kullanım ve yıkama esnasında ortadaki membran katman sürtünmeye doğrudan maruz kalmayacağı için bu ürünlerin daha uzun ömürlü olacaklarını söylemek yanlış olmaz. Geliştirilmesinden bu yana Gore'un poliüretanla (PU) genişlemiş politetrafluoroetilen'i (ePTFE), çift bileşenli yapısıyla

uzun süre piyasada kaldı. Ancak bizleri kuru tutan bu kıyafetler yapılırken yüksek oranda zararlı perflorlu ve poliflorlu alkil maddeler (PFAS) kullanılıyordu. 4 bin 700'den fazla kimyasal içeren PFAS, insan vücudunda ve çevrede zamanla biriken, insan yapımı bir grup kimyasaldan oluşuyor. Bunlar, çevremizde ve vücudumuzda son derece kalıcı oldukları için "sonsuz kimyasallar" olarak da biliniyor. Çalışmalar gösteriyor ki, bu grupta yer alan bazı kimyasallar karaciğer hasarı, tiroid hastalığı, obezite, doğurganlık sorunları, nörolojik hastalıklar ve kanser gibi sağlık sorunlarına yol açabiliyor. Mobilya, mutfak eşyaları ve halı gibi sektörler, üretim süreçlerinde PFAS'ları kullanmamanın yollarını bulurken, hazır giyim endüstrisinin bu konuda ilerlemesi daha yavaş oldu. Geçtiğimiz yıllarda, birkaç büyük marka, su geçirmez kumaşlarında daha az zararlı kaplamalara veya işlemlere geçerek önemli ilerleme kaydettiler. Ancak

Laminasyon kısaca birbirinden farklı birden çok ürünü ısı ve basınç yardımıyla kompozit bir ürün haline getirme tekniğine denir.

bu alternatifler genellikle kimyasal olarak apre işlemleri uygulanan kumaşlar kadar rahat veya suya dayanıklı değildiler. Tüketicilerin konfor ve performansın üst düzey olmasını beklediği dış giyimde, bu tür sınırlamalar ilerlemeyi engelledi.

2014'te 38 ülkeden 250'den fazla bilim insanının imzaladığı Madrid Bildirgesi ve Avrupa Kimyasallar Ajansı (ECHA) tarafından düzenlenen REACH (Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması) regülasyonlarıyla birlikte, PFAS kullanımına birçok kısıtlama getirildi. Hükümetlerin ve kuruluşların bu kimyasalların kullanımını azaltmak için hızlı adımlarla ilerlediği günlerde, tekstil üreticileri de üretim proseslerinde sürdürülebilir, su geçirmez- nefes alan kompozitler geliştirdiler. 2021 sonbaharında Gore, floropolimer ePTFE membranına bir alternatif sunan Gore-Tex: ePE kumaşının lansmanını yaptı. Gore, ePE teknolojisinin PFC içermemesi ve membranının daha ince olmasından dolayı üretiminde ve imhasında çevreye daha az zarar vereceğini iddia etti. 2023 yılında Adidas TERREX, Camper ve Arc'teryx gibi birçok markanın ürünlerinde tamamlayıcı bir membran olarak piyasada yerini alacağını açıkladı. Gore, PFC'leri 2025 yılına kadar portföyünün çoğunluğundan aşamalı olarak çıkarmak istemesine rağmen, belirli

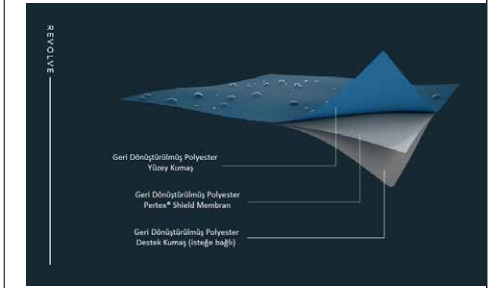
uygulamalar için ePTFE içeren ürünleri halen sunmaya devam edeceklerini açıkladı. Membran pazarına yeni giriş yapan şirketlerden biri olan Dimpore, dimpora eco pur™ membran teknolojisi adını

verdikleri ürününü duyurdu. Şirket yetkilileri bu prosesle, yüksek oranda nefes alabilen hidrofobik mikro gözeneklere sahip elektrospun membranlarla benzer performansa sahip ve aynı zamanda üretiminde PFC kullanılmayan kumaşlar ürettiklerini duyurdular. Şu anda İsviçre-Almanya ortak üretim tesislerinde sadece küçük partiler için üretildiğini belirten şirket yöneticileri, daha da büyümek için, Asya'daki ortaklarıyla birlikte üretim maliyetlerini düşürmek için çalıştıklarını belirttiler. Spor giyim markalarına su geçirmez-nefes alabilir kumaşları tedarik eden Pertex, karbon ayak izini düşürmek için döngüsellğe odaklandıklarını belirtti. Geleneksel su geçirmez-nefes alabilir kumaşlar, çok malzemeli bir kumaşa lamine edilmiş çok sayıda farklı polimer katmanından (nylon, poliüretan, polyester ve floropolimerler) oluşur.

Pertex® Shield Revolve™ geri dönüştürülmüş polyester kullanarak fosil yakıt hammaddelerine olan bağımlılığı azaltmayı amaçlarken, tek bir malzeme kullanarak ürünün geri dönüştürülebilirliği artırmayı hedefliyor.

Bir Milliken™ & Company markası olan Polartec, biyolojik tabanlı Power Shield kumaş teknolojisinin lansmanını yaptı. ABD'de bulunan şirket, kumaşlarının performanslarını

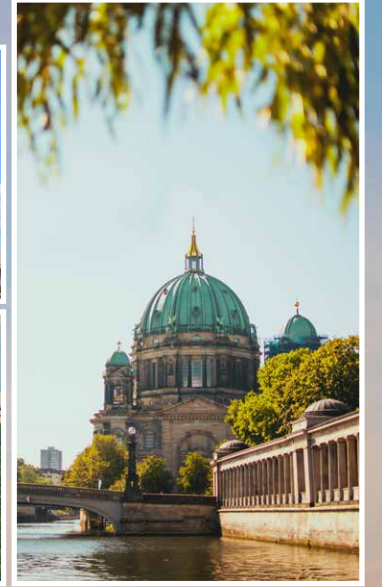

ve verimliliğini artırırken, petrol bazlı ürünler yerine biyomateriyalleri kullandıklarını söylüyor. Yüzde 48'i gıda dışı kaynaklı ve GDO'suz bitki bazlı biyo-materiyallerle membranları ürettiklerini belirten Polartec, teknolojinin su geçirmezlik, rüzgâr geçirmezlik, nefes alabilirlik ve yüksek mukavemetli kumaşlar üretebileceğini iddia ediyor. Polartec, kumaşın su geçirmezlik için hidrostatik basınç testinde 20 bin mm'den daha büyük değere sahip ilk kumaş olduğunu ve nefes alabilirlik için 20 bin g / m2 / 24h nem buhar geçişim test değerine sahip olduğunu belirtiyor.

Geçmişle bugün arasında bir ip cambazı: BERLİN

Geçmişle bağının şehrin dört bir köşesinde hissedildiği, günümüzde Avrupa'nın kültür sanat başkenti olarak kabul edilen bir şehir Berlin. Hareketli gece hayatı, havalı mekânları, şehri çevreleyen yeşil alanlarıyla, yılın her dönemi kendinden bir parça sunmaya da hazır. Ama en çok da geçmişten gelen izlerin ağırlığıyla duygu durumu karışık bir şehir. **Yazı: Selin Özavcı Tokçalaban**

Brandenburg Kapısı

Günümüzün yemyeşil Berlin'i, sinemadan tutun da bağımsız tiyatrolara kadar, kültür-sanatın son derece hareketli olduğu bir Avrupa başkenti. Hareketli şehir hayatının yanı sıra Tiergarten, Grunewald ve Spandauer Forst gibi kendinizi bir anda şehirden uzaklaşıp doğayla kucaklaşırken bulacağınız bölgeleriyle de keşfe değer. UNESCO Yaratıcı Şehirler listesinde yer alan Berlin'i hakkıyla tanımak ve görmek için biraz sabır ve kesinlikle olabildiğince de çok zaman gerekiyor! Şehri gezmeye başlamak için akla gelecek ilk yapıtlardan biri,

Berlin Katedrali. Şehrin en önemli Protestan Kilisesi olarak Kaiser II. Wilhelm tarafından yaptırılan katedral, İkinci Dünya Savaşı'nda aldığı hasarın ardından yenilenerek 1993'te yeniden açıldı. Müzeler Adası'na yakın konumu, 100 metre yükseklikteki kubbесinin sunduğu enfes

İkinci Dünya Savaşı ve Nazi Almanyası'nın izlerini ve insanlık tarihinde açtığı yarayı lafı hiç dolandırmadan direkt olarak görebileceğiniz adresler de var. Katledilen Avrupalı Yahudiler Anıtı da (solda) söz konusu adreslerden biri.

şehir manzarası ve ev sahipliği yaptığı konserlerle çarpıcı bir yapı. Madem tarihi binalardan çıktık yola, rotamızda ilk sıralarda yer alacak bir diğer yapı ise Reichstag, yani Parlamento Binası. Binaya giriş yapabilmek için online rezervasyon yaptırmak şart. 1894 yılında inşa edilen bina, 1933 yılında çıkan yangından sonra ilk defa tekrar 1999 yılında parlamento binası olarak hizmet vermeye başlar. Binanın kubbesi şehri tepeden izleyebileceğiniz adreslerden biri. Şehri en tepeden görebileceğiniz nokta ise 368 metrelik bir yapı olan Berlin Televizyon Kulesi. Berlin'in en yüksek binası olan kule, Doğu Almanya yönetimi tarafından 1969 yılında tamamlanıyor. Tam da amaçlandığı gibi şehrin sembollerinden biri olarak tarihteki yerini alıyor. Televizyon Kulesi'nin oldukça yakın olduğu bir diğer nokta olan Alexanderplatz Meydanı da

şehrin güncel sembollerinden biri. Brandenburg Kapısı ve Reichstag'ın doğusunda yer alan Alexanderplatz'da gezerken, bugün ne kadar steril bir turistik

Şehrin “en”leri

En havalı

Turistik bir merkez olmanın yanı sıra dünyaca ünlü markaların yan yana dizildiği mağazaları, sık restoran ve kafeleri, keşfedilmeyi bekleyen pasajlarıyla şehrin en havalısı, Mitte semti.

En yeşil

Şehrin hareketli merkezlerinden birindeki bölge; aynı adlı semtteki Tiergarten Şehir Parkı, 210 hektar yüzölçümüyle Berlin'in en büyük parkı olmasının yanı sıra Almanya'daki şehir parkları içinde Münih'teki Englischer Garten'dan sonra ikinci sırada yer alıyor.

En karmaşık

Kentin tam ortasındaki Gendarmenmarkt; Fransız Katedrali, Alman Katedrali ve Konzerthaus'a ev sahipliği yapan meydana tarih ve kültür-sanata göz kırparken diğer yandan özellikle geceleri farklı alt kültürlerin bir araya geldiği bir merkez olarak biliniyor.

En modern

Şehrin modern yüzünün öne çıkan yapılarından biri Sony Center'ın da konumlandığı Potsdam Meydanı. Duvarın yıkılmasından sonra yüksek binalar, dükkân ve ofislerle şehrin işlek bölgelerinden biri haline almış.

En eğlenceli

Berlin'in tarihi ve kültür-sanat etkinlikleri bir yana şehrin en öne çıkan diğer özelliği ise gece hayatı. Dünyaca ünlü kulüpler ve hafta sonu boyunca süren partileriyle ünlü şehri gündüz gezdikten sonra bir de gece hayatına göz atın. Şehrin en ünlü gece kulübü Berghain'in yeni yılda kapanacağı konuşuluyor, dedikodu gerçek olmadan görün!

merkez olsa da şehre damgasını vurmuş sosyalizm etkisini hissedebiliyorsunuz. Kulenin temsil ettiklerinden sonra henüz ismini andığımız Branderburg Kapısı'na doğru yönelerek, yine şehrin değişken ve farklı dönemlerden kalan etkisine bir kere daha tanıklık edebilirsiniz. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ayakta kalmış ender yapılardan biri olan kapı, Berlin Duvarı'nın yıkılmasının ardından birleşmenin sembolüne dönüştü. Zira 1791 yılında tamamlanan yapı Soğuk Savaş boyunca bölünmüşlüğü simgesiydi. Berlin'den bahsederken de, bir gezi rotası oluştururken de şehrin herhangi bir noktasında aniden karşınıza çıkan bu bölünmüşlük durumuna ait simgelerle karşılaşmaya alışıyorsunuz. Bunlar arasında ilk akla gelenlerden birisi, Checkpoint Charlie noktası. Doğu'dan Batı'ya geçiş noktalarından; Amerikan ve Sovyet askerlerinin bulunduğu sınır bölgesinde Berlin Duvarı kalıntılarını görebilir, hatta hediyelik eşya dükkânlarından duvardan parçalar satın alabilirsiniz.

Berlin Katedrali

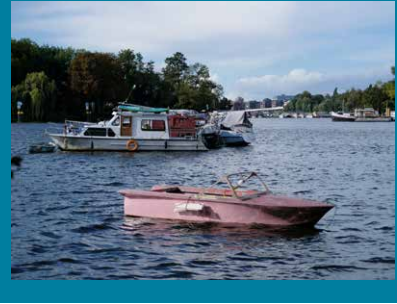
İkinci Dünya Savaşı ve Nazi Almanyası'nın izlerini ve insanlık tarihinde açtığı yarayı lafı hiç dolandırmadan direkt olarak görebileceğiniz adresler de var. Bunlardan görmenizi ilk önereceğim, 2 bin 711 adet beton bloktan meydana gelen, her birinin uzunlukları farklı yekpare betonarme bloklardan oluşan Katledilen Avrupalı Yahudiler Anıtı olacak. Diğer bir örnek ise Topography of Terror. Berlin Duvarı'nın bir bölümünün bulunduğu açık alanın yanı sıra müzeler de yer alıyor. Bu yer, Hitler'in iktidar öyküsünden başlayan ve şehrin her yanında hissedilen soykırım utancının direkt olarak sergilendiği bir alan. Şehrin tarihiyle özdeşleşen bir diğer görülmesi gereken anıt ise; 1961 yılından 1989 yılına kadar Berlin şehrini Doğu ve Batı olmak üzere iki bölüme ayıran Berlin Duvarı'nın ayakta kalan bölümlerinden oluşan East Side Gallery. Duvar, artık açık hava müzesi olmanın yanı sıra bir mural anıtı haline de almış.

Kentin çalkantılı tarihi

Kendine has bir karakteristiği olduğunu, daha ilk adımı attığınız anda sezdiğiniz şehirlerden biri Berlin. Su kenarında olmanın getirdiği bir kolaylık ve rahatlık hissi var. Almanya'nın başkenti Berlin, iki yanına kurulduğu Spree Nehri'yle soluk alsa da şehrin acılı geçmişini tamamen silmeye gücü yetmiyor. 20'nci yüzyılın ikinci yarısından 1998'a kadar Doğu ve Batı Berlin olarak ikiye (aslında önce dörde) ayrılan şehir, 1244 yılında Kuzey Almanya'da Spree ve Havel nehirlerinin arasındaki kumluk bölgede bir balıkçı köyü olarak kurulmuş. Nehrin iki kıyısında, Cölln ve Berlin adlı iki balıkçı köyü 1307 yılında birleşmiş. Brandenburg'un başkentliğini yapan Berlin, 18'inci yüzyıla kadar önem arz eden bir şehir olarak görülmezken Prusya'nın güçlenmesiyle siyasi, ekonomik ve kültürel anlamda önemli merkezlerinden biri haline almış. 1871 yılında kurulan Alman İmparatorluğu'na başkentlik yapan Berlin, 1933 yılından itibaren Nazi Almanya'sının da başkentiydi. İkinci Dünya Savaşı esnasında şehir neredeyse harabeye döndü ve müttefik devletler tarafından işgal edilen ülke de Berlin'in ortasına kurulan duvarla ikiye ayrıldı. 1980'li yılların sonunda Berlin Duvarı yıkılıp Almanya Federal Cumhuriyeti kurulana kadar, Doğu ve Batı Almanya olarak ikiye ayrılan bölgede geçişler de bilindiği üzere sadece kontrol noktalarından yapılabiliyordu. İşte bu noktada, şehrin ana damarı

da olan Spree Nehri'nde yaşanan iki talihsiz olaya değinmeli. 1972 yılında oyun oynarken nehre düşen sekiz yaşındaki Cengaver Katrancı, kurtarılması için gerekli bürokratik izinlerin çıkması gecikince hayatını kaybediyor. Bir diğer olaya ise 1975'te meydana geliyor. İki bölgenin ayrıldığı nehrin Gröbenufer bölgesinde fark edilen bir hareketliliğin, yine bir çocuğun nehre düşmesinden dolayı gerçekleştiği anlaşıyor. İsmi Çetin Mert olan bu çocuğun ölümünden sonra 1976'da Doğu ve Batı Alman hükümetleri arasında varılan anlaşmayla, Spree Nehri'nin muhtelif yerlerindeki 20 noktaya karşı taraftaki acil durum yetkilileriyle doğrudan sesli iletişim kurulabilen cihazlardan yerleştiriliyor. Üzerinde "Wasserunfall / Su kazası" yazan bu cihazlar, bugün Berlin Müzesi'nde görülebiliyor. Prusya dönemi sarayları, diğer tarafta Hitler döneminden kalan karanlık anıtlarıyla Berlin, yapıları ve tarihi kadar duygu durumu da karışık bir şehir. Savaş döneminden kalan açık hava müzesi bir şehir burası ve her noktada da bunun izlerini takip etmek mümkün.

Avrupa'nın kültür ve sanat başkenti

Tüm çalkantılı tarihi ve acıklı hikâyesine rağmen günümüzde Berlin'i Berlin yapan en temel unsur, şehrin en ince kılcal damarlarına kadar işleyen kültür-sanat. Bunun ilk örneği 1999'da UNESCO Dünya Miras Listesine giren Müzeler Adası. Spree Nehri'nin üzerinde bulunan küçük bir adanın kuzey kısmında

bulunan bir kilometrekarelik alana sahip müzeler kompleksi... Tamamı 200'e yakın müzesinin konumlandığı şehirde akla ilk gelen kültür alanı Müzeler Adası'nda Eski Müze (Altes Museum), Yeni Müze (Neues Museum), Eski Ulusal Galeri, Bode Müzesi ve Bergama Müzesi'nin yanı sıra James Simon-Galerisi de bulunuyor. 6 bin yıllık eserlerin yer aldığı bu bölgede en çok, 2025 yılına kadar tadilatla olan Bergama Müzesi ilgi çekiyor. Şehrin dikkat çeken bir başka kültür alanı ise Barok sanatının görkemli örneği Charlottenburg Sarayı. 17'nci yüzyıldan kalan yapıda tiyatro, Romantizm Galerisi, Berggruen Koleksiyonu ve Mısır Müzesi gibi kültürel alanlar var. Neo-Klasik yapı Bellevue Sarayı ile Çağdaş Sanat Müzesi, Alman Tarihi Müzesi, Bröhan Müzesi, Bauhaus Arşivleri, Maxim Gorki, Deutsches, Berliner Ensemble Tiyatroları ile Staatsoper, Deutsche ve Komische Operaları kentin en önemli kültür-sanat merkezleri arasında sayılabilir.

Müze ve tiyatro binaları, yüzlerce

galeri, sayısı 150'ye ulaşan sinema salonu gibi çok çeşitli yapılar da şehri kültür sanatla beslemeye devam ediyor. Şehre gitmeden önce takip edebileceğiniz festival ve sanat etkinliklerinin de tarihlerine mutlaka göz atın. Zira Berlin Art Week'ten Berlin Tiyatro Buluşması'na, Berlinale Uluslararası Film Festivali'nden Berlin Bienal'ine ek olarak haftanın her gününe yayılan onlarca konserden tiyatro etkinliklerine kadar boş geçecek tek bir gün kalmayacak.

Güzel bir gün için Spree Nehri'ni takip edin

Berlin'e bahar aylarında yolunuz düşerse, şehrin dört bir yanında kocaman alanlara yayılmış bira bahçelerinde (biergarten) saatler geçirebilirsiniz. Önerimiz, içinde terk edilmiş dev bir lunaparkla

Sovyet Savaş Anıtı'nın da olduğu Treptower Parkı. Burada nehir kenarında yapacağınız uzun bir yürüyüşten sonra Zenner Biergarten'da mola verebilirsiniz. Şehrin simgelerinden biri pazar günleri flea marketlerden (bit pazarı) ikinci el alışveriş yapmak. Burada hemen her parkın içinde ya da popüler caddenin üzerinde pazar günü kurulan ve plaktan giysiye, ev eşyasından kitaba birçok ürün bulabileceğiniz alışveriş ortamına rastlayabilirsiniz. En popülerlerinden biri, dev

Kendine has bir karakteristiği olduğunu, adınızı attığınız ilk anda sezdiğiniz şehirlerden biri Berlin. Su kenarında olmanın getirdiği bir kolaylık ve rahatlık hissi var.

UNESCO Yaratıcı Şehirler listesinde yer alan Berlin'i hakkıyla tanımak ve görmek için biraz sabır ve kesinlikle olabildiğince de çok zaman gerekiyor!

bir karaoke partisinin de vuku bulunduğu Mauerpark içinde kurulan pazar. Berlin'de geçecek güzel bir günün anahtarı Spree Nehri'ni takip etmek. Müzeler Adası'na doğru yol alırsanız, ister saatlik tekne turlarına katılarak şehri sudan gezerek görebilir ya da yayan olarak nehir boyunca yürüyüş yapabilirsiniz. Meraklısı için tam bir turistik aktivite ise Doğu Almanya yapımı nostaljik Trabant otomobilleriyle tur yapmak... Her şey bir yana Berlin'de uzun yürüyüşler ya da bisikletle yapılacak geziler kurgulayabilirsiniz. Zira yol boyunca; şehrin karanlık döneminden, duvar zamanından ya da çok daha eski dönemlerden, Prusya Krallığı'nın izlerini taşıyan detaylar keşfedeceksiniz.

Eski uygarlıklardan ilhamla modern dünyaya sesleniyor

Duyguhan Paşabeyoğlu tarafından kurulan Homm Days markası, en kaliteli ve en sade nevresim takımlarını ve ev tekstil ürünlerini sürdürülebilir bir şekilde üretmeyi misyon ediniyor. Paşabeyoğlu, markasıyla çok yakında yurtdışına açılmayı hedefliyor.

“Tasarımlarımızda olabildiğince eski topraklarımızdan esinlenmeye çalışıyoruz. Üretim süreci söz konusu olduğundaysa; öncelikle bu ürünleri en iyi ülkemizin hangi yöresinde, hangi ustalarla çıkarabiliriz, diye düşünerek araştırmalar, denemeler yapıyoruz. Sonrasında ise üretim sürecine geçiyoruz.”

Akadlar, Asurlar, Babiller, Sümerler... Tarihın bir dönemine damgasını vuran bu medeniyetler, modern zamanlarda bir kez daha hayat buluyor. Ancak bu kez bambaşka bir alanda, ev tekstil ürünlerinde adları yaşatılıyor. Nasıl mı? Duyguhan Paşabeyoğlu tarafından geçen yıl kurulan ve kısa zamanda hatırı sayılır bir kitle tarafından beğeni toplayan Homm Days markası aracılığıyla. Tamamen yerli üretimle nevresim takımları, yatak örtüsü, pike, pijama, göz bandı, masa örtüsü, cam ürünler ve soya mumlarını tüketiciye sunan Homm Days, dört modelden oluşan ürün grubunun satışını söz konusu uygarlıkların adıyla yapıyor. 12 yıl boyunca Paşabeyoğlu Şirketler Grubu'nda Yönetim Kurulu Üyeliği yaptıktan sonra kendi markasını yaratan Paşabeyoğlu, üretimleriyle en kısa zamanda farklı platformlarda kendilerinden söz ettireceklerini söylüyor.

Homm Days, ev tekstilinde özel ve sürdürülebilir ürünler arayanların radarında. Nasıl bir marka stratejisiyle yola çıktınız?

Homm Days olarak mottomuz olabildiğince sade, kullanışlı

ve kaliteli olmak. O nedenle markamızı yaratırken iyi bir fizibilite çalışması yaptık, aceleci davranmadık.

Ev tekstilinde çok marka olmasına karşın, Homm Days çizgisinde çok isim göremiyorsunuz. Bunu neye bağlıyorsunuz?

Müşterilerimizin ürünlerimizi uzun zaman sıkılmadan kullanması bizim için önemli. O nedenle sadelikten, minimal çizgiden uzaklaşmamaya çalışıyoruz. Ülkemizde çok kıymetli işler yapılıyor, ancak bunun değerinin yeteri kadar verilmediğini düşünüyorum.

Tamamen yerli malzemeye çalışıyorsunuz. Ne tür materyaller kullanıyorsunuz?

Ülkemizde yerli üretim fazlasıyla gelişmiş durumda, bizim amacımız da yerli üretime hem destek olmak hem de kalitemizle yurtdışında markamızdan bahsettirmek. Nevresim takımlarımız 120 tel ve yüzde 100 pamuk satenden oluşuyor. Mumlarımız soyadan. Pijama ve göz bantlarımız Cupro (İpek Vegan) kumaştan üretiliyor. Cam

ürünlerimizse üfleme tekniğiyle yapılıyor.

Tasarım ve üretim süreciniz nasıl ilerliyor?

Tasarımlarımızda olabildiğince eski topraklarımızdan esinlenmeye çalışıyoruz. Üretim süreci söz konusu olduğundaysa; öncelikle bu ürünleri en iyi ülkemizin hangi yöresinde, hangi ustalarla çıkarabiliriz, diye düşünerek araştırmalar, denemeler yapıyoruz. Sonrasında ise üretim sürecine

Hommm Days markası altında sadece ev tekstil ürünleri değil, camdan imal edilen bardaklar, vazolar ve bulunduğunuz ortamın havasını değiştirecek oda kokuları da var.

geçiyoruz. Müşterilerimize karşı mahcup duruma düşmemek için üretim sürecinin kontrolü bizim için çok önemli. Ürünlerimizin hepsi ülkemizin farklı yerlerinde yapılıyor, bu kontrolü sağlamak da zaman zaman biraz zor olabiliyor. En keyifli yanı ve gurur veren tarafıysa üretimin sonunda gelen ürünlerin kusursuzluğunu görmek. Ülkemizde çok güzel işler yapılıyor.

Nevresim takımlarınız Asurlar, Babiller gibi eski uygarlıkların isimlerini taşıyor. Bu ilham nereden geldi?

Eski uygarlıklardan ilham alarak bugünkü modern dünya düzenimizin temellerini oluşturan isimleri verdik. Akadlar, Asurlar, Babiller, Sümerler olmak üzere dört modelimiz var.

Sürdürülebilirliğe odaklanıyorsunuz. Bu konuda nasıl bir iş süreciniz var? Sürdürülebilirlik markanız için ne anlama geliyor?

Günümüzde sürdürülebilirlik çok önem kazanan bir kavram. Mumlarımız soyadan yapılıyor; hem insan sağlığına hem de doğaya zarar vermemesi bizim için çok kıymetli. Keza pijamalarımızda da ipek vegan tercih etmemizdeki en büyük neden bu; içerisinde hiçbir kimyevi madde barındırmıyor.

“Gördüğümüz kadarıyla yabancı müşterilerimizin yerli ve kaliteli üretime ilgileri çok fazla. Bu da bizi oldukça gururlandırıyor.”

Tekstilde “vegan” ibaresini sıkça görmeye başladık. Siz de Hande Can ile vegan pijama koleksiyonunda işbirliği yaptınız. Vegan pijamanın materyali nedir?

Cupro (Vegan), çevreye duyarlı bir kumaş türüdür, içerisinde petrokimyevi madde barındırmıyor. Cupro kumaş ipeksi dokuda ve yumuşaklıktadır; pamuk lifi ve pamuk özünün saflaştırılmasıyla elde edilir. Hipo alerjeniktir. Nefes alan kumaşlardır. Yaz kış gönül rahatlığıyla kullanabilirsiniz. Saf ipek kumaşlara göre daha uzun ömürlüdür. Makinada yıkanabilir.

Paket Postanesi'ndeki son davetinizin çok hareketli geçtiğini gördük, basında yer alan haberlerde de mağazanızdaki ürünlerin hızla tükendiğinden söz ediliyor. Yerli tüketiciler mi, yoksa yabancı ziyaretçiler mi daha çok ilgi gösteriyor?

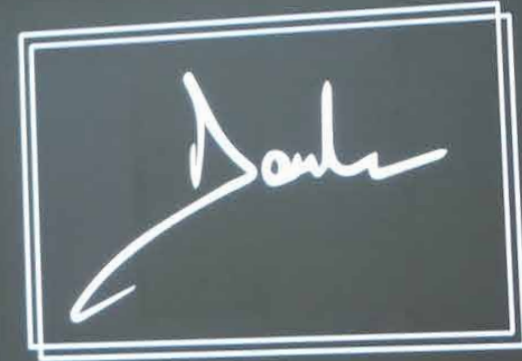
Lansmanımız çok keyifli geçti. Gelen misafirlerimizin kendilerini Hyde Park'da hissetmeleri için özel tasarladığımız photobooth alanına, sonbahar yaprakları içerisine bank koyarak çok keyifli karelerin çıkmasına vesile olduk. Adeta kendilerini gerçek bir park ortamında hissetmelerini sağladık. Ülkemizin şu anki ekonomik durumundan dolayı müşterilerimizin çoğu yabancı maalesef. Gördüğümüz kadarıyla

yabancı müşterilerimizin yerli ve kaliteli üretime ilgileri çok fazla. Bu da bizi oldukça gururlandırıyor.

Hommm Days olarak yeni projeleriniz, sürpriz ürünleriniz olacak mı?

En büyük hedefimiz Hommm Days markasını emin adımlarla yurtdışına taşımak. Bunun için ekibimizle çalışmalara başladık. En kısa zamanda yerli üretimle kendimizden farklı platformlarda söz ettireceğiz.

Moda rüzgârı bu kez Adana'da esti

Yerel kültürü, tarihi dokusu, dünyaca ünlü mutfağıyla ülkemizin önemli kentlerinden biri olan Adana, bu yıl ilki düzenlenen moda haftasıyla bir kez daha gündemde. 19-20 Ekim tarihlerinde gerçekleştirilen Adana Fashion Week, kentin artık modayla da anılacağını sinyallerini verdi.

Hiç kuşku yok ki Adana, ülkemizin en önemli kentlerinden biri. Gerek ekonomik gücü gerekse sanatsal ve kültürel değerleriyle her daim dikkatleri üzerine çekmeyi başaran bu kent, tekstilin hammaddelerinden biri olan pamuk üretiminde de hayli iddialı. Tüm bunlar, Adana'da bir moda haftası düzenlemek için yeterli nedenler. Bu verilerden hareket eden Yüdümlü Dağparçası Medya & Organizasyon, Adana'nın modanın daha çok konuşulduğu

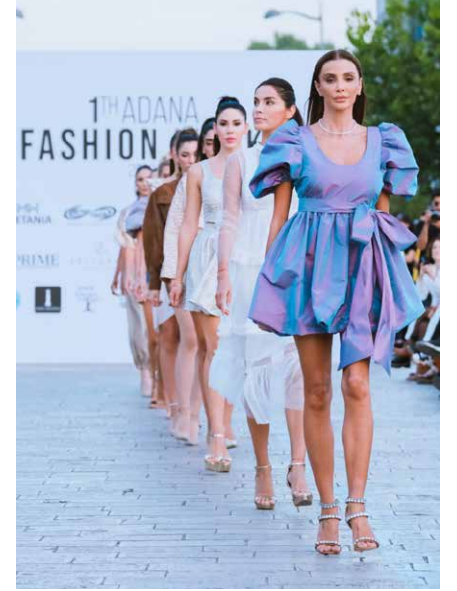
bir kent olabilmesi amacıyla bir etkinlik düzenledi. 19-20 Ekim'de gerçekleşen Adana Fashion Week, ilk kez hayata geçirilmesine rağmen yoğun ilgiyle karşılandı.

Taş Köprü, tarihe bir kez daha tanıklık etti

Damla Güden, Aylin Yılmaz, Mert Erkan, Wine and Woman, Metania, Kara Zeytin Tasarım, The Clover Macrame, Bless Studio, Prime Optik'in tasarımlarıyla katıldığı organizasyonun koreografisi, birbirinden güzel defilelere imza

atarak ödüller kazanan Koreograf Asil Çağrı tarafından düzenlendi. Kendisi de bir manken olan Duygu Çakmak'ın sunuculuk görevini üstlendiği Adana Fashion Week'te; Özge Ulusoy, Nazlıcan Erden, Dilara Kurşun, Oğultaş Gagşalova, Derya Ekşioğlu, Leena Shindondola, Açelya Kartal, Gamze Balım, Zeliha Çal, Melike Yalnız, Melisa İmrak, Rabia Hazır, Melissa Aslan, Yağmur Ayaz, Yanita Shmidt, Seviye İkbâl Tulgar ve Tuğçe Etkin tasarımları podyuma taşıyan isimler oldu.

Gençlere ve kadın girişimcilere destek olmayı hedeflemesi nedeniyle sosyal sorumluluk ayağı da bulunan Adana Fashion Week'te defileler Seyhan Oteli ve tarihi Taş Köprü'nde gerçekleştirildi. Yapıldığı günden bu yana kentin kültüründe önemli bir yer edinen Taş Köprü, Fashion Week ile bir ilke daha tanıklık etmiş oldu. Defilelerin yanı sıra moda söyleşilerinin, dans şovlarının yapıldığı, satış stantlarının kurulduğu etkinlik, Kayra Kayan konseriyle son buldu.

İklim distopyası çok yakında mı?

Gazeteci Mehveş Evin'in pandemi sürecinde podcast olarak kurgulamaya başladığı ve iklim krizinin olası sonuçlarını tartıştığı distopyası "Dünyanın Dibi Otel", Karakarga Yayınları'ndan çıktı. Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin 2021 yılında En İyi Haber Podcast'i ödülünü alan seriden yola çıkarak yazılan roman, her ne kadar kurgusal bir hikâye olsa da gelecekte yaşanacak gerçeğe, geçmişten yazılmış bir mektup gibi. 2050'nin Türkiye'sinde geçen hikâye, küresel iklim krizinin tahmin ettiğimizden de yakın olduğuna dair kurgusuyla içimizi ürpertiyor. İklim krizinin global olarak varabileceği boyutları öğrenmeye ve çok da uzak olmayan bir geleceğe göz atmaya hazır mısınız?

KİTAP

Hibrit Mekânlar ve paralel etkinlikler

Borusan Çağdaş Sanat Koleksiyonu seçkisi "Hibrit Mekânlar", Perili Köşk için özel olarak üretilmiş eserlerle birlikte, mimarinin perspektifinden var olmayan, sürekli olarak değiştiği için çok katmanlı bir karaktere sahip olan müze mekânını büyüteç altına alıyor. Sergi, Perili Köşk'ün hibrit yapısını ele alarak mimarinin çağdaş sanat karşısındaki konumlarına odaklanırken çağdaş sanatla güncel mimarlık arasındaki diyalogu yoğunlaştırmayı hedefliyor. 2023 yılının Ağustos ayının sonuna kadar devam edecek sergi kapsamında bir de paralel etkinlik serisi takip edilebilecek. "Peki Mimarlar Ne Düşünüyor?" isimli seri, mimarinin perspektifinden yola çıkarak çağdaş sanatın ve mimarlığın evrildiği yeni süreçte mimarlarla sanatçılar arasındaki yakınlaşmada beliren ve daha önce gündeme gelmeyen, keşfedilmemiş alanlara odaklanmayı hedefliyor. Dört kısımdan oluşan etkinlik Aralık ve Şubat aylarında fiziki oturumlarla devam ederken Nisan 2023'te düzenlenecek olan oturum, çevrimiçi kanallardan yayınlanacak.

SERGİ

SANAT

Türkiye İş Bankası Müzesi 15 yaşında

İstanbul'da kültür-sanat hayatına yön veren kurumlardan biri olan Türkiye İş Bankası Müzesi, 15'inci yaşını kutluyor. Türkiye İş Bankası'nın Eminönü'nde bulunan tarihi binasında 14 Kasım 2007 tarihinde ziyarete açılan müze, kalıcı sergisinin yanı sıra sürekli sergileri ve öğrencilere yönelik düzenlenen ücretsiz atölyeleriyle ziyaretçilerin ilgisini çekmeye devam ediyor. Müze bugünlerde Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında açacağı "Yaşasın Cumhuriyet! Atatürk Döneminde İktisadi Bağımsızlığın İlk Adımları" başlıklı sergisinin heyecanını yaşıyor. Türkiye'nin dört bir köşesinde biriken belgeler, fotoğraflar, filmler ve objelerin toplanarak restore edildiği ve korunmaya devam edildiği müze, binanın iki katına yayılmış koleksiyonuyla yıl boyu açık.

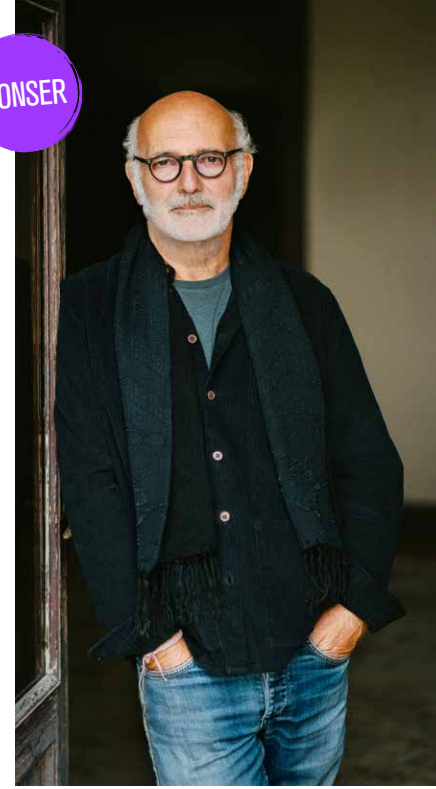
Napolitan pizza okulu açıldı!

Mutfak işlerine meraklı, özellikle de İtalyan mutfağına düşkünseniz, USLA'da açılan dünyanın yedinci Napolitan Pizza Okulu İstanbul'u takibe alın. Gerçek Napolitan Pizza'nın standartlarını belirleyen, Napolitan Pizza'yı dünya çapında korumak ve tanıtmak amacıyla kurulan The Associazione Verace Pizza Napoletana (AVPN) meraklıları tarafından keşfedilmeyi bekliyor. Girişimcilere, kendi macerasının peşinde koşmak isteyenlere ve sektör profesyonellerine deneyimlemesi keyifli bir kapı açan okul, sektörde geleceğin profesyonellerini ve girişimcilerini yetiştirecek.

EĞİTİM

KONSER

Modern çağın Mozart'ı İstanbul'da

Günümüzün en büyük bestecilerinden ve piyanistlerinden biri olan Ludovico Einaudi, "Underwater Tour" kapsamında 8 Şubat akşamı Zorlu PSM Turkcell Sahnesi'nde olacak. Einaudi'ye violinde Federico Mecozzi, çelloda Redi Hasa ve perküsyonda Francesco Arcuri eşlik edecek. Klasik müziği rock ve elektronik gibi güncel türlerin elementleri ve enstrümanlarıyla harmanlayarak eski ve yeni arasında müzikal bir köprü inşa eden Ludovico Einaudi "This Is England", "The Intouchables", "J. Edgar" ve "Mommy", "Nomadland" gibi ünlü filmlerin müziklerine de imza attı

Ara Güler Müzesi'nde "Bir Avuç Güzel İnsan"

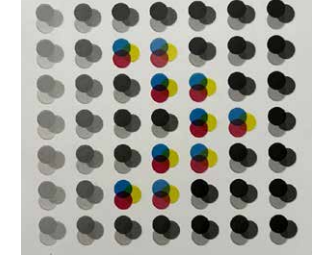
Usta fotoğraf sanatçısı Ara Güler'in arşivinden edebiyatçı portreleri sergisi Ara Güler Müzesi'nde ziyarete açıldı. Güler'in erken yaşlarda başlayan edebiyat merakından yola çıkarak fotoğrafladığı Türkiye ve dünyanın önde gelen edebi figürlerine ait portreleri içeren sergi, aynı zamanda Ara Güler'in edebiyatçılarla kurduğu dostluklara da ışık tutuyor. Ara Güler, yaşamının çeşitli dönemlerinde "Onlar benim için yalnızca fotoğrafı çekilen kişiler değil, dünyamı kuran insanlardır" dediği edebiyatçılarla tanışmaya, portrelerini çekmeye, onlarla buluşup edebiyat sohbetleri yapmaya başladı. Zaman içinde bu insanların yalnız fotoğraflarını çekmekle kalmaz, aynı zamanda onlarla dost da olur. Sabahattin Eyüboğlu'nun Bronz Apartmanı'ndaki dairesinde, Fikret Adil'in evinde, Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun Narmanlı Han'daki atölyesinde, Yeditepe dergisinin Çağaloğlu'ndaki idarehanesinde, Samim Kocagöz'ün İzmir'deki evinde dostlarıyla bir araya gelerek bu buluşmaları ölümsüzleştirir. Yakaladığı bu özel anlarla Ara Güler, yıllar içinde edebiyatın ve edebiyatçıların kaydedicisi olur.

SERGİ

Tasarımda renk sorununa yaklaşımlar

Tasarımda Rengin İşlevi

Dilek Yıldırım Bozal

Alternatif YAYINLARI

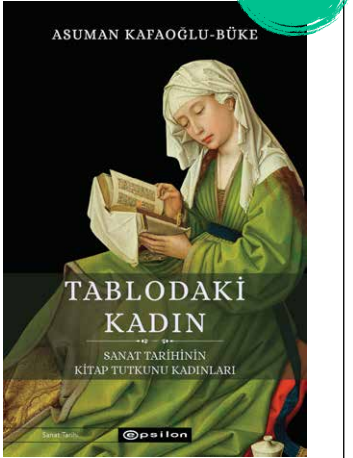
KİTAP

Tekstil Tasarımcıları Derneği Başkanı Dilek Yıldırım Bozal'ın "Tasarımda Rengin İşlevi" adlı kitabı, Alternatif Yayınları'ndan çıktı. Bozal bu kitapla, tasarımda renk sorununa yaklaşımlar için kaynakça yarattığını düşünüyor. Van Gogh'tan Henri Matisse'e ışık, renk ve doğa ilişkilerini de ele alan kitap, tasarımda rengin içeriğinin ve oranının önemini ortaya koyuyor.

Sanat tarihi ve kadının okuma serüveni

Sanat tarihini herkes için ilgi çekici kılan eserlerine özel bir çalışma daha ekleyen Epsilon, Asuman Kafaoglu Bük'e imzalı "Tablodaki Kadın- Sanat Tarihinin Kitap Tutkunu Kadınları'nı okurlarla buluşturdu. Yazar ve eleştirmen Asuman Kafaoglu

Bük'e, yeni kitabında kadının okuma serüveninin izini sürüyor. Geçmişte toplumsal yaşama katılmaları engellenen kadınların ancak kitaplar sayesinde dünyayı keşfedebildiğini ifade eden Bük'e, ele aldığı tablolarda kitap okurken resmeden kadınların hikâyelerini anlatıyor. Tablodaki Kadın, "okuyan kadın" resimleri üzerinden sanatın, kitabın ve nihayetinde kadının zaman içinde nasıl değiştiğini gözler önüne seriyor. Kadınların yüzyıllar boyunca gezmeleri, kendi başlarına maceraya atılmaları, zekâ ve yeteneklerini gösterecek işlerde çalışmaları toplumsal olarak engellendiği içindir ki, dinledikleri ve okudukları hikâyeler onlar için çok önemli olmuştur. Kadınların ancak bu şekilde zihinsel yolculuklara çıkabildiklerini, görmedikleri dünya hakkında bilgi edinebildiklerini ifade eden Asuman Kafaoglu Bük'e, tam da bu yüzden kadınla kitap arasında çok özel, hatta büyü bir bağ olduğunu düşündüğünü dile getiriyor.

EUROPEAN TEXTILE INDUSTRY FURIOUS OVER REGULATION INFLATION

The Annual Conference of Euratex (the European Confederation of Apparel and Textile) was held on 12-13 October in Porto. Energy crisis and the sustainability regulations in the EU were on top of the agenda. The industry representatives agree on the increasing challenges of manufacturing in the region. The major takeaways from the sessions can be summarised as: The sales figures in the industry reached the pre-pandemic levels, yet it should be noted that these figures were calculated based on the inflated prices of last year. Business confidence indices, on the other hand, show a decreasing trend in the orders.

Currently there are more than 15 pieces of regulations drafted by the European Commission to have impact on the industry. It is becoming very hard for the industry to follow these and adapt to. Member states creating diversified national regulations at the same time further challenges the competition within the Single Market. The industry called the Member States to avoid contradictory national regulations and harmonize the rules. Euratex members had been complaining about the assertion on the ambitious sustainability goals despite the pandemic and energy crisis. Euratex management shared that the DG Environment came to acknowledge these challenges and a more cooperative environment started to be established between the law makers and the industry. Workforce shortage remains to be a problem in the industry. We fail to find people for bringing

manufacturing back home, complain the textile producers. Euratex' membership base has been enriched by increasing participation of different value chain actors like brands and machinery producers which were also present at the Conference. They made a joint call to ensure fair distribution of profit as well as the cost of sustainable production across the whole value chain. Extended Producer Responsibility (EPR)" remains one of the most controversial issues among the draft regulations. It covers the collection, separation, recycling and disposal of post-consumer textile waste and the legal and financial responsibilities of the manufacturers in the management of this waste. The subject of discussion is, again, the differences at country level in the waste laws. France's EPR system was shared with the participants in detail.

Minimum Wage Directive Adopted In the European Council

The Directive has been formally approved by the EU Council of Ministers in October 2022, after being discussed for a few years. The Member States have 2 years from now on to harmonize. It has two main components: improving the adequacy of statutory minimum wages -where applicable- and the promotion of collective bargaining. It is important to note that it does not bring enforcement of statutory minimum wage for countries that do not have it, but improve the ones where in place. The regulation sets the calculation methodology based on indicators like inflation. It also calls the Member States with less than 80% of collective bargaining coverage to come up with action plans to improve this level and strengthen the social dialogue mechanism.

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr